

*Herrn D.^o und Professor Capetus
Steenstrup Director des Königl.
zoologischen Museum*

zu

Kopenhagen

*hochachtungsvoll
der Verfassers*

REVISION

DER

TURBELLARIEN.

ABTHEILUNG: DENDROCOELEN.

VON

Dr. K. M. DIESING,

WIRKLICHEM MITGLIEDE DER KAISERL. AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN.

(Aus dem XLIV. Bande des Jahrganges 1861 der Sitzungsberichte der mathem.-naturw. Classe der kais.
Akademie der Wissenschaften besonders abgedruckt.)

(Vorgelegt in der Sitzung vom 3. October 1861.)

WIEN.

AUS DER K. K. HOF- UND STAATSDRUCKEREI.

IN COMMISSION BEI KARL GEROLD'S SOHN, BUCHHÄNDLER DER KAISERL. AKADEMIE
DER WISSENSCHAFTEN.

1862.

5101

REVISION
DER
TURBELLARIEN.

ABTHEILUNG: DENDROCOELEN.

VON

Dr. K. M. DIESING,

WIRKLICHEM MITGLIEDE DER KAISERL. AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN.

(Aus dem XLIV. Bande des Jahrganges 1861 der Sitzungsberichte der mathem.-naturw. Classe der kais.
Akademie der Wissenschaften besonders abgedruckt.)

(Vorgelegt in der Sitzung vom 3. October 1861.)

W I E N.

AUS DER K. K. HOF- UND STAATSDRUCKEREI.

IN COMMISSION BEI KARL GEROLD'S SOHN, BUCHHÄNDLER DER KAISERL. AKADEMIE
DER WISSENSCHAFTEN.

1862.

Revision der Turbellarien. Abtheilung: Dendrocoelen.

Von dem w. M. Dr. K. M. Diesing.

(Vorgelegt in der Sitzung vom 3. October 1861.)

Keine Ordnung in der Classe der Helminthen hat durch neue Entdeckungen seit dem letzten Jahrzehent so an Umfang zugenommen wie die Strudelwürmer, und keine ihrer Abtheilungen wurde mehr bereichert wie jene mit verzweigtem und blind-endigendem Darmcanal; letztere, was die europäische Fauna betrifft, namentlich durch Dalyell, der in Schottland und an dessen Küsten nicht blos neue Arten auffand, sondern auch zu ihrer Entwicklungsgeschichte neue Beiträge lieferte. Dalyell's Werk: Powers of the Creator (London, Vol. I. 1851, Vol. II. 1853), ist auf dem Continent leider nur wenig bekannt. Ich selbst verdanke das im Verlaufe dieser Abhandlung Mitgetheilte nur einem Auszuge R. Leukart's in Troschel's Archiv für Naturgeschichte. — Sehr zahlreich sind zugleich die ausserhalb Europa gewonnenen Entdeckungen; so hat Stimpson: in seinem Prodrômus descriptionis animalium evertibratorum, quae in expeditione ad oceanum pacificum septentrionalem, Johanne Rodgers duce, a republica federata missa, observavit et descripsit (Pars I, enthalten in den Proceedings of the Academy of Natural Sciences of Philadelphia 1857, S. 19—31), nicht weniger als 52 neue Arten beschrieben. Um die Kenntniss der südamerikanischen Erdplattwürmer hat Friedrich Müller durch sorgfältiges Sammeln von 14 Arten, Angabe ihrer Lebensart und Beschreibung derselben in Gemeinschaft mit seinem Freunde Schultze, welcher die anatomische Untersuchung einer der eingesendeten Arten übernahm, sich ein grosses Verdienst erworben (Hall. Abhandl. IV. [1856], 19—38). Ein sehr reiches Materiale wurde von Ludwig Schmarda 1853—1857 zusammengebracht und in seinem Werke: Neue wirbellose Thiere, beobachtet und gesammelt auf einer Reise um die Erde 1853—1857 (I. Band,

I. Hälfte 4.; Leipzig 1859), genau beschrieben und abgebildet. Die Zahl der neuen Arten beträgt 53. — Fünf Plattwürmer der Sandwichinseln wurden von W. Harper Pease: *Descriptions of new species of Planariidae collected in the Sandwich Islands communicated by J. E. Gray* (in den *Proceedings of the Zoological Society of London* 1860, 37—38) veröffentlicht. Endlich muss ich noch einer Abhandlung Kelaart's: *Description of new and little known species of Ceylon Nudibranchiata Molluscs and Zoophytes* (in *Journal of the Ceylon Branch of the Royal Asiatic Society* I. S. 134—138) Erwähnung thun, in welcher der Verfasser 19 Arten, jedoch so unvollkommen beschreibt, dass es mir nicht möglich war, über die Identität oder Verschiedenheit derselben von den durch Schmarda veröffentlichten mit Sicherheit abzuurtheilen. Eine Abschrift dieses Aufsatzes verdanke ich, da das ihn enthaltende Journal sich in keiner der Wiener Bibliotheken vorfindet, dem Secretär der zoologischen Gesellschaft zu London, Herrn Philipp Lutley Selater, welchem es nach vieler Mühe gelungen ist, in der Bibliothek der königlichen asiatischen Gesellschaft sich ein Exemplar der erwähnten Zeitschrift verschaffen zu können. Ich ergreife die Gelegenheit, um diesem Gelehrten für seine besondere Gefälligkeit den wärmsten Dank auszusprechen.

Bis jetzt sind von dendrocoelen Strudelwürmern mit Ausschluss der ganz zweifelhaften, 234 Arten bekannt, welche sich auf 37 Gattungen und 16 Familien vertheilen. Sie sind der Mehrzahl nach Meeresbewohner.

ORDO: TURBELLARIA EHRENBERG.

Vermes: Intestina *Linné* ex parte. — Vers planulaires *Lamarck* ex parte. — Apodes planulaires et Teretularia *Blainville*. — Apoda trematodina et Apoda nemertina *Oersted*.

Character essentialis: Turbellaria sunt Achaethelmintha corpore molli, parenchymatoso, continuo, ciliis vibrantibus munito, nunc tractu cibario arbusculiformi coeco et oesophago sive pharynge protractili (Dendrocoela), nunc tractu cibario simplici (Rhabdocoela) et tunc proboscide aggressoria nulla (Arhynchocoela), aut proboscide aggressoria protractili (Rhynchocoela) instructa. — Aquarum dulcium vel maris incolae rarius terrestria.

SUBORDO I. TURBELLARIA DENDROCOELA EHRENBERG.

Characterere aucto.

Tractus intestinalis dendritice ramosus, coecus.

Vermes: Intestina *Linné* ex parte. — Vers planulaires *Lamarck* ex parte. — Apodes planulaires *Blainville*. — Apoda trematodina *Oersted* partim.

Animalcula solitaria, libera, decolora vel colorata imo eleganter picta, longitudine aliquot linearum v. pollicum. *Corpus* molle, parenchymatosum, ciliis vibrantibus obsessum, laeve aut papillosum, elongatum depressiuseculum v. planum dilatatum, continuum, pede ventrali nullo aut unico ¹⁾. *Acetabulum* nullum v. terminale anticum aut terminale posticum. *Caput* corpore continuum v. discretum, auriculatum v. exauriculatum. *Tentacula* nulla vel pseudotentacula aut tentacula genuina, frontalia, cervicalia v. dorsalia ²⁾. *Ocelli* nulli aut 2, 6 v. numerosi. *Otolithi* nulli, rarissime 4 in otolithotheeis duabus inclusi. *Os* ventrale, antrorsum, retrorsum v. in medio corporis situm, oesophago s. pharynge protractili, integro aut partito. — *Tractus* cibarius arbusculiformis v. dichotomus, coecus. *Systema vasorum* aquiferorum

¹⁾ In nonnullis corpuscula bacilliformia, primum cellulis sparsis inclusa, demum libera in cute varie disposita, interdum extus prominentia incertae functionis. Confer M. Schultze: Beitr. z. Naturg. d. Turbell. 11—16, et M. Müller: Observ. anatom. 27—30.

²⁾ *Pseudotentacula* sunt plieae capitis prominentes, sub pressione evanescentes; *tentacula genuina* vero organa tactus propria, persistentia ast retractilia. Num auriculae cum pseudotentaculis identicae aut analogae sint, decidere non audeo.

eum poro excretorio. *Androgyna*, autogama vel enallelogama; apertura genitales unica (monogonopora) aut aperturae genitales duae (digonopora); penis erectilis. Organa genitalia interna mascula: testiculi duo, vasa deferentia duo tortuosa in vesiculam seminalem excurrentia, spermatozoidea capillaria, agilia libera v. spermatophoris inclusa; feminea: *ovaria* duo ductu communi vaginae femineae inserta; bursa seminalis propria et organum in quo testa ovulorum oritur. *Ovipara* ¹⁾ rarissime ovovivipara ²⁾. Propagatio partitione spontanea longitudinali quandoque auxiliata. *Evolutio* directa, rarius per metamorphosin. *Fibrae* musculares striis transversalibus nullis. *Ganglia* cerebralialia duo commissura juncta, fila nervea emittentia. — Maris vel aquarum dulcium incolae vel supra terram humidam libere vagantia, rarissime subterranea aut ectoparasita.

Reproductio corporis laesi magna. Animalcula voracissima, in propriam speciem minora exsugendo nonnumquam saevientia, ut plurimum regiones temperatas vel calidiores inhabitantia. — Motus gliscens vel natatorius.

Conspectus dispositionis familiarum et generum.

SECTIO I. MONOGONOPORA.

Apertura genitales unica. — Tentacula nulla aut duo genuina. — Aquarum incolae v. terrestria.

¹⁾ De ovulis et de evolutione embryonum confer Siebold: Bericht über die Verhandl. d. Berl. Akad. a. d. J. 1841, 83. — Idem: Lehrb. d. vergleich. Anat. I. 171 — 172. — De differentiis organorum genitalium Dendrocoelorum aquarum dulcium et marinorum confer expositionem, ab opinionibus praecedentibus discrepantem cl. Schultze: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. IV. 185 et in Verhandl. d. phys. med. Gesellsch. Würzburg IV. 222.

De larvis praesumptivis hujus subordinis confer:

Agassiz: Lectures on embryology or Daily evening traveller. Boston, 13. Jan. 1849. — Idem: in Proceed. Amer. Assoc. adv. sc. 2. meet. Boston 1850. 438 (de opinione Infusoria nonnulla nihil esse quam Turbellariorum larvae). — Girard ibid. 402 (ad confirmandam eandem opinionem). — Joh. Müller: in ejus Arch. 1850, 485—500. Tab. XII. XIII. refutatio hujus opinionis et descriptio novae larvae. — Busch: Beobachtungen 121 (Platamonia tergestina) et Leuckart in Troschel's Arch. 1854. II. 344.

De larvis exacte cognitis confer:

Girard: Researches upon Nemerteans and Planarians I. Philad. 1854, c. tab. 3 (de larva Planocerae ellipticae). — Dalyell: Powers of the Creator. II. 99. Tab. XV. 1—3 (de evolutione Euryleptae cornutae). — Joh. Müller: in ejus Arch. 1854, 75. Tab. IV. 1 (de larva Stylochi linteii).

²⁾ Phagocata gracilis Leidy.

* Caput tentaculis genuinis nullis.

† Nec caput, nec corpus acetabulo instructum.

Familia I. Anocelidea. Corpus depressum vel subfiliforme. Caput nec auriculatum, nec tentaculatum. Ocelli nulli. Os ventrale in medio fere corporis v. retrorsum situm, oesophago cylindrico v. campanulato. Apertura genitalis unica retro vel ante (?) os sita. Aquarum dulcium incolae, terrestria vel subterranea.

1. **Anocelis.** Corpus depressum. Ocelli nulli. Os oesophago cylindrico. Apertura genitalis retro os. Aquarum dulcium incolae.
2. **Polycladus.** Corpus depressum. Ocelli nulli. Os oesophago cylindrico. Apertura genitalis ante os (?). Terrestria.
3. **Geobia.** Corpus subfiliforme. Ocelli nulli. Os oesophago campanulato. Apertura genitalis retro os. Terricolae.

Familia II. Planaridea. Corpus depressum. Caput biauriculatum v. exauriculatum, tentaculis nullis. Ocelli duo. Os ventrale in medio vel retro medium corporis situm, oesophago integro aut multipartito. Apertura genitalis unica retro os. Aquarum dulcium vel maris incolae, rarius terrestria.

a. Oesophagus integer.

4. **Planaria.** Caput triangulare subauriculatum. Ocelli duo. Os in medio fere corporis situm, oesophago cylindrico. Aquarum dulcium incolae.
Genera 5, 6 et 7, a Planaria characteribus essentialibus vix diversa.
- 5 ? **Haga.** Caput exauriculatum. Ocelli duo. Os retro medium corporis situm, oesophago cylindrico. (Penis retortaeformis inermis haud vaginatus.) Maricolae.
- 6 ? **Cereyra.** Caput subbiauriculatum. Ocelli duo. Os retro medium corporis situm, oesophago cylindrico. (Penis retortaeformis, apiculo corneo, hastaeformi, terminali, haud vaginatus.) Maricolae.
- 7 ? **Fovia.** Caput corpore continuum, fronte saepius in medio producta vel acuta. Ocelli duo. Os . . . oesophago . . . Maricolae.
8. **Rhynchodemus.** Caput exauriculatum, probosciforme, reflexile. Ocelli duo. Os retro medium corporis situm, oesophago doliiformi. Terrestria.
9. **Dendrocoelum.** Caput antice bisinuatam biauriculatum, auriculis tentaculiformibus. Ocelli duo. Os in medio fere corporis

situm, oesophago cylindrico. (Penis retortaeformis, inermis, longe vaginatus.) Aquarum dulcium incolae, interdum simul maricolae.

Genus 10. ab hoc characteribus essentialibus nullis, ut videtur, diversum.

10? **Gunda.** Caput antice sinuatum, biauriculatum. Ocelli duo. Os retro medium corporis situm, oesophago cylindrico. (Penis retortaeformis, inermis, haud vaginatus.) Maricolae.

β. *Oesophagus multipartitus.*

11. **Phagocata.** Caput subbiauriculatum. Ocelli duo. Os retro medium corporis situm, oesophago multipartito. Aquarum dulcium incolae.

Familia III. Polycelidea. Corpus depressum, pede ventrali nullo aut uno. Caput corpore continuum vel discretum, auriculatum v. exauriculatum, tentaculis nullis. Ocelli 6 v. numerosi. Os ventrale ante vel retro medium corporis situm, oesophago cylindrico vel campanulato. Apertura genitalis unica retro os posita. Aquarum dulcium incolae vel terrestria.

Phalanx I. Polycelidea apoda.

Subfamilia I. Oligocelidea. Ocelli 6. Oesophagus cylindricus. Aquarum dulcium incolae.

12. **Oligocelis.** Caput biauriculatum. Ocelli 6 in acervos duos dispositi. Os retro medium corporis situm, oesophago cylindrico. Aquarum dulcium incolae.

Subfamilia II. Eupolycelidea. Ocelli numerosi. Oesophagus cylindricus. Aquarum dulcium incolae.

13. **Polycelis.** Caput exauriculatum. Ocelli numerosi marginales. Os retro medium corporis situm oesophago cylindrico. Aquarum dulcium incolae.

Phalanx II. Polycelidea gasteropoda.

Subfamilia III. Geoplanidea. Ocelli numerosi. Pes ventralis. Oesophagus campanulatus. Terrestria.

14. **Geoplana.** Caput corpore continuum exauriculatum. Ocelli numerosi marginales. Os retro medium corporis situm oesophago campanulato. Pes ventralis sat distinctus. Terrestria.

15. **Bipalium.** Caput corpore latius v. semilunare postice excisum, v. semicirculare postice recte truncatum v. transverse ellipticum

s. malleiforme. Ocelli numerosi plerumque marginales. Os parum ante vel retro medium corporis situm. Pes ventralis sat distinctus. Terrestria.

†† Caput acetabulo frontali vel corpus appendice acetabulari instructum.

Familia IV. Procotylidea 1).

16. *Procotyla*. Corpus elongatum. Caput corpore continuum, subauriculatum, tentaculis nullis, acetabulo frontali, porrectili, pedicellato. Ocelli duo. Os ventrale in medio fere corporis situm, oesophago doliiformi. Apertura genitalis unica retro os. — Aquarum dulcium incolae.

Familia V. Bdelluridea.

17. *Bdellura*. Corpus elongatum convexiusculum, extremitate postica strictura discreta, dilatata, acetabulari. Caput corpore continuum, nec auriculatum, nec tentaculatum. Ocelli duo. Os ventrale retro medium corporis situm, oesophago cylindrico vel campanulato. Apertura genitalis . . . Maricolae, ectoparasita.

** Caput tentaculis genuinis duobus.

Familia VI. Leimacopsidea.

18. *Leimacopsis*. Corpus elongato-lanceolatum. Caput corpore continuum antice truncatum, tentaculis genuinis duobus frontalibus. Ocelli numerosi. Os ventrale antrorsum situm. Apertura genitalis . . . Terrestria.

Familia VII. Galeocephalidea.

19. *Galeocephala*. Corpus oblongum. Caput corpore continuum, subauriculatum, tentaculis genuinis duobus. Ocelli duo. Os ventrale retro medium corporis situm, oesophago . . . Apertura genitalis unica retro os. Aquarum dulcium incolae.

Familia VIII. Procerodea.

20. *Procerodes*. Corpus depressum. Caput a corpore subdiscretum, exauriculatum, tentaculis genuinis duobus frontalibus. Ocelli duo. Os ventrale . . . , oesophago . . . Apertura genitalis unica . . . Maricolae.

1) Character generis unici simul familiae; quod de familiis omnibus subsequentibus, unicum solum genus continentibus, pariter valet.

SECTIO II. DIGONOPORA.

Aperturæ genitales duæ. Tentacula nulla, aut duo, pseudo-tentacula aut tentacula genuina. Maricolæ.

° Tentacula nulla.

Familia IX. Typhloleptidea.

21. **Typhlolepta.** Corpus oblongum. Caput corpore continuum. Tentacula nulla. Ocelli nulli. Os ventrale in medio fere corporis, antrorsum v. retrorsum situm, oesophago cylindrico. Aperturæ genitales retrorsum sitæ. Maricolæ.

Familia X. Acephaloleptidea.

22. **Diopis.** Corpus ovale. Caput corpore continuum. Tentacula nulla. Ocelli duo. Os ventrale in vel retro medium corporis, oesophago stellato-plicato. Aperturæ genitales retrorsum sitæ. Maricolæ.

Familia XI. Cephaloleptidea.

23. **Cephalolepta.** Corpus planum dilatatum. Caput discretum. Tentacula nulla. Ocelli duo. Os ventrale in medio fere corporis, oesophago subcampanulato. Aperturæ genitales ante os sitæ. Aquarum subsalinarum incolæ.

Familia XII. Leptoplanidea. Corpus planum dilatatum. Caput corpore continuum. Tentacula nulla. Ocelli numerosi in acervum unicum aut in acervos plures aggregati, interdum etiam ocelli marginales, capiti immediate aut papillæ propriæ impositi. Otolithi nulli rarissime quatuor. Os ventrale antrorsum, in medio fere corporis vel retrorsum situm, oesophago cylindrico aut multilobo. Aperturæ genitales retro os sitæ. Maricolæ.

24. **Leptoplana.** Ocelli numerosi in acervum unicum aut in acervos plures aggregati interdum etiam ocelli marginales. Otolithi nulli, rarissime quatuor. Os antrorsum, in medio fere corporis v. retrorsum situm, oesophago cylindrico. Maricolæ.
25. **Centrostomum.** Ocelli numerosi in acervos duos dispositi. Os in medio vel ante medium corporis, oesophago multilobo. Maricolæ.
26. **Diplonchus.** Caput papilla occipitali bilobata. Ocelli partim papillæ capitis impositi, partim ante papillam siti. Os ante corporis medium situm, oesophago . . . Maricolæ.

** Pseudotentacula duo frontalia.

Familia XIII. Nautiloplanidea. Corpus planum. Caput corpore continuum vel discretum, pseudotentaculis frontalibus duobus. Ocelli nulli. Os ventrale antrorsum v. retro medium corporis, oesophago cylindrico aut multilobo. Aperturæ genitales retro v. ante os sitae. Maricolae.

27. *Schmardea*. Caput corpore continuum. Os antrorsum situm, oesophago cylindrico. Aperturæ genitales retro os. Maricolae.

28. *Nautiloplana*. Caput discretum. Os retro medium corporis, oesophago multilobo. Aperturæ genitales ante os. Maricolae.

Familia XIV. Euryleptidea. Corpus planum laeve v. papillosum. Caput a corpore plus minusve discretum, pseudotentaculis frontalibus duobus. Ocelli numerosi cervicales v. simul pseudotentaculis impositi. Os ventrale in medio fere corporis v. antrorsum situm, oesophago cylindrico. Aperturæ genitales ante vel retro os sitae. Maricolae.

29. *Eurylepta*. Corpus laeve. Aperturæ genitales ante os sitae (an in omnibus?). Maricolae.

30. *Proceros*. Corpus laeve. Aperturæ genitales retro os sitae. Maricolae.

31. *Planeolis*. Corpus supra papillosum, papillis serie simplici in ellipsis formam dispositis. Maricolae.

32. *Thysanozoon*. Corpus supra undique papillosum Maricolae.

*** Tentacula duo genuina, dorsalia, cervicalia v. frontalia.

Familia XV. Planoceridea.

33. *Planocera*. Corpus planum dilatatum. Caput corpore continuum. Tentacula duo genuina dorsalia. Ocelli nulli. Os ventrale in medio corporis, oesophago tubaeformi limbo lobato. Aperturæ genitales . . . Maricolae.

Familia XVI. Stylochidea. Corpus planum saepius crassiusculum, laeve vel supra tuberculosum. Tentacula genuina duo frontalia v. cervicalia. Ocelli numerosi varie dispositi. Os ventrale antrorsum v. in medio fere corporis, rarissime retrorsum situm, oesophago cylindrico vel multilobo. Aperturæ genitales retro os sitae. Maricolae.

a. Corpus laeve.

34. **Prostheceraeus.** Tentacula frontalia. Oesophagus cylindricus. Maricolae.
35. **Stylochus.** Tentacula cervicalia. Oesophagus cylindricus. Maricolae.
36. **Genneoceros.** Tentacula cervicalia. Oesophagus multilobus. Maricolae.

β. Corpus supra tuberculatum.

37. **Trachyplana.** Tentacula cervicalia. Maricolae.

SECTIO I. MONOGONOPORA STIMPSON.

Apertura genitalis unica. — Tentacula nulla aut duo genuina. — Aquarum incolae vel terrestria.

* Caput tentaculis genuinis nullis.

† Nec caput, nec corpus acetabulo instructum.

Familia I. Anocelidea. D. Corpus depressum vel subfiliforme. Caput nec auriculatum, nec tentaculatum. Ocelli nulli. Os ventrale in medio fere corporis vel retrorsum situm, oesophago cylindrico v. campanulato. Apertura genitalis unica retro v. ante (?) os sita. — Aquarum dulcium Europae australis et Americae borealis incolae vel terrestria, imo terricolae in America meridionali.

I. ANOCELIS STIMPSON.

Planariae spec. Auctorum. — Typhloplanae spec. *Ehrenberg.*

Corpus depressum elongato-ovale. *Caput* corpore continuum, antice saepe truncatum. *Tentacula* nulla. *Ocelli* nulli. *Os* ventrale infra medium corporis situm, oesophago cylindrico. *Apertura genitalis* unica retro os. Aquarum dulcium zonae temperatae unius et alterius hemisphaerae incolae.

1. **Anocelis coeca STIMPSON.**

Typhloplana coeca Ehrenberg: *Acaleph. d. roth. Meeres* 67.

Planaria coeca Dugés. — *Diesing:* *Syst. Helm.* I. 280.

Anocelis coeca Stimpson: *Prodromus* I. 6.

Habitaculum. In rivulo semel offendit (*Dugés*).

2. **Anocelis fuliginosa STIMPSON.**

Corpus depressum ovale, supra convexiusculum, subtus planum, fuliginosum. Longit. 5''', latit. 4'''.

Oesophagus cylindricus albus 1 lineam longus, 1/2 lineam latus.

Planaria (*Typhlolepta*?) *fuliginosa* *Leidy*: in Proceed. Acad. Philad. V. 225 eum deser.

Typhloplana? *fuliginosa* *R. Leuckart* in Troschel's Arch. 1854. II. 346.
Anocelis fuliginosa *Stimpson*: Prodr. I. 6. sine deser.

Habitaculum. In fluvio Rancocas prope Pemberton, Neu-Jersey (*Leidy*).

Species inquirendae.

3. *Planaria flexuosa* *MÜLLER*. Dies. Syst. Helm. I. 280.
4. *Planaria ciliata* *GMELIN*. Dies. Syst. Helm. ibid.
5. *Planaria stagnalis* *GMELIN*. Dies. Syst. Helm. ibid.
6. *Planaria heterocelita* *FABRICIUS*. Dies. Syst. Helm. I. 281.

II. POLYCLADUS BLANCHARD.

Planariae spec. *Darwin*. — *Geoplanae* spec. *Schultze*.

Corpus depressum planum v. convexiusculum. *Caput* corpore continuum. *Tentacula* nulla. *Ocelli* nulli. *Os* ventrale superum vel in medio fere corporis, oesophago cylindrico. *Apertura genitalis* unica ante os ¹⁾. — *Americae austro-occidentalis terrae et sylvarum humidarum incolae*.

1. *Polycladus Gayi* *BLANCHARD*. Dies. Syst. Helm. I. 201. adde: *Stimpson*: Prodr. I. 7.
Geoplane Gayi *M. Schultze*: in Hall. Abhandl. IV. (1856), 3.
2. *Polycladus maculatus* *DIESING*. Syst. Helm. I. 201. adde: *Stimpson*: Prodr. I. 7.
Geoplane maculata *M. Schultze*: l. s. e. 30.
3. *Polycladus semilineatus* *DIESING*. Syst. Helm. I. 201. adde: *Stimpson*: Prodr. I. 7.
Geoplane semilineata *M. Schultze*: l. s. e. 30.
4. *Polycladus Darwini* *DIESING*. Syst. Helm. I. 202. adde: *Polycladus elongatus* *Stimpson*: Prodr. I. 7.
Geoplane elongata *M. Schultze*: l. s. e. 30.
5. *Polycladus andicola* *SCHMARDA*.

Corpus planum oblongum supra ex nigro brunnescens, subtus laete brunneum linea mediana coeruleo-alba. Longit. ad 1" lat. ad 3".

Os circulare pharynge (oesophago) brevi cylindrico. *Aperturæ genitales* approximatae, supra medium corporis sitae. *Penis* brevis parum curvatus basi incrassatus. *Motus* tardus.

¹⁾ Character genericus non satis stabilis: cl. *Schultze* animalculum a cl. *Blanchard* inverse descriptum esse suspicatur; cl. *Schmarda* in specie *P. andicola* aperturas genitales duas approximatas ante medium corporis sitas memorat, quod imo tribui repugnaret.

Polyeladus andicola *Schmarda*: Neue wirbellose Thiere I. 4, 15. Tab. II. 31 et 31^a.

Habitaculum. *Quito*: in hortis, ad Machangara ad pedem montis Pichineha: in arbustis sub arboribus prostratis et ad paginam inferiorem foliorum (*Schmarda*).

III. GEOBIA DIESING.

Geoplanæ spec. *Fr. Müller et M. Schultze*.

Corpus subfiliforme. *Caput* corpore continuum antice rotundatum. *Tentacula* nulla. *Ocelli* nulli. *Os* ventrale retrorsum situm, oesophago campanulato. *Apertura genitalis* unica haud procul ab apice caudali. — *Terricolæ* *Americæ meridionalis*.

Tractus cibarii rami indivisi vel divisi.

1. *Geobia subterranea* *DIESING*.

Corpus longissimum filiforme retrorsum rotundatum, lacteum, tractu cibario roseo transparente. Longit. 2 — ultra 4'', latit. vix $\frac{3}{4}$ ''.

Geoplana subterranea *Fr. Müller et M. Schultze*: in *Hall. Abh.* IV. 1856, 25.

Habitaculum. In terra limosa et arenosa in cuniculis *Lumbrici corethruri*, quem haud raro exsugit, in *Brasilia* (*Fr. Müller*).

Familia II. Planaridea *Stimpson* partim. *Corpus* depressum, rarissime subcylindricum. *Caput* biauriculatum v. exauriculatum, *tentaculis* nullis. *Ocelli* duo. *Os* ventrale in medio vel retro medium corporis situm, oesophago integro aut multipartito. *Apertura genitalis* unica retro os. — *Aquarum dulcium* vel *maris hemisphaeræ borealis incolæ*, rarius *terrestria*.

a. *Oesophagus integer*.

IV. PLANARIA MÜLLER.

Synon. generis adde: *Goniocarena Schmarda*. — *Dugesia Girard*.

Corpus depressum oblongum. *Caput* corpore continuum vel subdiscretum triangulare subauriculatum. *Tentacula* nulla. *Ocelli* duo. *Os* ventrale, in medio fere corporis situm, oesophago cylindrico. *Apertura genitalis* unica retro os. — *Aquarum dulcium zonæ temperatæ partis occidentalis et orientalis hemisphaeræ borealis incolæ*.

1. (6) *Planaria torva* *MÜLLER*. *Dies. Syst. Helm.* I. 205. exclus. var. adde:

Thomson: in *Ann. nat. hist.* XVIII. (1846) 388. — *Stimpson*: *Prodr.* I. 5. — *Gerstfeldt*: in *Mém. Soc. Etrang. Acad. St. Petersb.* VIII. (1859) 262.

Habitaculo adde: In Hibernia (Thomson). Ad saxa Angaræ prope Irkutsk, Martio et Aprili raro (Maack).

Synonymia hujus speciei respectu subsequen-
tium trium inextricabilis.

2. *Planaria Schultzei* DIESING.

Corpus brunneum. *Caput* antice rotundatum. *Ocelli* in limite capitis. Longit. $\frac{1}{2}$ " . . .

Characteribus anatomicis praesertim organi auxiliaris capitati a *Pl. lugubri* differt.

Planaria torva *M. Schultze* nec *Müller*: in *Zeitschr. f. wissensch. Zool.* IV. 1852, 187 de spermatophoris. — *Idem* in *V. Carus* *Icones Zootom.* Tab. VIII. 18, 19 (anatom.). — *O. Schmidt*: in *Zeitschr. f. wissensch. Zool.* XI. 1861, 92. Tab. X. 2, (animale.) 4 (anatom.).

Habitaculum. Prope Halam ad Saalam (*Schultze*)? — Berolini (*O. Schmidt*).

3. *Planaria lugubris* O. SCHMIDT.

Corpus gracile, opacum, nigrobrunneum. *Caput* obtuse triangulare, in adultis obtuse rotundatum, in marginibus transparentibus. *Ocelli* in medio inter apicem anticam et latissimam capitis partem. Longit. 8".

Penis trilocularis, loculo primo s. basilari granula continente, secundo subhemisphaerico e fibris concentricis, tertio longissimo subconico e fibris longitudinalibus undulatis composito. Organum auxiliare nullum. *O. Schmidt*.

Planaria torva. *O. Schmidt*: in *Sitzb. d. k. Akad. d. Wiss.* XXXII. 269. — *Idem*: in *Zeitschr. f. wissensch. Zool.* X. 26—33 (et de organo genitali). Tab. III. 5, 6.

Planaria lugubris *O. Schmidt*: in *Zeitschr. f. wissensch. Zool.* XI. (1861), 91. Tab. X. 1 (animale.).

Habitaculum. Sub saxis eum Gammaro et Ancylo prope Gratiam in Styria (*O. Schmidt*).

4. *Planaria polychroa* O. SCHMIDT.

Corpus brunneum haud raro nigrum, imo nigro-viride v. variegatum. *Caput* antice subaentum. *Ocelli* haud procul ab apice antica et immediate ante latissimam capitis partem. Longit. 7".

Characteribus anatomicis, praesertim organorum genitalium a speciebus reliquis diversa.

Planaria polychroa *O. Schmidt*: in *Zeitschr. f. wissensch. Zool.* XI. (1861), 93. Tab. X. 3, (animale.) 5, 6.

Habitaculum. In fossis pratorum ad Saalam prope Halam copiose autumno (*O. Schmidt*).

5. *Planaria guttata* GERSTFELDT.

Corpus foliaceum oblongum retrorsum attenuatum, marginibus haud crispatis, supra fuscum maculis albis vel flavescentibus 10 (interdum 8 aut 12) in duas series longitudinales dispositis notatum, subtus albidum. *Caput* obtusum. *Ocelli* maculis duabus albis marginibus auticis confluentibus impositi. Longit. 8''' , latit. 1½''' et ultra.

Planaria guttata Gerstfeldt: in Mém Soc. Etrang. Acad. St. Petersburg. VIII. 262.

Habitaculum. Ad saxa Angarae prope Irkutsk, Martio et Aprili haud raro (Maack).

6. *Planaria fusca* DUGES nec GMELIN.

Planaria fusca Gmelin. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 204 partim.

Planaria fusca Duges nec Gmelin. — *Stimpson*: Prodr. I. 5.

Planaria torva Ehrenberg: Acaleph. d. roth. Meeres 67.

Habitaculum. In aquis stagnantibus in Gallia (Duges).

7. *Planaria gonocephala*. DUGES.

Penis bilocularis, loeulo primo s. basilari in parte posteriore granula continente, parte sua anteriore in loculum secundum seu anteriorem intruso, loeulo secundo pyriformi; loeulis ambobus e fibris longitudinalibus compositis. *O. Schmidt*.

Planaria torva var. *gonocephala Dies*. Syst. Helm. I. 206.

Planaria gonocephala Leydig? in Müller's Arch. 1854, 288. Tab. XI. 4—6 (cum descript. et anatom.). — *Idem*: Vergleichende Histologie 331.

Planaria gonocephala Duges. — *Ehrenb.*: Acaleph. d. rothen Meeres 66. — *Stimpson*: Prodr. I. 5. — *O. Schmidt*: in Sitzungsber. d. kais. Akad. XXXII. (1858), 268. — *Idem*: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. X. 27 (et de organ. genital.). Tab. 4. 5 (6?).

Goniocarena gonocephala Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1, 14.

Habitaculo adde: Genuae in aqua dulci frequenter (*Leydig*) (adhuc dubium an revera ad hanc speciem, teste *cl. Schmidt*) sub saxis rivulorum rapide fluentium prope Gratiam (*O. Schmidt*).

8. *Planaria gonocephaloides* STIMPSON.

Corpus elongatum gracile retrorsum attenuatum. *Caput* subdiscretum.

Areolae transparentes ocellos includentes in *Pl. gonocephala Duges* circulares, oblongae ex *Girard*.

Dugesia gonocephaloides Girard: in Proceed. Bost. Soc. Nat. Hist. III. 265. — Nordamer. Monatsb. II. 2.

Planaria gonocephaloides Stimpson: Prodr. I. 5.

Habitaculum. In rivulis, vulgaris in Massachusetts et New Jersey (Girard).

Cl. *Girard* duo ocellorum paria memorat; quod characteri generico Planariae repugnat.

9. **Planaria Foremanii STIMPSON.**

Dugesia Foremanii Girard: Proceed. Bost. Soc. Nat. Hist. IV. 211.

Planaria Foremanii Stimpson: Prodr. I. 5.

Habitaculum. In aquis dulcibus Americae septentrionalis (Girard).

10. (5.) **Planaria maculata LEIDY.** — *Diesing*: Syst. Helm. I. 205 adde:

Leidy: in Proceed. Acad. Philad. III. 251, V. 225 et 289. — *Stimpson*: Prodr. I. 5.

Dugesia maculata Girard: in Keller's und Tiedemann's Nordamer. Monatsb. II. 1851, 23.

Var. *α*. Brunnescens indistincte maculata. Longit. 8'''.

Var. *β*. Maculis griseis indistinctis, intestino nigrescente, brunnescente vel viridescente, frequenter stria pallidiore dorsali. Longit. 6'''.

Leidy l. c.

11. **Planaria sagitta O. SCHMIDT.**

Corpus elongatum retrorsum attenuatum, brunnescens.

Caput sagittaeforme. Longit. ultra 7'''.

Planaria sagitta O. Schmidt: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. XI. (1860), 15 et 31. Tab. II. 6, 7, 8 (structura organorum digestionis et reproduct.).

Habitaculum. Sub saxis fontium Corcyrae et Cephaloniae abunde (O. Schmidt).

12. **Planaria badia STIMPSON.**

Corpus oblongum convexiusculum, postice acutum, supra badium ad caput pallidius, macula stomachali oblonga pellucidula postmediali.

Caput acute triangulare auriculis mediocribus. *Ocelli* auriculis oppositi; pigmento substellato ad latus internum globuli sat magni. Longit. ad 5''' ; latit. 1½'''.

Planaria badia Stimpson: Prodr. I. 5 et 12.

Habitaculum. In fossis insulae Loo Choo (Stimpson).

13. **Planaria cinerea STIMPSON.**

Corpus oblongum convexiusculum, retrorsum attenuatum, supra cinereum fascia mediana subpinnata obscuriore. *Caput* triangulare

in medio paullo productum, auriculis mediocribus. *Ocelli* auriculis oppositi; pigmento ovali ad latus internum globuli mediocris. Longit. ad 5'', latit. 1 $\frac{3}{4}$ ''.

Planaria cinerea Stimpson: Prodr. I. 5 et 12.

Habitaculum. In fossis insulae „Ousima“ Japoniae australis (Stimpson).

14. *Planaria Sinensis STIMPSON.*

Corpus oblongum postice acutum, supra colore variabile, nigrum, fuscum vel fulvum, marginibus hyalinis, macula hyalina stomachali mediana. *Caput* obtuse triangulare in medio valde productum. *Ocellorum* pigmentum rotundatum in globulo vitreo ovali, lateri interno approximatum. Longit. 1 $\frac{1}{2}$ '', lat. ad 2''.

Planaria sinensis Stimpson: Prodr. I. 5 et 12.

Habitaculum. In rivulis insulae Sinensis Hong-Kong (Stimpson).

15. *Planaria truncata LEIDY.*

Corpus plano-depressum sublineare, antice truncatum postice rotundatum, nigro-albidum linea longitudinali dorsali nigra. *Ocelli* reniformes. Longit. 3—5'', lat. 1 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{3}{4}$ ''.

Planaria truncata Leidy: in Proceed. Acad. Philad. V. 223. — *Stimpson*: Prodr. I. 5.

Habitaculum. In rivulo prope Newark, Delaware (Leidy).

16. *Planaria olivacea O. SCHMIDT*¹⁾.

Corpus elongatum retrorsum valde attenuatum, supra olivaceum. *Caput* corpore continuum rotundatum. *Ocelli* circulares haud procul a margine anteriore. Longit. ultra 1 $\frac{1}{2}$ ''.

Planaria olivacea O. Schmidt: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. XI. (1860), 15, 30 et 31. Tab. II. 3, 45 (et de organis digestionis et reproduct.).

Habitaculum. In fossa prope El Canon Coreyrae abunde (O. Schmidt).

De specie hac et praecedente confer notam ad calcem generis *Foviae*. Genus 5. et 6. a praecedente characteribus essentialibus nullis sed solummodo structura organorum genitalium et habitaculo, 7. nonnisi ultimo diversum.

¹⁾ Species 15. et 16.: a forma principali capite et auriculorum absentia differre videntur.

V.? *HAGA O. SCHMIDT.*

Corpus planiusculum elongatum. *Caput* corpore continuum, nec auriculatum, nec tentaculatum. *Ocelli* duo. *Os* ventrale retrorsum situm, oesophago cylindrico. *Apertura* genitalis unica retro os. Maricolae.

Notitiae anatomicae: Oesophagus in cavo proprio parietibus distinctis. Tractus intestinalis obsolete ramosus. Penis retortaeformis inermis. Vesicula seminalis infra penem nulla; ductus spermaticus duplex. Oviductus duo, utero ad vaginae basin inserti. Bursa seminalis propria pedicellata, vaginae uteri inserta.

1. *Haga plebeja O. SCHMIDT.*

Corpus planiusculum antrosum parum attenuatum, griseum vel griseo-viride. *Ocelli* parvi distantes. Longit. 2'''.

Haga plebeia O. Schmidt: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. XI. (1860), 19 et 31. Tab. III. 6, 7 (cum anatom.).

Habita culum. Sub saxis in aqua marina et subsalsa in sinu Argostoli Coreyrae, vere frequenter (O. Schmidt).

VI.? *CERCYRA O. SCHMIDT.*

Corpus depressum elongatum. *Caput* corpore continuum, auriculis subnullis. *Tentacula* nulla. *Ocelli* duo. *Os* ventrale retro medium corporis situm, oesophago cylindrico. *Apertura* genitalis unica retro os sita. — Maricolae.

Notitiae anatomicae: Systema vasorum aquiferorum distinctissimum birame, ramis arbusculiformibus, poro excretorio haud procul ab apice caudali. Intestini ramificationes distinctissimae, ramulis duobus posticis trabeculis transversalibus junctis. Vasa seminalia infra oesophagum coalita. Penis retortaeformis apiculo corneo hastato terminali ante aperturam genitalem. Ductus spermaticus simplex. Ovaria ante basin oesophagi sita; uterus bursaeformis retro aperturam genitalem.

1. *Cercyra hastata O. SCHMIDT.*

Corpus planum elongatum antrosum attenuatum antice rotundatum, nunc decolor, nunc partim flavidum, cinereo-viride vel virescens. Longit. 3'''.

Coreyra hastata O. Schmidt: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. XI. 17—19 et 31 (cum anatom.). Tab. III. 1—5.

Habita culum. Ad littus Coreyrae, vere (O. Schmidt).

VII.? *FOVIA GIRARD.*

Planariae spec. Auct. et Vorticis species *Girard.*

Corpus depressum elongatum. *Caput* corpore continuum antice subtruncatum, fronte saepius in medio producta vel acuta, nec auri-

culatum, nec tentaculatum. *Ocelli* duo. Os. oesophago.¹⁾.
Apertura genitalis unica retro os. Maricolae.

Notitia anatomica. Tractus cibarius ramis indivisis.

Fortasse species 15. et 16. generis Planariae huc referendae.

1. *Fovia Warrenii* GIRARD.

Vortex Warrenii Girard: Proceed. Bost. Soc. Nat. Hist. III. 264.

Fovia Warrenii Girard: ibid. IV. (1832), 211. — Keller et Tiedemann.

Nordam. Monatsb. II. 4. — Stimpson: Prodr. I. 6.

Habitaculum. Ad portum Bostoniae raro (Girard).

2. *Fovia littoralis* STIMPSON.

Planaria littoralis Müller: Prodr. Zool. Dan. 2691. — Oersted: Entw.

einer syst. Einth. d. Plattw. Tab. I. 6. — Van Beneden: Faun. litt.

de Belgique 1860. 42. Tab. VII. 11—13.

Planaria Ulvae Oerst. — Dies. Syst. Helm. I. 205 partim.

Fovia littoralis Stimpson: Prodr. I. 6.

Habitaculum. Ad littora Daniae (O. F. Müller). Ad Fucum vesiculosum et Ulvam intestinalem ad littora Belgiae (Beneden).

3. *Fovia affinis* STIMPSON.

Planaria affinis Oerst. — Dies. Syst. Helm. I. 206.

Fovia affinis Stimpson: Prodr. I. 6.

Habitaculum. Inter lapides prope littus Kallebadstrand in Dania (Oersted).

4. *Fovia graciliceps* STIMPSON.

Corpus gracile antrorsum dilatatum, post medium dilatatum convexiusculum, postice apiculatum, supra griseum. *Caput* valde elongatum gracile, fronte acute triangulari cervice vix latiore. *Ocelli* approximati ad quintam anteriorem corporis partem siti, pigmento reniformi. Longit. ultra 2''', latit. 1/2'''.

Fovia graciliceps Stimpson: Prodr. I. 6 et 12.

Habitaculum. In portu Hong-Kong; littoralis, in locis arenosolimosi (Stimpson).

5. *Fovia trilobata* STIMPSON.

Corpus oblongum, depressum antrorsum subangustatum, retrorsum rotundatum, supra rubrum fascia mediana pallidiore et linea transversa nigricante pone ocellos, subtus album. *Ocelli*, octava

¹⁾ In specimine diarii citati bibliothecae Academiae Caes. Vindobonensis pagina characterem genericum Foviae continens desideratur.

corporis parte ab apice remoti, pigmento semicirculari ad latus internum globulorum ovalium. Longit. ultra 2''', latit. ultra $\frac{1}{2}$ '''.

Fovia trilobata *Stimpson*: Prodr. I. 6 et 12.

Habitaculum. In sinu Avatscha Kamtschatkae, littoralis, inter lapides (*Stimpson*).

VIII. RHYNCHODEMUS LEIDY.

Planariae spec. Auctor., Geoplanae spec. *Schultze*.

Corpus subcylindricum vel depressum. *Caput* corpore continuum proboscidiforme reflexile. *Tentacula* nulla. *Ocelli* duo. *Os* ventrale infra medium corporis situm, oesophago doliiformi. *Apertura* genitalis unica retro os. — Terrestres; zonae temperatae Europae et Americae, tam borealis quam meridionalis, incolae.

1. *Rhynchodemus terrestris* LEIDY.

Fasciola terrestris *Müller*: Vermes terrestr. et fluviat. hist. I. 2. 68.

Planaria terrestris *Gmelin*: Hist. nat. 3092. — *Dics.*: Syst. Helm. I. 206.

Planaria terrestris *Dugés*: in Annal. des sc. nat. XXI. 82. Tab. II. 18. —

Ehrenberg: Acaeph. d. rothen Meeres 67. — *Oersted*: in *Kroyer's Naturhist. Tidssk.* IV. 532 in nota; ej. Entw. einer syst. Einth. der Plattw. 35 in nota. — *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. XIII.

Rhynchodemus? terrestris *Leidy*: in Proceed. Acad. Philad. V. (1851), 289. — *Stimpson*: Prodr. I. 7.

Geoplana terrestris *M. Schultze*: in Hall. Abhandl. IV. (1856), 22 et 32.

Habitaculo adde: Sub lapidibus prope Gryphiam raro (*Freder. Müller*).

2. *Rhynchodemus sylvaticus* LEIDY.

Corpus elongatum crassiusculum antrosum sublineare, retrorsum dilatatum, postice acutum, supra convexiusculum, griseum striis longitudinalibus duabus fuliginosis et macula fuliginosa transversali mediana, subtus planum albidum. *Caput* brunneum. *Ocelli* prominuli circulares capiti impositi. Longit. 2—7''', lat. capitis $\frac{1}{8}$ ''', corp. $\frac{1}{4}$ '''.

Planaria sylvatica *Leidy*: in Proceed. Acad. Philad. V. 1851, 241.

Rhynchodemus sylvaticus *Leidy*: ibid. 289 et 1858, 171. — *Stimpson*: Prodr. I. 7.

Geoplana sylvatica *M. Schultze*: in Hall. Abhandl. IV. (1856), 32.

Habitaculum. In hortis et sylvis sub lapidibus et lignis putridis nec non corticibus, in America septentrionali (*Leidy*).

Limacis more incedit, mucum copiosum excernens. — Animalecula noctivaga, insectivora.

3. *Rhynchodemus Taunayi* DIESING.

Corpus elongatum, antrorsum attenuatum, postice acuminatum, supra et retrorsum convexiusculum, subtus planum nigrum nitidum parte postica dorsali pallidiore. *Caput* resupinatum. *Ocelli* duo marginales haud procul a margine anteriore. Longit. ad 4'', latit. med. 4''', antrors. 1'''.

Ver terrestre du Brésil *Ferussac*: in Annal. generales des sciences physiques VIII. (1821), 90—92. Tab. CXVI. 2 et 3.

Habitaculum. In sylvis sub lapidibus et rarius ad truncos arborum in Brasilia (Taunay).

IX. DENDROCOELUM OERSTED et STIMPSON. Char. aucto.

Planariae spec. Auctor.

Corpus depressum oblongum. *Caput* corpore continuum, antice bisinuatum, biauriculatum, auriculis tentaculiformibus. *Tentacula* nulla. *Ocelli* duo. *Os* ventrale in medio fere corporis situm, oesophago cylindrico. *Apertura* genitalis unica retro os. — Aquarum dulcium incolae, interdum simul maricolae.

Traetus cibarius ramis arbuseuliformibus *Oersted*. — Cl. *O. Schmidt* characterem essentialem, quo genus a *Planaria* differt, in pene vaginato quaerit.

1. *Dendrocoelum lacteum* OERSTED.

Notitiae anatomicae: Penis retortaeformis, flagello longo protractili in vagina subcylindrica antice coarctata muscosa. Ductus spermatici duo filiformes. Organon retortaeforme incertae functionis. Uterus observatus *O. Schmidt*.

Planaria lactea Müller. — *Ehrenberg*: Acaleph. d. roth. Meeres 65 et 67. *Thompson*: in Ann. nat. hist. XVIII. (1846), 388. — *Dies.*: System. Helm. II. 203. — *Schultze*: Turbellar. I. Abth. 74. Tab. I. 21—22 (anatom.). — *Dalyell*: Powers of the Creator 107—109. Tab. XVI. 5—9. XV. 4—6.

Dendrocoelum lacteum Oersted. — *Stimpson*: Prodr. I. 5. — *O. Schmidt*: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. XI. (1861), 13 et 28—30. Tab. IV. 10—12 (de organ. genital. et notit. morpholog.).

Habitaculo adde: In mare baltico in sinu Kjögebugt et in mare prope Hafniam (*Oersted*); in Hibernia (*Thompson*); prope Jenam copiose (*Gegenbaur* et *O. Schmidt*).

2. *Dendrocoelum Angarensis* GERSTFELDT.

Corpus planum oblongum, retrorsum attenuatum, marginibus erispatis, coriaceum, supra brunneum, interdum dense nigro-

punctatum, subtus albidum v. flavidum. *Caput* rotundatum subrufum, vitta collari nigra cinctum. *Ocelli* indistincti. Longit. ad 1", latit. 4".

Planaria (Dendrocoelum) angarensis *Gerstfeldt*: in Mém. Soc. Etrang. Acad. St. Petersb. VIII. (1859), 261—262.

Habitaculum. Ad saxa Angarae prope Irkutsk, Martio et Aprili frequenter (Maack).

3. *Dendrocoelum vitta* STIMPSON.

Planaria Vitta *Dugès*. — *Elvenberg*: Acaleph. d. roth. Meeres 67.

Planaria lactea var. *a vittata* *Diesing*: Syst. Helm. I. 204.

Dendrocoelum vitta *Stimpson*: Prodr. I. 204.

Habitaculum. Mospelii in rivulis rapide fluentibus (Dugès).

4. *Dendrocoelum Nausieae* O. SCHMIDT.

Corpus planum elongatum, retrorsum attenuatum, lacteum, tractus cibarii ramificationibus transparentibus cinereo-nigris, coeruleo-tescentibus vel flavidis. *Ocelli* hand procul a margine anteriore siti. Longit. 9".

Notitiae anatomicae: Penis truncato-conicus, basi interdum echinatus, retractus in vagina passim constricta pene fere triplo longiore valde musculosa reconditus. Ductus spermatici duo ad basin et medio, in vesiculas inflati. Organon retortaeforme incertae functionis apice curvatum valde musculosum, apertura non procul ab apertura genitali. Uterus hand observatus.

Dendrocoelum Nausieae O. Schmidt: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. XI. 1860, 13 et 31. Tab. II. 1 et 2 (deser. et anatom.).

Habitaculum. In fontibus Coreyrae et Cephaloniae (O. Schmidt).

5. *Dendrocoelum fuscum* STIMPSON.

Fasciola fusca Pallas Spicil. Zool. fase. X. 21, 22. Tab. I. 13 a. b. — *Templeton*: in Magaz. of nat. hist. IX. 239.

Planaria fusca *Gmelin*: Syst. nat. 3090. — *Lamarck*: Anim. s. vertebr. III. 179. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 204 (partim).

Planaria Arethusa *Dalyell*: Observ. on Planariae 85—114. Fig. 11—14. Idem: Powers of the Creator II. 111—115. Tab. XVI. 10—19. (?)

Planaria subtentaculata *Dug.* v. Pl. Ulvae *Oersted?* — *Leuckart*: in Troschel's Arch. 1859. II. 183.

Dendrocoelum fuscum *Stimpson*. Prodr. I. 5.

Habitaculum. In aquis stagnantibus herbosis (Pallas): in Anglia (Templeton).

Genus 10. a praecedente characteribus essentialibus nullis, solummodo forma capitis, structura organorum genitalium et habitaculo diversum.

X? GUNDA O. SCHMIDT.

Corpus depressum elongatum. *Caput* corpore continuum antice sinuatum, biauriculatum. *Tentacula* nulla. *Ocelli* duo. *Os* ventrale retro medium corporis situm, oesophago cylindrico. *Apertura* genitalis unica retro os. — Maricolae.

Notitiae anatomicae: Ganglion cerebrale irregulariter lobatum. Systema vasorum aquiferorum distinctum. Penis retortaeformis inermis haud vaginatus ante aperturam genitalem. Vesiculae seminales utrinque 16—18. Ductus spermaticus duplex. Uterus (simul receptaculum seminis) subglobosus, oviductus coalitus excipiens.

1. *Gunda lobata* O. SCHMIDT.

Corpus planum transparens lacteum v. flavidum. *Caput* auriculis magnis. Longit. $3\frac{1}{2}$ ".

Gunda lobata O. Schmidt: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. XI. (1860), 16 et 31 (deser. et anatom.). Tab. II. 9, 10.

Habitaculum. Sub saxis ad oras portus prope El Caon in Coreyra raro (O. Schmidt).

β. Oesophagus multipartitus.

XI. PHAGOCATA LEIDY.

Planaria Auctor.

Corpus plano - convexum oblongum. *Caput* corpore continuum subbiauriculatum. *Tentacula* nulla. *Ocelli* duo. *Os* ventrale retro medium corporis situm, oesophago multipartito. *Apertura* genitalis unica retro os. Aquarum dulcium Americae septentrionalis temperatae incolae.

1. *Phagocata gracilis* LEIDY. — Dies. Syst. Helm. I. 207 adde:

Corpus lineari-oblongum, postice angustatum, cinereo-nigrum. *Caput* truncatum. Longit. ad 9", latit. 1".

Planaria gracilis Haldemann: Suppl. to Nr. 1. of a monograph. of the Limniades 3. — Girard: in Proc. Bost. Soc. nat. hist. III. 264 et 364.

Phagocata gracilis Leidy: in Proceed. Acad. Phil. III. (1847), 248—251 (cum anatom.). — Diesing: Syst. Helm. I. 207. — Girard: in Nordamerik. Monatsb. II. 1. — Stimpson: Prodr. I. 5.

Habitaculum. In fontibus Pennsylvaniae (Haldemann et Leidy); vulgaris prope Cambridge in stagnis et rivulis (Girard).

Species inquirenda.

2. *Phagocata tigrina*.

Corpus obscure brunnescens maculis albis magnis et nigris minoribus crebrioribus.

Planaria tigrina Girard: in Proceed. Bost. Soc. nat. hist. III. (1851), 264.

Habitaculum. In republica New Jersey (Girard).

Familia III. Polycelidea Dies. Corpus depressum pede ventrali nullo aut uno. Caput corpore continuum vel discretum, biauriculatum v. exauriculatum, tentaculis nullis. Ocelli 6 v. numerosi. Os ventrale ante v. retro medium corporis situm, oesophago cylindrico v. campanulato, limbo integro vel sinuato-lobato. Apertura genitalis unica retro os sita. Aquarum dulcium incolae vel terrestria hemisphaerae utriusque incolae.

Phalanx I. Polycelidea apoda.

Subfamilia I. Oligocelidea. Ocelli 6. Oesophagus cylindricus. Aquarum dulcium incolae.

XII. OLIGOCELIS STIMPSON.

Dendrocoeli sp. *Girard*.

Corpus depressum oblongum, pede ventrali nullo. *Caput* corpore continuum biauriculatum. *Tentacula* nulla. *Ocelli* 6 in acervos duos parallelos subterminales dispositi. *Os* ventrale retro medium corporis situm, oesophago... *Apertura* genitalis unica retro os. — Aquarum dulcium Americae septentrionalis temperatae incolae.

Tractus cibarius ramis arbuseuliformibus.

1. *Oligocelis pulcherrima* STIMPSON.

Dendrocoelum pulcherrimum Girard: in Proceed. Bost. Soc. nat. hist. III. 265. — Nordam. Monatsb. II. 2.

Oligocelis pulcherrima Stimpson: Prodr. I. 6.

Habitaculum. In aquis dulcibus Reipublicae New Jersey (Girard).

Dendrocoelo lacteo similis (Girard). — Confer etiam notam generi Foviae adjectam.

Subfamilia II. Eupolycelidea. Ocelli numerosi. Oesophagus cylindricus. Aquarum dulcium incolae.

XIII. POLYCELIS HEMPRICH et EHRENBERG.

Fasciola et Planaria Müller. — Hirudo Kirby. — Goniocarenæ spec. *Schwarda*.

Corpus planum dilatatum oblongum, pede ventrali nullo. *Caput* corpore continuum, nec auriculatum, nec tentaculatum. *Ocelli* numerosi marginales. *Os* ventrale infra medium corporis situm, oesophago cylindrico. *Apertura* genitalis unica retrorsum sita. Aquarum dulcium Europae temperatae incolae.

1. *Polycelis nigra* HEMPRICH et EHRENBERG. — *Dies.* Syst. Helm. I. 191 adde:

Penis subglobosus antice uncinulorum coronula multiplici *O. Schmidt*.

Planaria nigra *Thompson*: in Ann. of nat. hist. XVIII. (1846), 388.

Polycelis nigra Ehrenberg: Acaleph. d. roth. Meeres 67. — *Stimpson*: Prodr. I. 6. — *O. Schmidt*: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. X. 26—33 (et de organ. genital.). Tab. III. 4. IV. 1, 2, 3.

Habitaculo adde: In Hibernia (*Thompson*); in stagnis et rivulis tarde fluentibus prope Gratiam in Styria (*O. Schmidt*).

2. *Polycelis brunnea* STIMPSON.

Polycelis nigra var. *a. brunnea*. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 192.

Polycelis brunnea Stimpson: Prodr. I. 6.

An hujus generis?

3. *Polycelis viganensis* EHRENBERG.

Acaleph. des rothen Meeres 67. — *Stimpson*: Prodr. I. 6.

Polycelis nigra var. *β. viganensis*. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 192.

Goniocarena viganensis *Schwarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 14.

Planaria viganensis *O. Schmidt*: in Sitzungsber. der kais. Akad. XXXII. (1858), 268.

Habitaculo adde: In Thuringia (*Schultze*); in rivulis subalpinis in Styria (*O. Schmidt*).

4. *Polycelis cornuta* O. SCHMIDT.

Corpus supra convexiusculum retrorsum acutatum decolor vel nigrescens. *Caput* antice rotundatum, lobis cephalicis tentaculiformibus duobus. *Ocelli* 70—80 marginales paralleli et in margine anteriore seriati. Longit. 6—7".

Notitiae anatomicae: Penis obovatus infra juncturam vasorum deferentium excavatus, in parte sua basilari granula agglomerata continens.

Polycelis cornuta O. Schmidt: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. X. 23—33 (descr. et de syst. nerv., organis genital. et organo ignotae functionis). Tab. III. 1, 2. III. 3.

Habitaculum. Sub saxis, in rivis limpidis frigidis prope Gratiam in Styria (O. Schmidt); prope Reinhardtsbrunn in Thuringia (M. Schultze).

Lobi cephalici tentaculiformes speciem hanc et praecedentem e genere Polyeclide excludere videntur.

Phalanx II. Polyeclidea gasteropoda.

Subfamilia III. Geoplanidea. Ocelli numerosi. Pes ventralis. Oesophagus campanulatus limbo integro v. sinuato-lobato. Terrestria.

XIV. GEOPLANA STIMPSON¹⁾.

Planariae spec. Darwin. — Polyeclidis spec. Diesing.

Corpus depressum vel depressiusculum gracile, dilatatum vel lineare, pede ventrali sat distincto. **Caput** corpore continuum antrorsum attenuatum, nec auriculatum, nec tentaculatum. **Ocelli** numerosi. **Os** ventrale infra medium corporis situm, oesophago campanulato. **Apertura** genitalis unica retro os. Terrestres noctivagae. Americae tropicae, insulae Loo Choo et Tasmanniae incolae.

Ocelli marginales v. in acervos submarginales in capite dispositi. — Oesophagus protractilis limbo saepius sinuoso.

1. *Geoplana pallida* STIMPSON.

Polyeclis pallida Diesing. — Syst. Helm. I. 194.

Geoplana pallida Stimpson: Prodr. I. 7. — M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. (1836), 30.

Habitaculum. In collibus circa Valparaiso sub lapidibus Julio (Darwin).

2. *Geoplana rufiventris* FR. MÜLLER et M. SCHULTZE.

Corpus gracile depressiusculum, retrorsum attenuatum, supra obscure brunneum subtus lateritium. **Caput** attenuatum. **Ocelli** in series plures dispositi, retrorsum nulli. Longit. aliquot pollicum, latit. aliquot linearum.

Geoplana rufiventris Fr. Müller et M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. 24.

Habitaculum. Ad ligna in Brasilia (Fr. Müller).

3. *Geoplana pulchella* FR. MÜLLER et M. SCHULTZE.

Corpus gracile depressiusculum, supra in anteriore triente brunneo lateritium, maculis ovalibus albidis, subtus griseum fascia albida

¹⁾ Genus hoc a cl. Stimpson in Pennsylvania cum caractere generico adjecto stabilitum eodem fere tempore a cl. Schultze in Germania sed sine caractere generico essentiali uno eodemque nomine expositum.

mediana. *Caput* parum attenuatum. *Ocelli* antrorsum conferti marginem anticum cingentes. Longit. circa 1'', latit. ultra 1'''.

Geoplana pulchella Fr. Müller et M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. 23.

Habitaculum. In Brasilia semel reperit (Fr. Müller).

4. *Geoplana nigrofusca* STIMPSON.

Polycelis nigrofusca Diesing. — Syst. Helm. I. 193.

Geoplana nigrofusca Stimpson: Prodr. I. 7. — M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. 29.

Habitaculum. Sub lignis putridis prope Maldonado in republica Uruguai, Majo (Darwin).

5. *Geoplana elegans* FR. MÜLLER et M. SCHULTZE.

Polycelis elegans Diesing. — Syst. Helm. I. 193.

Geoplana elegans Fr. Müller et M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. 29.

Habitaculum. Sub cortice arboris caesae in sylva prope Rio-Janeiro, Junio (Darwin).

6. *Geoplana lapidicola* STIMPSON.

Corpus elongatum subconvexum, retro medium parum dilatatum marginibus fere parallelis, postice rotundatum, supra griseum fascia mediana fulva, marginibus pallidis. *Caput* antice rotundatum. *Ocelli* haud numerosi in marginibus capitis sparsi, majores utrinque 3—4 ad marginem frontalem. Longit. 1'' 3''', latit. 1½'''.

Geoplana lapidicola Stimpson: Prodr. I. 7 et 12.

Habitaculum. Sub lapillis in sylvis insulae Loo Choo (Stimpson).

7. *Geoplana bilinearis* STIMPSON.

Polycelis bilinearis Diesing. — Syst. Helm. I. 194.

Geoplana bilinearis Stimpson: Prodr. I. 6. — M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. 29.

Habitaculum. Sub lapidibus prope Monte Video et Maldonado, Junio et Augusto (Darwin).

8. *Geoplana pulla* STIMPSON.

Polycelis pulla Diesing. — Syst. Helm. I. 192.

Geoplana pulla Stimpson: Prodr. I. 6. — M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. 29.

Habitaculum. Sub lapidibus prope Monte Video et Maldonado, Junio et Augusto (Darwin).

9. *Geoplana tasmanica* STIMPSON.

Polycelis tasmanica Diesing. — Syst. Helm. I. 193.

Geoplana tasmanica Stimpson: Prodr. I. 7. — *M. Schultze*: in Hall. Abhandl. IV. 31.

Habitaeculum. Sub arboribus caesis, in Tasmaniae sylvis, Februario frequens (Darwin).

10. *Geoplana vaginuloides* STIMPSON.

Polycelis vaginuloides Diesing. — Syst. Helm. I. 192.

Geoplana vaginuloides Stimpson: Prodr. I. 6. — *M. Schultze*: in Hall. Abhandl. IV. 28.

? *Geoplana elegans* Müller: in litt. — *M. Schultze*: ibid. 31.

Habitaeculum. Sub arboris caesae cortice in sylva prope Rio Janeiro, Junio (Darwin).

11. *Geoplana Mülleri* DIESING.

Corpus gracile depressiusculum, retro medium parum dilatatum, supra flavum fascia longitudinali mediana nigra latiore, utrinque stria longitudinali aurantia angustiore, subtus pallide flavum, unicolor. *Caput* parum attenuatum. *Ocelli* minimi, antrorsum vittam latam dein angustatam formantes, retrorsum in seriem simplicem dispositi. Longit. $2\frac{1}{2}''$, latit. $1'''$.

Geoplana elegans Fr. Müller et *M. Schultze* (nec *Planaria eleg.* Darwin): in Hall. Abhandl. IV. 23.

Habitaeculum. In locis humidis, semel reperta in Brasilia (Fr. Müller).

12. *Geoplana marginata* FR. MÜLLER et M. SCHULTZE.

Corpus gracile depressiusculum, retrorsum attenuatum, supra nigrobrunneum, nitidum, striis angustis longitudinalibus aureo-flavis in medio dorsi, marginibus striis latioribus flavis, subtus nigrobrunneum, nitidum, unicolor. *Caput* attenuatum. *Ocelli* antrorsum conferti, retrorsum utrinque in seriem simplicem dispositi. Longit. 3—4'', latit. aliquot lineas.

Geoplana marginata Fr. Müller et *M. Schultze*: in Hall. Abhandl. IV. 24.

Habitaeculum. Domi lecta in Brasilia (Fr. Müller).

13. *Geoplana olivacea* FR. MÜLLER et M. SCHULTZE.

Corpus gracile depressiusculum, supra viridi brunneum, fascia longitudinali obscure brunnea pallide marginata, subtus flavido-gri-

seum. *Ocelli* marginales antrorsum conferti, retrorsum solitarii. Longit. . .

Geoplana olivacea Fr. Müller et M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. 24.
Habitaeculum. In Brasilia haud raro (Fr. Müller).

14. *Geoplana Schultzei* DIESING.

Corpus gracile depressiusculum, retro medium parum dilatatum, flavido-album, stria dorsali longitudinali angusta nigrescente. *Caput* parum attenuatum. *Ocelli*. . . Longit. . .

Geoplana pallida Fr. Müller et M. Schultze (nec *Planaria pallida* Darwin):
in Hall. Abhandl. IV. 24.

Habitaeculum. In locis humidis in Brasilia (Fr. Müller).

15. *Geoplana Burmeisteri* M. SCHULTZE.

Corpus depressum, retro medium dilatatum, retrorsum attenuatum, postice acuminatum, supra umbrinum albopunctatum, tota longitudine stria $\frac{1}{2}$ " lata longitudinali clare brunnea antrorsum nigrescente marginata, medio obsoleta, retrorsum iterum conspicua, subtus flavo-griseum unicolor. *Caput* attenuatum antice acuminatum, nigro-brunneum. *Ocelli* minimi nigri in anterioris corporis semissi marginibus uniseraliter impositi.

Geoplana Burmeisteri M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. 34 etc. (eum anatom.).

Habitaeculum. Rio Janeiro (Burmeister).

16. *Geoplana tristriata* FR. MÜLLER et M. SCHULTZE.

Corpus gracile depressiusculum, retro medium parum dilatatum, supra pallide flavo-viride lineis tribus longitudinalibus nigris, subtus pallidius, unicolor. *Caput* attenuatum. *Ocelli* in acervos duos ad basin capitis situs dispositi et series duas irregulares ad apicem caudalem usque protensas formantes. Longit. $1\frac{1}{2}$ ", latit. $1\frac{1}{2}$ ".

Geoplana tristriata Fr. Müller et M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. 23.

Habitaeculum. In locis humidis in Brasilia abunde (Fr. Müller).

17. *Geoplana octostriata* FR. MÜLLER et M. SCHULTZE.

Corpus gracile depressiusculum, retro medium parum dilatatum, supra pallide flavum striis longitudinalibus obscure brunneis latis utrinque quatuor approximatis, subtus albidum unicolor. *Ocelli* in acervos duos ad basin capitis aggregati et series duas irregu-

lares ad apicem caudalem usque protensas formantes. Longit. $1\frac{1}{2}''$, latit. $1\frac{1}{2}'''$.

Geoplana octostriata Fr. Müller et M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. 23.

Habitaculum. In locis humidis in Brasilia, haud raro (Fr. Müller).

18. *Geoplana marmorata* FR. MÜLLER et M. SCHULTZE.

Corpus gracile depressiusculum, supra pallide rufo-griseum, maculis nigris in series longitudinales irregulares saepe anastomosantes dispositis, subtus pallide griseum. *Ocelli* observati. Longit. $4''$, lat. $4'''$.

Oesophagus in discum acetabuliformem limbo undulato explanabilis.

Geoplana marmorata Fr. Müller et M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. 25.

Habitaculum. In Brasilia (Fr. Müller).

19. *Geoplana Nephelis* FR. MÜLLER et M. SCHULTZE.

Corpus gracile depressiusculum supra brunneum subtus clarius. Limbus oesophagi integer. Penis longe cylindricus.

Geoplana Nephelis Fr. Müller et M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. 24.

Habitaculum. In Brasilia haud raro (Fr. Müller).

20. *Geoplana Maximiliani* FR. MÜLLER et M. SCHULTZE.

Corpus gracile depressiusculum supra brunneum, fascia longitudinali pallidiore flavescente, subtus clarius unicolor.

Limbus oesophagi profunde quinquelobus. Penis subglobosus.

Geoplana Maximiliani Fr. Müller et M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. 24.

Habitaculum. In Brasilia (Fr. Müller).

Fortasse cum *G. olivacea* vel *G. pulla* identica M. Schultze l. c. 31.

21. *Geoplana atra* FR. MÜLLER et M. SCHULTZE

Corpus subcylindricum retrorsum parum attenuatum, supra atrum subtus griseum. *Caput* parum attenuatum. *Ocelli* parum conspicui. Longit. $9'''$, latit. $\frac{1}{2}'''$.

Geoplana atra Fr. Müller et M. Schultze: in Hall. Abhandl. IV. 24.

Habitaculum. Sub cortice Fici doliariae? putrescentis semel in Brasilia reperit (Fr. Müller).

XV. BIPALJUM STIMPSON.

Planariae spec. J. E. Gray. — Sphyrocephalus Schwarzda. — Dunlopa Percerul Wright.

Corpus lineare depressiusculum, pede ventrali sat distincto. *Caput* corpore latius vel semilunare postice excisum vel semicirculare

postice recte truncatum vel transverse ellipticum sive malleiforme. *Ocelli* numerosi minuti, in capite, plerumque in ejus marginibus dispositi. *Os* ventrale in medio fere corporis, nunc parum antrorsum, nunc parum retrorsum situm, oesophago campanulato limbo integro vel sinuato-lobato. *Apertura* genitalis unica retro os. — Terrestria, Indiam orientalem et insulas maris Indici et Sinici inhabitantia, imo arboricola.

In expositione characterum hujus generis inter autores nonnullae controversiae: cl. Stimpson in genere suo *Bipalio* aperturam genitalem unicam et oesophagum campanulatum esse refert; cl. Schmarda in eodem genere nomine *Sphyrocephali* exposito, aperturas genitales duas cum structura interna organorum genitalium masculorum et femineorum exacte descripsit et oesophagi limbum lobatum indicavit; cl. Perceval Wright genus hoc *Dunlopeae* nomine introducens, in specimenibus spiritu vini alteratis nec ocellos nec aperturas genitales observavit, tractum cibarium simplicem et os in medio appendicis foliacei 4—5 lobati, branchiis *Doridis* similis, esse memorat, quod cum oesophagi limbo multilobo parum solummodo protracto bene congrueret. — Contradictio inter observationes cl. Stimpson et cl. Schmarda de aperturarum genitalium numero, hujus loci gravis momenti, principalem generis dispositionem in tribu una vel altera incertam reddens.

1. *Bipalium virgatum* STIMPSON.

Corpus sublineare gracile antrorsum angustatum, postice obtusum, supra pallide aurantiacum fasciis nigro-fulvis quinque longitudinalibus dorsalibus et marginalibus, virgatum, fascia mediana sola caput transeunte. *Caput* semilunare, margine frontali medio leviter sinuato processibus gracilibus saepius retrorsum curvatis instructo. *Ocelli* valde numerosi, in marginibus capitis et cervicis dense distributi. Longit. 2'', latit. 1½''.

Bipalium virgatum Stimpson: Prodr. I. 7 et 12.

Habitaclum. Inter lapillos et folia putrida, in insula Loo Choo (Stimpson).

2. *Bipalium maculatum* STIMPSON.

Corpus lineare subdepressum supra fulvum, maculis nigris confertis, fascia mediana pallida nigromarginata. *Caput* semilunare, processibus sat brevibus marginibus posterioribus nigris. *Ocelli* valde numerosi in acervum arcuatam frontalem submarginalem dispositi. Longit. 3'', latit. corp. ad 3'', latit. caput. ultra 3''.

Bipalium maculatum Stimpson: Prodr. I. 7 et 13.

Habitaclum. Sub foliis et lignis putridis in locis humidis in insula Ousima (Stimpson).

3. *Bipalium fuscatum* STIMPSON.

Corpus sublineare depressum postice attenuatum acutum, supra nigro-fuscum. *Caput* semilunare, margine frontali pallido. *Ocelli* in marginibus capitis sparsi. Longit. 5'', latit. fere 4''.

Bipalium fuscatum Stimpson: Prodr. I. 7 et 13.

Habitaeculum. Sub foliis putridis prope urbem Japonicam Simoda (Stimpson).

4. *Bipalium Stimpsoni* DIESING.

Corpus lineare, griseum, vittis dorsalibus linearibus longitudinalibus nigris 2 — 3. *Caput* semilunare. *Os* in medio corporis. *Apertura* genitalis retro os. Longit. corp. expansi fere 2', latit. 1½''.

Bipalii spec. Stimpson: in Americ. Journ. Januar 1861, 134.

Habitaeculum. Inter folia dejecta arborum supra terram humidam in horto, Hong Kong (Bowring et Stimpson).

5. *Bipalium Grayi*.

Corpus lineare retrorsum sensim attenuatum, transverse rugosum brunnescens flavo-notatum, vitta mediana obscura antice divisa marginem anteriorem capitis cingente. *Caput* semilunare, processibus triangularibus. Longit. 5 — 6''.

Cantor in Ann. nat. hist. IX. 277.

Dunlopa Grayia Wright: in Annual. nat. hist. 3 ser. VI. 1860, 55 cum fig. xylogr.

Bipalii spec. Stimpson: in Americ. Journ. Jan. 1861, 135.

Habitaeculum. In regno Sinensi (Cantor); in terra humida et supra eam in India orientali (Dunlop).

6. *Bipalium Cantori*.

Corpus lineare, retrorsum sensim attenuatum, transverse rugosum, vittis medianis tribus, intermedia apice abrupta, lateralibus in caput productis ibidem incrassatis, curvaturam processuum sequentibus. *Caput* semilunare. Longit. 8—10''.

Dunlopa Cantoria Wright: in Ann. nat. hist. 3 ser. VI. 56 cum fig. xylogr. partis anterioris.

Bipalii spec. Stimpson: in Americ. Journ. Jan. 1861, 35.

Habitaeculum. In terra humida et supra eam in regno Sinensi (Fortune).

7. *Bipalium trilineatum* STIMPSON.

Corpus sublineare antrorsum sensim angustatum, retrorsum attenuatum acutum, supra pallide flavo-fuscum, in medio longitudinaliter nigro-trilineatum, marginibus cervicis nigris. *Caput* semicirculare, margine frontali decedentato, dentibus parvis distantibus, marginibus nigris. *Ocelli* numerosi submarginales. Longit. ultra $1\frac{1}{2}''$, lat. corp. fere $3'''$, latit. cap. fere $4'''$.

Bipalium trilineatum Stimpson: Prodr. I. 7 et 13.

Habitaculum. Inter folia putrida in collibus insulae Jesso (Stimpson).

8. *Bipalium Ferudpoorensis*.

Corpus lineare retrorsum sensim attenuatum, transverse rugosum, supra viridi-brunneum, vitta mediana laete flavido-brunnea antice abrupta, subtus pallidius, medio laete flavum. *Caput* malleiforme (?). *Os* in medio fere corporis. Longit. ad $4''$.

Dunlopa ferudpoorensis Wright: in Ann. nat. hist. l. c. 55.

Bipalii spec. Stimpson: in Americ. Journ. l. c. 135.

Habitaculum. In terra humida et supra illam in districtu Ferudpoorensi Indiae orientalis (Dunlop).

9. *Bipalium dendrophilum*.

Corpus sublineare retrorsum attenuatum, supra convexiusculum, isabellinum linea mediana rufo-brunnea, subtus planum flavo-griseum. *Caput* malleiforme, processibus rotundatis. *Ocelli* parvi nigri ad marginem dextram et sinistram capitis in series 3 — 4, ad margines in limite corporis in series 1 — 2 dispositi, in medio fere capitis in circulos duos et in initio corporis in acervos duos ovaes aggregati. *Os* circulare, parvum, ante medium corporis situm. Longit. $1''\ 4'''$, latit. med. $3'''$, longit. capit. $2\frac{1}{2}'''$, latit. $4'''$.

Apertura genitalis mascula in medio corporis, feminea in initio ultimae corporis quintae partis sita. *Schmarda*.

Sphyrocephalus dendrophilus Schmarda: Neue wirbel. Thiere I. 1. 36.

Tab. VIII. 83, 83^b, 83^c (cum anatom.).

Bipalii spec. Stimpson: in Americ. Journ. l. c. 135.

Habitaculum. In sylvis humidis umbrosis praecipue ad paginam inferiorem foliorum, prope Belligamme in Ceylonia meridionali (Schmarda).

Species haud bene cognitae.

10. *Bipalium Tennenti*.

Corpus latum, tenue, supra pallide-brunneum, subtus album.

Caput semilunatum excisum. *Ocelli* . . . Longit. . .

Planaria (Geoplana?) Tennent: Ceylon 1839, 245.

Habitaeculum. Ad corticem arborum post imbres in Ceylonia (E. Layard).

Vermis a cl. Auctore inverse descriptus.

11. *Bipalium lunatum*.

Planaria lunata J. E. Gray: Zool. Misc. 1835. 5.

Annelid.? Cantor in Ann. nat. hist. IX. (1842), 277.

Bipalii spec. Stimpson: in Amer. Journ. l. c. 135.

Habitaeculum. In Bengalia (. . .).

†† *Caput* acetabulo frontali vel corpus appendice acetabulari instructum.

Familia IV. Procotylidea. Dies. Character generis unici simul familiae.

XVI. PROCOTYLA LEIDY.

Dendrocoeli sp. *Leidy* olim.

Corpus elongatum. *Caput* corpore continuum subauriculatum, acetabulo frontali porrectili pedicellato. *Tentacula* nulla. *Ocelli* duo. *Os* ventrale in medio fere corporis situm, oesophago doliiformi. *Aper-tura* genitalis unica retro os. — *Aquarum* dulcium Americae septentrionalis incolae.

Tractus cibarius brunneus, ramis parum divisus.

1. *Procotyla fluviatilis* LEIDY.

Corpus valde contractile plano-convexum angustum, marginibus parallelis, postice obtuse angulare, album, transparens. *Caput* antice truncatum, acetabulo exserto disciformi, pedicello lato. *Ocelli* distantes subglobosi. Longit. 3—8''', latit. $\frac{2}{5}$ — $\frac{4}{5}$ '''.

Animalcula stimulata acetabulum propellunt et Hirudinum more sese affigunt.

Dendrocoelum superbum *Leidy* (nec Girard): in Proc. Acad. Philad. V. (1851), 288.

Procotyla fluviatilis *Leidy* msc. — *Stimpson*: Prodr. I. 5.

Habitaeculum. Ad caules submersos Ari virginici, *Pontederiae* cordatae, *Nelumbii* lutei et *Zizaniae* aquaticae, repens, in fossis cum

fluviis Delaware et Schuylkill communicantibus prope Philadelphiam (Leidy).

Familia V. Bdelluridea. *Dies.* Character generis unici simul familiae.

XVII. BDELLURA LEIDY.

Corpus elongatum convexiusculum, elongatum, extremitate postica strictura a corpore discreta, dilatata acetabulari s. lamellam prehensilem formante. *Caput* corpore continuum, nec auriculatum, nec tentaculatum. *Ocelli* duo. *Os* ventrale retro medium corporis situm, oesophago cylindrico v. campanulato. *Apertura* genitalis . . . Mari-colae, ectoparasita.

1. *Bdellura parasitica* LEIDY.

Corpus lanceolatum, marginibus undulatis, postice truncatum, extremitate acetabulari latitudine medii corporis, lacteum, intestino flavido transparente. *Caput* obtusum. *Ocelli* reniformes. Longit. 3—10''', latit. $\frac{2}{5}$ — $2\frac{3}{4}$ '''.

Oesophagus cylindricus, statu protractu campanulatus.

?Vortex candida *Girard*: in Proceed. Bost. Soc. nat. hist. III. 264.

Bdelloura parasitica *Leidy*: in Proceed. Acad. Philad. V. (1851), 242.

Habitaculum. *Polyphemus occidentalis*. Lam.: ad tegumenta branchiarum et ad articulos pedum; prope Philadelphiam copiose (Leidy).

Extremitate acetabulari affixa anteriore corporis parte motum undulatorium peragit. — Corpuseula ovalia compressa ochracea v. brunnea $\frac{1}{4}$ —2 lin. longa $\frac{1}{6}$ —lin. lata, pedicellata, laminis branchialibus *Polyphemi* adnata, forsan *Bdelluræ* ovula vel oothecae.

2. *Bdellura rustica* LEIDY.

Corpus lanceolatum postice truncatum, marginibus undulatis, brunnescens vel nigrescens. *Caput* obtusum. *Ocelli* reniformes. Longit. 2—3''', latit. $\frac{2}{5}$ — $\frac{4}{5}$ '''.

Oesophagus cylindricus.

Bdelloura rustica *Leidy*: in Proceed. Acad. Philad. V. 243.

Habitaculum. Ad Ulvam latissimam, in sinu Egg Harbour, New Jersey (Leidy).

Sicut species prima *Hirudinum* modo procedit.

Species inquirendae.

3. *Bdellura longiceps* LEIDY.

Planaria longiceps Dugès. — Ehrenberg: *Aculeph.* d. roth. Meeres 67. —
Diesing: Syst. Helm. I. 207.

Bdelloura? longiceps Leidy: in Proceed. Acad. Philad. V. (1851), 289.

Bdelloura longiceps Leidy. — Stimpson: Prodr. I. 6.

Habitaculum. In piscinis ad Ulvam intestinalem, frequens, Languedociae (Dugès).

4. *Bdellura fusca* DIESING.

Planoides fusca Dalyell: Powers of the Creator II. Tab. XVI. 35, 36. —
 Excerpt. Leuckart: in Troschel's Arch. 1859. II. 183 1).

Habitaculum. Ad littora Scotiae (Dalyell).

** Caput tentaculis genuinis duobus frontalibus.

Familia VI. Leimacopsida. Dies. Character generis unici simul familiae.

XVIII. LEIMACOPSIS DIESING.

Prostheceraei spec. Schmarda.

Corpus elongato-lanceolatum, supra convexum. *Caput* corpore continuum antice truncatum, tentaculis duobus genuinis frontalibus. *Ocelli* numerosi tentaculorum. *Os* ventrale antrorsum situm, oesophago... *Apertura* genitalis... Terrestres, Americae tropicae.

1. *Leimacopsis terricola* DIESING.

Corpus elongato-lanceolatum, supra convexum, viride, vitta mediana corpori aequilonga et marginibus haud undulatis purpureis, subtus viridi-einereum. *Tentacula* subuliformia, brevia. *Ocelli* ad marginem internum et ad basim tentaculorum. *Os* in anteriore corporis tertia parte. Longit. 10'', latit. 2 $\frac{1}{3}$ ''.

Prostheceraeus terricola Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 30. Tab. VI. 69.

Habitaculum. In parte superiore transitus Andium Quindiu, supra regionem Palmarum montanarum (Bergpalmen), specimen unicum (Schmarda).

1) Da nach Leuckart's angeführtem Auszuge einstweilen noch unentschieden bleibt, ob diese Form sich durch die Anwesenheit eines umgebogenen Blattanhauges am Hinterleibsende auszeichnet, und Dalyell selbst dieselbe für eigenthümlich genug betrachtet, um eine neue Gattung darauf zu gründen, entstand in mir die Vermuthung, dass wir hier vielleicht eine neue Art der Gattung *Bdellura* vor uns haben dürften.

Familia VII. Galeocephalidea. *Dies.* Character generis unici simul familiae.

XIX. GALEOCEPHALA STIMPSON.

Fasciolae spec. *Müller.* — Planariae spec. *Gmelin.* — Dendrocoeli spec. *Girard.*

Corpus oblongum. *Caput* corpore continuum subbiauriculatum, tentaculis genuinis duobus. *Ocelli* duo. *Os* ventrale retro medium corporis situm, oesophago. . . . *Apertura* genitalis unica retro os. Aquarum dulcium incolae.

1. *Galeocephala superba* STIMPSON.

Corpus roseum vel lacteum. Longit. . . .

Dendrocoelum superbum *Girard:* in Proceed. Bost. Soc. Nat. Hist. III. (1850), 265. — Nordam. Monatsb. II. 2.

Galeocephala superba *Stimpson:* Prodr. I. 5.

Habitaculum. In rivulis, piseinis et paludibus; in America septentrionali frequens (*Girard*).

2. *Galeocephala? tentaculata* STIMPSON.

Planaria tentaculata *Gmelin.* — *Diesing:* Syst. Helm. I. 204.

Galeocephala? tentaculata *Stimpson:* Prodr. I. 5.

Habitaculum. In paludibus Daniae (*Müller*).

Familia VIII. Procerodea. *Dies.* Character generis unici simul familiae.

XX. PROCERODES GIRARD.

Planariae spec. *Auctor.*

Corpus sublineare v. depressum. *Caput* a corpore subdiscretum antice truncatum, exauriculatum, tentaculis genuinis duobus frontilibus. *Ocelli* duo. *Os*. . . oesophago. . . *Apertura* genitalis. . . Mari-colae.

Tractus eibarii rami indivisi. — Num genus hoc tentaculis revera genuinis vel solummodo pseudotentaculis instructum sit nec ne, e characteribus a cl. *Stimpson* enumeratis non satis patet.

1. *Procerodes Wheatlandii* GIRARD.

Corpus lineare breve, brunnescens. Longit. ad 2'''.

Procerodes Wheatlandii *Girard:* in Proceed. Bost. Soc. nat. hist. III. (1850), 251. — Nordam. Monatsb. II. 4. — *Stimpson:* in Smithson. Contrib. VI. 27.

— Idem: Prodr. I. 6.

Habitaculum. Ad litus refluxu maris prope Manchester in Massachusetts, Augusto (Girard et Wheatland). — Grand Manan (Stimpson).

2. Procerodes frequens STIMPSON.

Corpus spathulatum postice rotundatum. *Caput* angustatum. *Ocelli* reniformes distantes. Longit. 1—2'', latit. $\frac{1}{6}$ — $\frac{2}{5}$ ''.

Planaria frequens Leidy: Journ. Acad. Philad. 2 ser. III. P. 2, 143.

Procerodes frequens Stimpson: Prodr. I. 6.

Habitaculum. Sub saxis frequens Augusto, Point Judith, Rhode Island (Leidy).

3. Procerodes Ulvae STIMPSON.

Corpus depressum, antice angustatum, postice truncatum, supra convexusculum fusco-griseum, subtus planum albescens. Long. $2\frac{3}{4}$ '' latit. $\frac{3}{4}$ ''.

Planaria Ulvae Oersted: in Kroyer's Naturhist. Tidssk. IV. 550. — Ejus Entw. einer syst. Einth. d. Plattw. 53. Tab. I. 5. — Diesing: Syst. Helm. I. 205 (excl. syn. Muellèri).

Procerodes Ulvae Stimpson: Prodr. I. 6.

Habitaculum. In sinu Codano, praesertim ad Ulvas (Oersted).

SECTIO II. DIGONOPORA STIMPSON.

Aperturæ genitales duae. — Tentacula nulla aut duo, pseudo-tentacula aut tentacula genuina. — Maricolae.

* Tentacula nulla.

Familia IX. Typhloleptidea. STIMPSON. Character generis unici simul familiae.

XXI. TYPHLOLEPTA OERSTED. Charact. ampl.

Cryptocoelum et Typhlocolax Stimpson.

Corpus plano-depressum oblongum. *Caput* corpore continuum. *Tentacula* nulla. *Ocelli* nulli. *Os* ventrale in medio fere corporis, antrorsum vel retrorsum situm, oesophago cylindrico. *Aperturæ* genitales duae retrorsum sitae. — Maricolæ utriusque hemisphaeræ, nonnullae parasiticae.

* *Os* in medio fere corporis situm. *Typhlolepta* Oersted.

1. Typhlolepta coeca OERSTED. — Dies. Syst. Helm. I. 200. adde: Stimpson: Prodr. I. 3.

2. *Typhlolepta opaca* SCHMARDA.

Corpus planum lanceolato-ovale, antice acuminatum, postice latum, supra nigrum, maculis duabus pallidis obsolete antrorsum sitis, subtus nigrum. *Os* circulare in medio fere corporis situm. *Apertura* genitalis mascula retro os, feminea postposita haud procul a margine postico. Longit. 2'', latit. max. 1''.

In corporis quarta parte prima ganglion ramos quinque breves emittens.

Oesophagus longissimus tubulosus protractilis.

Typhlolepta opaca Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 16. Tab. II. 32, 32^a.

Habitaculum. Ad rupes in sinu tabulari ad Caput bonae spei (Schmarda).

Species minus bene cognitae.

3. *Typhlolepta?* *rubrocincta* STIMPSON.

Orthostomum? *rubrocinctum* Grube. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 238.

Typhlolepta? *rubrocincta* Stimpson: Prodr. I. 3.

4. *Typhlolepta?* *extensa* LE CONTE.

Corpus planum, supra purpureum vel brunneum, margine pellucido. Longit. 1 1/4'', latit. 4''.

Traetus cibarii ramosi tubuli tenuissimi numerosissimi.

Typhlolepta? *extensa* Le Conte: in Proceed. Acad. Philad. V. 319. —

Stimpson: Prodr. I. 3.

Habitaculum. Ad isthmum Panamae, Decembri (Le Conte).

** *Os* antrorsum situm. *Cryptocoelum* Stimpson.

5. *Typhlolepta* *Stimpsoni* DIESING.

Corpus subovale postice parum latius, utrinque late rotundatum, nigro-purpureo-fuscum, marginibus decoloribus. Longit. 1 1/2'', latit. 1 1/3''.

Caput interdum depositione nigra irregulari loco ocellorum acervatorum notatum (*Stimpson*).

Cryptocoelum opacum *Stimpson*: Prodr. I. 3 et 8.

Habitaculum. In portu sinensi Hong-Kong; parasiticum in *Echinarachnio* magno purpureo, e profunditate sex orgyiarum (*Stimpson*).

Species minus bene cognita.

6. *Typhlolepta?* *bilobata* DIESING.

Planaria bilobata Leuckart. — *Diesing*: Syst. Helm. I. 281.

Secundum el. *Stimpson*: Prodr. I. 1. forsitan animal reapse sese bipartiens.

*** Os retrorsum situm. Typhlocolax *Stimpson*.

7. **Typhlolepta acuta** GIRARD.

Corpus depressum ovoideum postice rotundatum pallidum, maculis supra confluentibus rubris. *Caput* acutum. *Os* haud procul a corporis medio. Longit. ad $\frac{3}{4}$ '''.

Typhlolepta acuta Girard: in *Stimpson Marine Invertebrata of Grand Manan in Smithson. Contrib. VI. (1854), 27.*

Typhlocolax acutus Stimpson: *Prodr. I. 3.*

Habitaculum. Chirodota laevis: in superficie, copiose; Grand Manan (*Stimpson*).

8. **Typhlolepta acuminata** DIESING.

Corpus depressiusculum gracile, ad trientem posteriorem latius magisque convexum, extremitate caudali acuminata; supra sanguineo-rubrum, maculis 2—3 nigris indistinctis summo dorso picturatum. *Caput* subattennatum truncatum. Longit. vix $1\frac{1}{4}$ ''' , latit. $\frac{1}{3}$ '''.

Typhlocolax acuminatus Stimpson: *Prodr. I. 3 et 8.*

Habitaculum. In freto Behringii; parasiticus in *Chirodotae* specie, e profunditate decem orgyiarum (*Stimpson*).

Species minus bene cognitae.

9. **Typhlolepta? marina** DIESING.

Typhlolepta? marina Oersted. — *Diesing*: *Syst. Helm. I. 233.*

Typhlocolax? marinus Stimpson: *Prodr. I. 3.*

10. **Typhlolepta? retusa** DIESING. *Syst. Helm. I. 200.*

Familia X. Acephaloleptidea. *Dies.* Character generis uniei simul familiae.

XXII. DIOPIS *DIESING*.

Dicelis Schmarda ¹⁾.

Corpus planum ovale. *Caput* corpore continuum. *Tentacula* nulla. *Ocelli* duo. *Os* ventrale in medio v. retro medium corporis situm, oesophago *Aperturae* genitales retrorsum sitae. — *Maricolae*, oceani atlantici.

1. **Diopis megalops** *DIESING*.

Corpus planum ovale, ochraceum subtus multo pallii us, dorso vitta mediana longitudinali lata brunnea. *Os* in medio corporis situm.

¹⁾ Nomen *Dicelis* jam a cl. *Dujardin* generi *Nematodum* impositum.

Ocelli duo nigri cervicales, magni, elliptici. Longit. 7''', latif. max. $4\frac{1}{2}$ '''.

Dicelis megalops Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 15. Tab. II. 30.

Habitaculum. Ad ulvas maritimas, Port Royal in Jamaica (Schmarda).

2. *Diopis borealis* DIESING.

Corpus depressum planum utrinque attenuatum, pallide isabellinum, tractu cibario brunneo translucente. *Ocelli* duo nigri reniformes. *Os* retro medium corporis situm, oesophago retracto stellato-plicato. *Aperturæ* genitales retrorsum sitae postpositae, mascula anteriore. *Penis* apice furcatus vagina membranacea exceptus. Longit. . .

Ootheca pedicellata pulla plura includens. Corpusecula bacillaria 8—13 vesicula inclusa.

Gaimard: Voyages de la commission scientifique du Nord en Scandinavie en Laponie au Spitzberg et aux Feroe 1838—1840. Zool. (Apoccephala). Tab. G. 1—27 (cum fig. anatom.).

Habitaculum. In mare boreali (Gaimard).

Familia XI. Cephaloleptidea. *Schmarda*. Character generis uniei simul familiae.

XXIII. CEPHALOLEPTA DIESING.

Planaria Darwin.

Corpus planum dilatatum. *Caput* discretum. *Tentacula* nulla. *Ocelli* duo. *Os* ventrale in medio fere corporis situm, oesophago subcampanulato valde protractili. *Aperturæ* genitales ante os sitae. *Aquarum* subsalinarum insularum Americae meridionalis incolae.

1. *Cephalolepta macrostoma* DIESING.

Corpus ovato-ellipticum, retrorsum dilatatum plano-depressum, supra fusco-purpureo-striatum. *Caput* quadratum. *Os* paulum infra corporis medium. *Ocelli* nigri rotundati pone caput. Longit. $2\frac{1}{2}$ '''.

Planaria? *macrostoma Darwin*: in Magaz. of nat. hist. XIV. 247. Tab. V. 2.

Cephalolepta macrostoma Diesing: Syst. Helm. I. 189. — *Stimpson*: Prodr.

I. 2.

Habitaculum. In archipelago Chonos Americae austro-occidentalis, in aqua subsalsa sub lapidibus, Decembri (Darwin).

Familia XII. Leptoplanidea. *Stimpson*. *Corpus* planum dilatatum. *Caput* corpore continuum. *Tentacula* nulla. *Ocelli*

numerosi in acervum unicum aut in acervos plures aggregati, interdum etiam ocelli marginales, capiti immediate, aut papillae propriae impositi. Otolithi nulli, rarissime quatuor. Os ventrale antrorsum, in medio fere corporis, vel retrorsum situm, oesophago cylindrico aut multilobo. Aperturæ genitales duae retro os. Maricolae, hemisphaerae utriusque.

XXIV. LEPTOPLANA HEMPRICH et EHRENBERG. Char. amplif.

Hirudo Ström. — *Fasciola* et *Planaria Müller.* — *Polycelis* et *Prosthlostomum Quatrefages.* — *Elasmodes Le Conte.* — *Dioncus* et *Pachyplana Stimpson.* — *Peasiae spec. J. E. Gray.*

Corpus planum dilatatum. *Caput* corpore continuum. *Tentacula* nulla. *Ocelli* numerosi in acervum unicum vel in acervos plures aggregati, interdum etiam ocelli marginales. *Otolithi* nulli, rarissime quatuor otolithothecis duabus inclusi. *Os* ventrale, antrorsum, in medio fere corporis vel retrorsum situm, oesophago cylindrico. *Aperturæ* genitales retro os sitae. — *Maricolae* utriusque hemisphaerae.

De systemate vasorum aquiferorum et de organis genitalibus efr. *Schultze*: in *Ber. d. phys. med. Gesellsch. zu Würzb.* 1853, 222, et *R. Leuckart*: in *Troschel's Arch.* 1854, II. 343.

Conspectus dispositionis specierum.

I. Leptoplanæ otolithis nullis instructæ.

* Os in medio fere corporis.

- a) Ocellorum acervus unicus et simul ocelli marginales sp. 1—2.
- b) Ocellorum acervi duo unicum ocellis marginalibus vel absque ocellis marginalibus.
 - a) Ocelli marginales nulli sp. 3—25.
 - β) Ocelli marginales sp. 26.
- c) Ocellorum acervi tres; ocelli marginales nulli sp. 27.
- d) Ocellorum acervi quatuor; ocelli marginales nulli sp. 28—39.
- e) Ocellorum acervi plures; ocelli marginales nulli 40—42.

** Os antrorsum situm.

- a) Ocellorum acervus unicus ocellis marginalibus vel absque ocellis marginalibus.
 - a) Ocelli marginales nulli sp. 43—47.
 - β) Ocelli marginales sp. 48—51.
- b) Ocellorum acervi duo unicum ocellis marginalibus v. absque ocellis marginalibus.
 - a) Ocelli marginales nulli sp. 52—53.
 - β) Ocelli marginales sp. 54—59.

- c) Ocellorum acervi tres et simul ocelli marginales sp. 60.
 d) Ocellorum acervi quatuor; ocelli marginales nulli sp. 61—64.
 *** Os retrorsum situm; ocelli marginales nulli sp. 65.

II. Leptoplanae otolithis instructae sp. 66.

Species in dispositione hujus generis dubiae sedis sp. 67—70.

I. Leptoplanae otolithis nullis instructae.

* Os in medio fere corporis 1).

- a) Ocellorum acervus unicus et simul ocelli marginales.

1. Leptoplana Dröbachensis OERSTED.

Corpus oblongum, supra fusco maculatum, vitta mediana pallidiore, subtus alboflavescens. *Ocellorum* 7 multo majorum acervus cervicalis triangularis; *ocelli marginales* minores numerosi, in lineam dispositi. *Os* in medio fere corporis (?). Longit. 4"', latit. 1 3/4'''.

Leptoplana Dröbachensis Oersted: in Kroyer's Naturhist. Tidssk. I. (1844—1845), 415.

Habitaculum. Dröbak prope Christianiam (Oersted).

2. Leptoplana ophryoglena.

Corpus planum oblongo-ovale, supra obscure ochraceum maculis flavo-brunneis, irregularibus, vitta mediana pallidiore, marginibus flavo-brunneis, subtus pallide flavo-cinereum. *Ocellorum* acervus cervicalis circularis; ocelli marginales 12—14 in lineam unicam antice interruptam dispositi. *Os* in medio fere corporis. *Aperturæ* genitales approximatae. Longit. 2 1/2'', latit. 13'''.

Polyceelis ophryoglena Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 20. Tab. III. 41.

Habitaculum. In oceano pacifico prope Païta ad oras Peruviae (Schmarda).

- b) Ocellorum acervi duo unacum ocellis marginalibus vel absque ocellis marginalibus.

a) Ocelli marginales nulli.

3. Leptoplana flexilis DIESING: Syst. Helm. I. 194. adde:

Planaria flexilis Dalyell: Powers of the Creator II. 102—104. Tab. XIV.

17—27. — *Thompson*: in Ann. nat. hist. III. 354. — *Gosse*: Brit. Mar. Zool. I. f. 126.

Elasmodes flexilis Stimpson: Prodr. I. 3.

Leptoplana flexilis Leuckart: in Troschel's Arch. 1859. II. 183.

1) Oesophagus apice retrorsum directus. O. Schmidt: in Zeitschr. für wissenschaftl. Zool. XI. 7.

4. *Leptoplana subauriculata* DIESING: Syst. Helm. I. 195.

adde:

Secundum cl. *Thompson*: in Ann. nat. hist. III. 354 (*Leuckart*: in *Troschel's Arch.* 1854. II. 347) cum specie praecedente identica.

5. *Leptoplana tigrina* DIESING: Syst. Helm. I. 195. adde:

Elasmodes tigrinus *Stimpson*: Prodr. I. 3.

6. *Leptoplana pallida* DIESING: Syst. Helm. I. 195. adde:

Elasmodes pallidus *Stimpson*: Prodr. I. 3.

7. *Leptoplana modesta* DIESING: Syst. Helm. I. 195. adde:

Elasmodes modestus *Stimpson*: Prodr. I. 3.

Leptoplana modesta *O. Schmidt*: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. XI. 1860, 10 (distinctio a *L. Aleinoi*).

8. *Leptoplana discus*.

Corpus planum suborbiculare pallidum pellucidum. *Ocelli* utrinque 5 valde approximati, ab apice remoti. *Os* in medio fere corporis. *Aperturæ* genitales. . . Longit. 4''', latit. 3'''.

Tractus cibarius ramosus radiato-reticulatus.

Elasmodes discus *Le Conte*: in Proceed. Acad. Philad. V. (1851), 319. — *Stimpson*: Prodr. I. 3.

Habitaculum. Ad isthmum Panamæ, Decembri (*Le Conte*).

9. *Leptoplana orbicularis*.

Corpus planum orbiculare flavidum, supra maculis numerosis parvis coeruleo-cinereis. *Ocellorum* acervi duo minimi circulares. *Os* in medio fere corporis. Longit. 1'', latit. 11'''.

Polycelis orbicularis *Schmarda*: Neue wirbell. T h. I. 1. 20. Tab. III. 43.

Habitaculum. In oceano pacifico ad vras chileuses (*Schmarda*).

10. *Leptoplana acuta* STIMPSON.

Corpus lanceolatum capite acuto, subpellucidum, pallide griseum brunneo-maculatum. *Ocellorum* acervi duo parvi arcuati, ab extremitate anteriore parum remoti. *Os* in medio fere corporis. Longit. 4''', latit. ad 1½'''.

Leptoplana acuta *Stimpson*: in Proceed. Acad. Philad. VII. 381.

Elasmodes acutus *Stimpson*: Prodr. I. 3 et 8.

Habitaculum. In portu sinensi Hong-Kong in fundo limoso profunditate sex orgyiarum (*Stimpson*).

11. Leptoplana tenella.

Corpus elongato-ovatum, capite latiore, hyalino-album, supra macula elongata mediana pallide fusca. *Ocellorum* acervi duo elongati, ocellis inconspicuis, sparsis. *Os* in medio fere corporis. Longit. ultra $1\frac{1}{2}''$.

Elasmodes tenellus *Stimpson*: Prodr. I. 3 et 8.

Habitaeculum. Ad insulam Ousima, littoralis, inter lapides (*Stimpson*).

12. Leptoplana badia.

Corpus ovale, capite et extremitate postica subtruncatis, supra badium ex parte albo-punctatum. *Ocellorum* acervi umbonibus duobus subdistantibus pellucidis impositi, ocellis superficiem totam umbonum occupantibus in utroque circa 30. *Os* in medio fere corporis. Longit. $1\frac{1}{2}''$, latit. $9'''$.

Dioneus badius *Stimpson*: in Proceed. Acad. Philad. VII. 389. — *Idem*: Prodr. I. 4 et 9.

Habitaeculum. In portu Jacksoni Australiensi, littoralis, sub lapidibus (*Stimpson*).

13. Leptoplana Stimpsoni *DIESING*.

Corpus oblongo-ovale supra pallide fusco-griseum. *Ocellorum* acervi duo in summa parte umbonum pellucidorum siti ac libera parte, annulum hyalinum ad speciem formante, cincti, ocellis majusculis circiter 15 in singulo acervo. *Os* in medio fere corporis. Longit. $1''$, latit. ultra $4'''$.

Dioneus oblongus *Stimpson*: in Proceed. Acad. Philad. VII. 389. — *Idem*: Prodr. I. 4 et 10.

Habitaeculum. In portu Jacksoni, littoralis (*Stimpson*).

14. Leptoplana obovata.

Corpus planum obovatum flavum, vitta mediana denticulata obscure marginata, subtus flavido-album. *Ocelli* in acervos duos parvos circulares dispositi. *Os* in medio fere corporis. Longit. $1''$, latit. $5'''$.

Pharynx brevis truncato-conicus. Ganglion cerebrale stellare.

Polyceelis obovata *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 4. 20. Tab. III. 42.

Habitaeculum. In mare caraibico, ad oras meridionales Jamaicae (*Schmarda*).

15. Leptoplana haloglana.

Corpus planum oblongo-ovale, supra flavo-brunneum, vitta mediana grisea, marginibus griseis, subtus flavidum. *Ocellorum* acervi duo

circulares halone albo cineti. *Os* in medio corporis. *Apertura* genitalis mascula in initio ultimi corporis trientis, feminea masculae valde approximata. Longit. 15''', latit. 8'''.

Ganglion cerebrale duplex inter acervos ocellorum.

Polycelis haloglena *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 21. Tab. III. 44.

Habitaculum. In oceano pacifico, ad oras Chilenses prope Viña del mar (*Schmarda*).

16. *Leptoplana australis* SCHMARDA.

Corpus planum oblongo-ovale, supra obscure brunneum, vitta mediana interrupta pallida, subtus rufo-brunneum. *Ocellorum* acervi duo circulares halone irregulari cineti. *Os* in medio corporis. *Aperturæ* genitales in secundo corporis triente. Longit. 15''', latit. 6½'''.

Polycelis australis *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 21. Tab. IV. 45.

Habitaculum. In oceano pacifico, Illawara, in Nova Cambria et in portu Auckland in Nova Zelandia (*Schmarda*).

17. *Leptoplana erythrotaenia*.

Corpus planum ovale, margine integro, flavescens, fascia mediana rubra, marginibus denticulatis. *Ocellorum* acervi duo circulares. *Os* supra medium corporis. *Apertura* genitalis mascula in medio corporis, feminea ab illa remota in ultimo corporis triente. Longit. 4½''', latit. 3'''.

Ganglion cerebrale subquadrangulare.

Polycelis erythrotaenia *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 21. Tab. IV. 46.

Habitaculum. Ad rupes sinus tabularis promontorii bonae spei (*Schmarda*).

18. *Leptoplana microsora*.

Corpus oblongo-ovale margine undulato, supra castaneo-brunneum, vitta mediana obscure brunnea, initium ultimi corporis quientis attingente, subtus sordide brunneum. *Ocellorum* acervi duo circulares, minimi. *Os* in medio fere corporis. *Apertura* genitalis mascula duplex, feminea simplex in ultimo corporis quadrante. Longit. 7½''', latit. 4'''.

Polycelis microsora *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 22. Tab. IV. 47

Habitaculum. In oceano indico, ad oras meridionales, Ceyloniae (*Schmarda*).

19. *Leptoplana ferruginea*.

Corpus planum oblongo-ovale, capite obtuso, supra ferrugineum, vitta mediana rufo-brunnea primum corporis quadrantem attingente, subtus pallide flavum. *Ocellorum* acervi duo circulares approximati. *Os* in medio fere corporis. *Apertura* genitalis mascula infra medium corporis, feminea masculae approximata ante initium ultimi corporis trientis. Longit. 1", latit. 5".

Polycelis ferruginea *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 22. Tab. IV. 48.

Habitaculum. In mare Caraibico, ad rupes *Corallium* orae meridionalis Jamaicae (*Schmarda*).

20. *Leptoplana capensis*.

Corpus planum, crassiusculum, fragile, oblongo-ovale, supra brunneum, vitta mediana fere nigra ultimam corporis partem sextam attingente, subtus rufo-brunneum, maculis obsoletis griseis. *Ocellorum* acervi duo circulares approximati. *Os* in medio fere corporis. *Apertura* genitalis mascula excentrica, feminea in initio corporis trientis primi. Longit. 9", latit. 4½".

Polycelis capensis *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 22. Tab. IV. 49.

Habitaculum. Ad Caput bonae spei (*Schmarda*).

21. *Leptoplana oosora*.

Corpus planum oblongo-ovale, supra flavo-brunneum, vitta mediana obscuriore in secundo corporis quadrante oriente et in fine tertii desinente, subtus stramineum. *Ocellorum* acervi duo elliptici, postica parte halone semilunari albido cineti. *Os* in medio fere corporis, exiguum. *Aperturæ* genitales approximatae in initio ultimi corporis trientis. *Penis* brevis basi incrassatus. Longit. 1" 8", latit. 10".

Ganglion cerebrale subglobosum inter ocellorum acervos.

Polycelis oosora *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 22. Tab. IV. 50.

Habitaculum. In oceano indico, ad oras meridionales Ceyloniae (*Schmarda*).

22. *Leptoplana Schönbornii* STIMPSON.

Corpus ovatum pallidum, supra minute eupreo-maculatum. *Ocellorum* acervi duo oblongi antice attenuati, ocellis anterioribus minoribus, subsequenteribus majoribus. Longit. 2½", latit. ultra 1".

Leptoplana Schönbornii *Stimpson*: Prodr. I. 4 et 8.

Habitaculum. In fundo saxoso, profunditate 20 orgyiarum prope promontorium bonae spei (*Stimpson*).

23. Leptoplana macrorhyncha.

Corpus oblongum supra rufescens, vitta mediana brunnea in secunda corporis parte duodecima incipiente et in penultima desinente, simulque maculis numerosis parvis brunneis notatum, subtus flavo-griseum vel flavum maculisque crebris brunneis. *Ocellorum* acervi duo triangulares fere frontales, approximati. *Os* parum supra medium corporis, rimaeforme. *Organa* genitalia mascula in medio corporis, apertura genitali feminea his approximata. Longit. ultra 1", latit. 4".

Oesophagus (pharynx) protractus tertiam corporis partem attingit. — Ganglion cerebrale longe ellipticum.

In varietate a cl. *Schmarda* observata, corpus supra pallidius maculis paucis minoribus conspureatum.

Polycelis macrorhyncha *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 23. Tab. IV. 51.

Habitaculum. In oceano indico, ad oram orientalem Ceyloniae (*Schmarda*).

24. Leptoplana trapezoglana.

Corpus oblongum planum supra ferrugineum maculis paucis parvis brunneis, vitta mediana dorso obscuriore a fine primi usque ultra finem corporis quadrantis tertii profensa, subtus laete ochraceum maculis laete brunneis versus marginem. *Ocellorum* acervi duo trapezoidales. *Os* paulum supra medium corporis, exiguum circulare. *Apertura* genitalis mascula retro medium, feminea in initio ultimi corporis trientis. Longit. 7", latit. 3".

Polycelis trapezoglana *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 23. Tab. IV. 52.

Habitaculum. In oceano indico, Belligamme, ad oram meridionalem Ceyloniae (*Schmarda*).

25. Leptoplana fusca STIMPSON.

Corpus elongatum, capite parum latiore et margine postico rotundatis, supra fuscum. *Ocellorum* acervi duo quadrangulares antrorsum convergentes in areola decolori, ocellis semissis anterioris minoribus, semissis posterioris majoribus. Longit. 9", latit. 3".

Leptoplana fusca *Stimpson*: Prodr. I. 4 et 8.

Habitaculum. Littoralis, sub lapidibus in locis saxosis ad oras insulae sinensis Hong-Kong (*Stimpson*).

β) Ocelli marginales.

26. Leptoplana lactea.

Corpus crassiusculum latum ovatum, lacteum. *Ocellorum* acervi umbonibus duobus parvis occipitalibus impositi; utrinque sex magni,

ocelli marginales frontales pauci minuti. Os in medio fere corporis. Longit. $1\frac{1}{2}$ " , latit. 1" .

Pachyplana lactea Stimpson: Prodr. I. 4 et 10.

Habitaculum. Sublittoralis in locis lapillosis et algosis sub lapidibus magnis ad oras insulae Ousima (Stimpson).

c) Ocellorum acervi tres; ocelli marginales nulli.

27. *Leptoplana pellucida* GRUBE. — Dies. Syst. Helm. I. 196.

Habitaculum. Panormi (Grube).

d) Ocellorum acervi quatuor; ocelli primarii et secundarii (Stimps.); ocelli marginales nulli.

28. *Leptoplana hyalina* HEMPRICH et EHRENBERG. — Dies. Syst. Helm. I. 197 adde:

Stimpson: Prodr. I. 3.

Habitaculum. Inter Corallia ad Tor in mare rubro (Hemprich et Ehrenberg).

29. *Leptoplana atomata* OERSTED. — Dies. Syst. Helm. I. 197 adde:

Stimpson: Prodr. I. 3. — *Leuckart*: in Troschel's Arch. 1859, II. 183.

Planaria maculata Dalyell: Powers of the Creator II. 105, 106. Tab. XIV. 27—35.

Habitaculum. In sinu Droebachiensi (Müller); — sinu Codano ad algas florideas (Oersted); Helgolandiae (Frey et Leuckart) ad littus Britanniae (Fleming); Scotiae (Dalyell). — Neapoli? (Delle Chiaje?)

30. *Leptoplana tremellaris* OERSTED. — Dies. Syst. Helm. I. 197. adde:

Stimpson: Prodr. I. 3.

Planaria? tremellaris Ehrenberg: Aealeph. d. roth. Meeres 67.

Habitaculum. In sinu Christianensi, Augusto (Müller); — portu Hafniensi, Decembri (Müller et Oersted); in Gallia (Dugès); Panormi (Grube); in Britannia (Thompson).

31. *Leptoplana nigropunctata* OERSTED. — Dies. Syst. Helm. I. 198.

Habitaculum. In sinu Codano ad Kullen (Oersted).

32. *Leptoplana laevigata* DIESING. — Syst. Helm. I. 198. adde:

Stimpson: Prodr. I. 3. — O. Schmidt: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. XI. (1860), 10 et 31. Tab. I. 3, 4, 5.

Polycelis laevigata Quatref. Beneden: Faune litt. de Belgique (1860), 42. Tab. VII. 10. — Grube: Ausflug nach Triest u. dem Quarnero 1861. 23 et 130.

Habitaculum. Prope Grainville, ad fucos (Quatrefages); super saxa prope Ostendam copiose, aestate (Beneden); ad Cephaloniam (O. Schmidt); Tergesti (Grube).

33. Leptoplana fallax DIESING: Syst. Helm. I. 198. adde:

Stimpson: Prodr. I. 3.

Habitaculum. Prope Grainville, ad fucos (Quatrefages).

34. Leptoplana ellipsoides GIRARD.

Corpus ellipsoideum supra pallide flavo-brunneum, subtus griseum. *Ocellorum* numerosorum acervi quatuor antrorsum siti, per paria dispositi, anteriores elongati angusti, posteriores rotundati magis distantes. Longit. 1'', latit. max. ad 7''.

Leptoplana ellipsoides Girard: in Stimpson's Mar. Invertebr. of Grand Manan: in Smithsonian. Contrib. VI. 1854, 27 f. 16. — *Stimpson*: Prodr. I. 3.

Habitaculum. Sub saxis sub refluxu maris, Grand Manau (Stimpson).

35. Leptoplana humilis STIMPSON.

Corpus ovatum supra pallide griseo-brunneum, fasciis obscurioribus radiatim dispositis; fascia decolori mediana interrupta. *Ocellorum* acervi quatuor, duo posteriores ocellis majoribus utrinque 12—15 umbonibus duobus impositis formati; duo anteriores ocellis inconspicuis a posterioribus parum remotis compositi. Longit. 1'', latit. ultra $\frac{1}{2}$ ''.

Leptoplana humilis Stimpson: Prodr. I. 4 et 9.

Habitaculum. In fundo arenoso, profunditate 4 orgyiarum prope oras insulae Jesso (Stimpson).

36. Leptoplana oblonga STIMPSON.

Corpus parum elongatum, capite truncato v. subtruncato, retrorsum attenuatum, postice acutum, supra fuscum, versus marginem pallescens. *Ocellorum* acervi quatuor in areola hyalina, ocellis majoribus utrinque 8 umbonibus impositis, minorum acervis duobus elongatis arcuatis longitudinalibus inter umbones. Longit. 1'' 9''', latit. fere $\frac{1}{2}$ ''.

Leptoplana oblonga Stimpson: Prodr. I. 4 et 9.

Habitaculum. Sublittoralis in rupium fissuris, in portu Simoda Japoniae (Stimpson).

37. *Leptoplana Patellarum* STIMPSON.

Corpus subovatum retrorsum parum latius, capite et margine postico rotundatis, supra fulvum, fascia lata mediana et maculis obscurioribus pictum, subtus album. *Ocellorum* acervi quatuor, ocellis majoribus utrinque 10 umbonibus impositis, minorum acervis oblongis approximatis inter umbones collocatis. Longit. ad 1'', latit. ad 7''.

Leptoplana Patellarum Stimpson: in Proceed. Acad. Philad. VII. 389. —
Idem: Prodr. I. 4 et 9.

Habitaculum. Littoralis, in rupibus sub Patellis magnis reperta, in Simons-Bai prope promontorium bonae spei (Stimpson).

38. *Leptoplana punctata* STIMPSON.

Corpus oblongo-ovatum, tenue, subpellucidum, supra punctis rubro-fuscis regulariter adpersum et fascia longitudinali mediana rubro-fusca, antice inter acervos ocellorum incipiente, signatum. *Ocellorum* acervi quatuor, ocellis majoribus utrinque 8 umbonibus parvis impositis, minorum acervis parvis triangularibus, utrisque ocellulis circiter 10 conflatis, pone umbones. Longit. . . .

Leptoplana punctata Stimpson: Prodr. I. 4 et 9.

Habitaculum. Sublittoralis inter lapides algis obsessos, ad insulam Ousima (Stimpson).

39. *Leptoplana maculosa* STIMPSON.

Corpus oblongo-ovatum, supra pallide griseum, maculis fuscis sparsis, medianis obscuris, marginibus hyalinis. *Ocellorum* acervi quatuor, ocelli majores utrinque 7, acervos ovatis formantes, extremitatibus areolae hyalinae transversae arcuatae impositi, minorum acervis parvis ante medium areolae sitis, ocellis minoribus 4—6 in areola inter acervos majorum dispersis. Longit. . . .

An ocelli minores 4—6 inter majores dispersi acervum quantum forment nec ne, e descriptione non satis bene patet.

Leptoplana maculosa Stimpson: Prodr. I. 4 et 9.

Habitaculum. Littoralis sub lapidibus in locis limosis portus San Francisco in California (Stimpson).

e) *Ocellorum* acervi plures; ocelli marginales nulli.

40. *Leptoplana delicatula* STIMPSON.

Corpus subovatum tenerrimum, marginibus undulatis, supra rufo-fuseum, versus marginem pallescens. *Ocellorum* acervi sex, majorum duo umbonibus impositi (ocellis 14 in singulo umbone),

minorum acervi quatuor elongati ante et pone umbones siti. Longit. ad 7''', latit. ad 4'''.

Leptoplana delicatula Stimpson: Prodr. I. 4 et 9.

Habitaculum. Littoralis inter ulvas in locis arenosis portus Hong-Kong (Stimpson).

41. *Leptoplana trullaeformis* STIMPSON.

Corpus elongatum, capite lato rotundato, retrorsum attenuatum subacutum, supra pallide fuscum, fascia mediana obscuriore pone ocellos. *Ocellorum* acervi septem in areola decolori, majorum duo oblongi obliqui, antrorsum convergentes (ocellis circa 16 in singulo acervo), minorum quinque, tribus ante, duobus parvis pone ocellorum majorum acervos collocatis. Longit. ad 9''', latit. vix 3'''.

Leptoplana trullaeformis Stimpson: Prodr. I. 4 et 9.

Habitaculum. In fundo lapidoso profunditate 25 orgyiarum in freto Li-yu-moon prope insulam sinensem Hong-Kong (Stimpson).

42. *Leptoplana lyrosora*.

Corpus planum ovale, supra laete flavum griseo mixtum, vitta mediana ochracea in tertia corporis heptade incipiente et in initio sextae heptadis desinente, subtus paulo pallidius. *Ocellorum* acervi numerosi, eorum duo magni circulares, minoribus pluribus in semicirculum dispositis antrorsum inter se juncti. *Os* in medio fere corporis. *Aperturae* genitales approximatae in ultimo corporis quadrante, feminea margine violaceo insignita. *Penis* brevis subconicus. Longit. 5''', latit. 2'''.

Ganglion cerebrale subquadrangulare, angulis fila nervea emittentibus.

Polycelis lyrosora Schmarida: Neue wirbell. Th. I. 1. 24. Tab. IV. 53.

Habitaculum. Ad rupes in sinu tabulari promontorii bonae spei (Schmarida.)

°° *Os* antrorsum situm¹⁾.

a) *Ocellorum* acervus unicus cum ocellis marginalibus vel absque ocellis marginalibus.

a) *Ocelli* marginales nulli.

43. *Leptoplana monosora* SCHMARIDA.

Corpus planum oblongum capite truncato, supra rufo-brunneum, vitta longitudinali mediana obscure-brunnea, subtus brunneum gri-

¹⁾ Oesophagus apice antrorsum directus O. Schmidt in Zeitschr. für wissensch. Zool. XI. 7.

seo et coeruleo mixtum. *Ocellorum* acervus unicus circularis. *Os* in primo corporis triente. *Apertura* genitalis mascula ante medium corporis, feminea remota in secundo corporis triente. Longit. ultra 7'', latit. 2½''.

Ganglion triangulare sub ocellorum acervo.

Leptoplana monosora Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 16, Tab. II. 33.

Habitaculum. Rocky Point prope Trinkomali ad oram orientalem Ceyloniae (Schmarda).

44. *Leptoplana striata* SCHMARDA.

Corpus planum oblongo-ovale, capite et extremitate postica truncatis, supra ochraceum linea mediana longitudinali et tribus utriusque parallelis undulatis obscure brunneis pictum, subtus flavido-album, marginibus obscure brunneis. *Ocellorum* acervus unicus ovalis. *Aperturæ* genitales approximatae. Longit. 1'', 10'', latit. 1''.

Ganglion cerebrale hexagonale ocellorum acervo suppositum.

Leptoplana striata Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 17, Tab. II. 34.

Habitaculum. In oceano libere natantia prope Paita in Peruvia (Schmarda).

45. *Leptoplana inconspicua* DIESING.

Corpus planum ovato-ellipticum albidum rubro-punctatum. *Ocellorum* acervus unicus subcircularis. Longit. 7''.

Planarideum Pease: in Proceed. Zool. Soc. London 1860. 37. Tab. LXX.

3. 4.

Peasia inconspicua J. E. Gray ibid.

Habitaculum. Sub lapidibus ad littora insularum Sandvicensium (Pease).

46. *Leptoplana irrorata* DIESING.

Corpus planum ellipticum pallide flavidum albo- et brunneo-maculatum ac punctulis isabellinis irroratum. *Ocellorum* acervus unicus oblongus. Longit 9''.

Animaleula vivide natantia et incedentia.

Planarideum Pease in Proceed. Zool. Soc. London 1860, 38. Tab. LXX.

9, 10.

Peasia irrorata J. E. Gray ibid.

Habitaculum. Ad littora insularum Sandvicensium (Pease).

47.? *Leptoplana collaris* STIMPSON.

Corpus oblongum, capite truncato, fronte saepius concava, retrorsum attenuatum acutum, supra badium lineis longitudinalibus

fuscis duabus in corpore, unica mediana in capite, fascia cervicali transversa alba. *Ocellorum* acervus unicus occipitalis inverse quincunciformis. *Ocelli* marginales? Longit. $\frac{1}{2}$ "', latit. 3'''.

Leptoplana collaris *Stimpson*: Proceed. Acad. Philad. VII. 381.

Prosthlostomum collare *Stimpson*: Prodr. 4 et 10.

Habitaeculum. Sublittoralis inter algas in rupium fissuris ad oras insulae Loo-Choo (*Stimpson*).

β) *Ocelli* marginales.

48. *Leptoplana constipata*.

Corpus oblongum capite et extremitate postica rotundatis, supra punctis numerosis obscure fulvis, retrorsum in medio confertis, antrorsum fascia pallida longitudinali mediana pictum. *Ocellorum* acervus unicus in areola pellucida, ovali, bilobata; *ocelli* marginales numerosi in arcum dispositi. Longit. 1"', latit. ad 3'''.

Prosthlostomum constipatum *Stimpson*: Prodr. I. 4 et 10.

Habitaeculum. Sublittoralis inter lapides, ad oras insulae Jesso Japoniae borealis (*Stimpson*).

49. *Leptoplana cribraria*.

Corpus oblongum marginibus fere parallelis, capite subtriangulari in verticem obtusum desinente, extremitate postica late rotundatum, supra fusco-rufum, maculis parvis decoloribus confertis, margine lacteo. *Ocellorum* numerosorum confertorum acervus unicus hippocrepiformis magnus prope verticem collocatus; *ocelli* marginales pauci irregulariter dispositi. Longit. 2"', latit. ad 10'''.

Prosthlostomum cribrarium *Stimpson*: Prodr. I. 4 et 10.

Habitaeculum. In fundo arenoso et algoso profunditate sex orgyiarum prope oras insulae Jesso (*Stimpson*).

50. *Leptoplana crassiuscula*.

Corpus elongato-ovale, crassiusculum, supra obscure fuscum sublus pallide rufum. *Ocellorum* numerosorum acervus unicus ovalis occipitalis in areola pellucida; *ocelli* marginales frontales et anticolaterales, ad acervum occipitalem usque protensi. Longit. 2" 4"', lat. 10'''.

Prosthlostomum crassiusculum *Stimpson*: Prodr. I. 4 et 11.

Habitaeculum. Littoralis inter lapides ad insulam Ousima (*Stimpson*).

51. *Leptoplana tenebrosa*.

Corpus elongatum capite et extremitate postica rotundatis, supra obscure griseum vel subnigrum, margine pellucido. *Ocellorum* acervus unicus ovalis occipitalis in areola corpore vix pallidiore; ocelli marginales antice interrupti. Longit. 2'', latit. vix 4''.

Prosthlostomum tenebrosus *Stimpson*: Prodr. I. 4 et 11.

Habitaculum. Littoralis sub lapidibus in locis arenosis portus Hong-Kong (*Stimpson*).

b) *Ocellorum* acervi duo unacum ocellis marginalibus vel absque ocellis marginalibus.

a) *Ocelli* marginales nulli.

52. *Leptoplana chilensis* *SCHMARDA*.

Corpus planum oblongo-ovale, retrorsum attenuatum, supra rubro-flavum, vitta mediana brevi rubro-brunnea, subtus flavo-cinereum. *Ocellorum* acervi duo circulares remoti. *Os* infra anteriorem corporis trientem. *Apertura* genitalis mascula in medio corporis, feminea masculae approximata. Longit. ultra $\frac{1}{2}$ '', latit. 3''.

Oesophagus (pharynx) brevis cylindricus.

Leptoplana chilensis *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 17. Tab. II. 35.

Habitaculum. In mare ad oas chilenses, prope Viña del mar (*Schmarda*).

53. *Leptoplana macrosora* *SCHMARDA*.

Corpus oblongum retrorsum attenuatum, supra flavo-griseum, subtus pallide griseum. *Ocellorum* acervi duo cervicales, longi, curvati, retro medium incrassati. *Os*: fissura longe ovalis. *Aperturæ* genitales post medium corporis. Longit. $2\frac{1}{2}$ '', latit. 9''.

Leptoplana macrosora *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 18. Tab. III. 38.

Habitaculum. In mare caraibico, Port Royal in ins. Jamaica (*Schmarda*).

β) *Ocelli* marginales.

54. *Leptoplana arcta* *DIESING*: Syst. Helm. I. 196.

Habitaculum. Neapoli (*Quatrefages*).

55. *Leptoplana elongata* *DIESING*: Syst. Helm. I. 196.

Habitaculum. Brehat, canal la Chambre (*Quatrefages*).

56. *Leptoplana hamata*.

Corpus gracilescens, capite rotundato, retrorsum sensim attenuatum, transparent, decolor. *Ocellorum* acervi duo elongati irregu-

lares, ocellis in utroque 15—24; ocelli marginales numerosi (ultra 40), frontales subbiserialis, dextri et sinistri uniserialis. Longit. 4—5'''.

Penis apice corneus unieiformis; vesiculae seminales tres, altera principali reliquis accessoriis.

Prosthiostomum hamatum *O. Schmidt*: in *Zeitschr. f. wissensch. Zool.* XI. (1860), 11, 12 et 31. Tab. I. 6, 7 (cum anat.).

Habitaeculum. Ad oras ins. Cephaloniae (*O. Schmidt*).

57. *Leptoplana obscura* STIMPSON.

Corpus elongato-ovale, capite subtruncato, supra pallide rubro-fuscum, saepe rufo-maculatum, fascia mediana pallidiore. *Ocellorum* acervi duo lineares, singuli ocellis 3—4 magnis et 5—6 parvis posterioribus divergentibus compositi; ocelli marginales frontales sparsi. Longit. 1'', latit. 4'''.

Leptoplana obscura *Stimpson*: in *Proceed. Acad. Philad.* VII. 381.

Prosthiostomum obscurum *Stimpson*: *Prodr.* I. 4 et 10.

Habitaeculum. Sublittoralis in locis arenosis et algosis portus Hong-Kong (*Stimpson*).

58. *Leptoplana affinis*.

Corpus elongatum, capite subtruncato, fronte sinuata, supra rufo-variegatum, fascia longitudinali mediana obscuriore. *Ocellorum* minorum acervi duo in lateribus areolae pellucidae parvae; ocelli marginales densi. *Os* infra primam corporis partem sextam. Longit. 10'', latit. 2½'''.

Oesophagus protractus subclavatus truncatus prope extremitatem constrictus.

Prosthiostomum affine *Stimpson*: *Prodr.* I. 4 et 10.

Habitaeculum. Littoralis inter ulvas in locis arenosis portus sinensis Hong-Kong (*Stimpson*).

59. *Leptoplana grandis*.

Corpus valde elongatum, capite subtruncato, retrorsum attenuatum, postice acutum, supra pallide fulvum, sparsim rubro-maculatum, fascia longitudinali mediana fusca reticulata. *Ocellorum* acervi duo occipitales triangulares; ocelli marginales frontales. Longit. 6'' latit. ad ½'''.

Prosthiostomum grande *Stimpson*: *Prodr.* I. 4 et 10.

Habitaeculum. Sublittoralis, ad oras insulae Ousima (*Stimpson*).

c) Ocellorum acervi tres et simul ocelli marginales.

60. *Leptoplana sparsa* STIMPSON.

Corpus oblongum, capite late rotundato, retrorsum parum angustatum, postice acutum, supra pallide fuscum unicolor, interdum macula obscuriore prope extremitatem posticam notatum. *Ocellorum* acervi tres, medio elliptico occipitali majore, duobus lateralibus minoribus interdum evanescentibus; ocelli marginales in margine anteriore et in marginibus antico-lateralibus conferti. Longit. 1'', latit. $\frac{1}{2}$ ''.

Leptoplana sparsa Stimpson: in Proceed. Acad. Philad. VII. 381.

Prosthiostomum sparsum Stimpson: Prodr. I. 4 et 11.

Habitaculum. Sublittoralis inter confervas, in portu insulae Kikaisima Japoniae australis (Stimpson).

d) Ocellorum acervi quatuor; ocelli marginales nulli.

61. *Leptoplana purpurea* SCHMARDA.

Corpus planum oblongum, supra purpureum, vitta mediana denticulata albescente latiore altera obscure-rubra cincta, subtus rubro-albidum. *Ocellorum* acervi quatuor, bini postici ocellis majoribus formati cervicales subcirculares, bini minores subtriangulares antici. *Os* ad finem primi corporis trientis. *Apertura* genitalis mascula retro os, feminea infra medium corporis. Longit. 1'' 9''', latit. 9'''.

Ganglion cerebrale subtriangulare fila nervea numerosa emittens.

Leptoplana purpurea Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 19. Tab. III. 39.

Habitaculum. Ad rupes Corallium partis meridionalis ins. Jamaicae (Schmarda).

62. *Leptoplana lanceolata* SCHMARDA.

Corpus planum lanceolatum, capite rotundato, supra laete flavum, vitta mediana denticulata albida obscure flavo-marginata, ultra initium postici corporis trientis protracta, subtus flavo-album. *Ocellorum* acervi quatuor, bini circulares, bini longitudinales convergentes his antepositi. *Os* ad finem primi corporis trientis. *Apertura* genitalis mascula ante medium corporis, feminea ad finem secundi corporis trientis. Longit. fere 6''', latit. $2\frac{1}{2}$ ''.

Ganglion cerebrale subquadrangulare.

Leptoplana lanceolata Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 19. Tab. III. 40.

Habitaculum. In oceano pacifico ad littora petrosa prope Valparaiso (Schmarda).

Species in tribu dubiae.

63. *Leptoplana formosa* DIESING: Syst. Helm. I. 199.

Habitaculum. Inter Corallinas profunditate 30 orgyiarum prope Tierra del Fuego, Decembri (Darwin).

64. *Leptoplana gracilis*.

Prosthiosomum gracile Girard: Proceed. Bost. Soc. nat. hist. III. (1850), 231 (cum descriptione manea).

Elasmodes? gracilis Stimpson: Prodr. I. 3.

Habitaculum. In portu Bostoniae (Girard).

*** Os retrorsum situm; ocelli marginales nulli.

65. *Leptoplana Alcinoi* O. SCHMIDT.

Corpus elongatum capite rotundato, retrorsum parum attenuatum, laete brunnescens, marginibus transparentibus. *Ocellorum* numerosum acervi duo curvati in formam lyrae dispositi. *Os* retrorsum situm. *Aperturae* genitales retro os, approximatae. Longit. 7'''.

Leptoplanae modestae similis (Schmidt).

Leptoplana Alcinoi O. Schmidt: in Zeitschr. f. wissensch. Zool. XI. 7 et 30. Tab. I. 1, 2 (cum anatom.).

Habitaculum. Inter ramos Corallinae et Chondriae ad littus Coreyrae (O. Schmidt).

II. *Leptoplanae* otholithis instructae 1).66. *Leptoplana otophora* SCHMARDA.

Corpus planum oblongum, foliaceum, supra rufo-flavum vitta mediana longitudinali obscuriore, posticum corporis trientem attingente, subtus flavo-griseum. *Ocellorum* acervi duo triangulares apice retrorsum directi, linea ocellorum simplici singulo acervo anteposita. *Otolithothecae* duae, singula otolithis binis prismaticis instructa. *Os* fissura longitudinalis ad finem primi corporis trientis. *Apertura* genitalis mascula retro os, feminea in medio fere corporis. *Penis* conicus truncatus. Longit. 10''' , latit. 3½'''.

Leptoplana otophora Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 18. Tab. III. 37. (cum anatom.).

Habitaculum. In oceano indico, Belligamme, ad oras meridionales Ceyloniae (Schmarda).

1) Fortasse typus familiae propriae, cui nomen *Otoleptoplanidea* imponere mallet, genus unicum hucusque cognitum *Otoleptoplanam* et speciem unicam *O. otophoram* amplectentis.

Species in dispositione hujus generis dubiae sedis.

67. *Leptoplana lutea* OERSTED. — *Dies.* Syst. Helm. I. 199.

68. *Leptoplana ellipsis*.

Planaria ellipsis *Dalyell*: Powers of the Creator II. 102. Tab. XIV. 5—16

Polyceelis ellipsis *Leuckart*: in *Troschel's Arch.* 1859. II. 183.

Habitaculum. Ad littora Scotiae (*Dalyell*).

69. *Leptoplana variabilis*.

Corpus oblongum sublauceolatum flavo-viride vel aurantiacum rubropunctulatum. *Ocellorum* dispositio variabilis. Longit. $\frac{1}{2}$ ".

Polyceelis variabilis *Girard*: in *Proceed. Boston Soc. nat. hist.* III. 251.

Habitaculum. In portubus Bostoniae et Beverly (*Girard*).

70. *Leptoplana notabilis*.

Diplanaria notabilis *Darwin*. — *Dies.* Syst. Helm. I. 202.

Secundum *el. Stimpson*: *Prodr.* l. 1. forsitan animal sese bipartiens.

An hujus generis?

71. *Penula ocellata* KELAART.

Corpus supra pallide flavo-brunneum maculis (ocellis?) obscure brunneis, subtus pallide flavum. Longit. 2".

Penula ocellata *Kelaart*: in *Journ. of the Ceylon Branch of the Royal Asiatic Society* I. 138.

Habitaculum. Ad rupes et algas, in sinibus prope Trincomale, Ceyloniae (*Kelaart*).

72. *Penula punctata* KELAART.

Corpus album supra rufo-brunneo punctulatum. Longit. ad $1\frac{3}{4}$ ".

Penula punctata *Kelaart* l. s. c. 138.

Habitaculum. Ad rupes et algas in sinibus prope Trincomale, Ceyloniae (*Kelaart*).

73. *Penula fulva* KELAART.

Corpus flavidum transverse striatum. Longit. $2\frac{1}{2}$ ".

Penula fulva *Kelaart* l. s. c. 139.

Habitaculum. Ad rupes et algas in sinibus prope Trincomale Ceyloniae (*Kelaart*).

74. *Penula alba* KELAART.

Corpus angustum album. Longit. $1\frac{1}{2}$ ".

Penula alba *Kelaart* l. s. c. 139.

Habitaculum. Ad rupes et algas in sinibus prope Trincomale Ceyloniae (*Kelaart*).

XXV. CENTROSTOMUM *DIESING*. Charact. amplif.

Planariae spec. *Mertens* et *Darwin*. — Leptoplanae spec. *Oersted* et *Schmarda*.
— Discocelis? *Ehrenberg*.

Corpus planum dilatatum. *Caput* corpore continuum. *Tentacula* nulla. *Ocelli* numerosi in acervos duos dispositi. *Os* ventrale in medio corporis vel antrorsum situm, oesophago multilobo. *Aperturae* genitales retrorsum sitae. — Maricolae utriusque hemisphaerae.

* *Os* in medio corporis.

1. *Centrostromum lichenoides* *DIESING*: Syst. Helm. I. 199 adde:

Discocelis? lichenoides *Ehrenberg*: Acaleph. d. roth. Meeres 67 (solum nomen).

Centrostromum lichenoides *Stimpson*: Prodr. I. 3.

Habitaculum. Ad insulam Sitcha (*Mertens*).

2. *Centrostromum incisivum* *DIESING*: Syst. Helm. I. 200 adde:

Secundum cl. *Stimpson*: Prodr. I. 4. forsitan animal sese bipartiens.

Habitaculum. Ad promontorium viride in sinu St. Jago, Februario (*Darwin*).

3. *Centrostromum polycyclium* *SCHMARDA*.

Corpus planum oblongo-ovale margine undulato, supra citrinum, vitta mediana angusta alba rubro-marginata ab initio secundi usque ad initium ultimi corporis quadrantis protensa; superficie dorsali in areas quatuor aequales divisa, area singula lineis purpureis concentricis, centralibus triangulum et exterioribus circulum formantibus, picta; superficie ventrali flavo-alba. *Ocellorum* acervi duo parvi elongati. *Os* in medio corporis, oesophago sexlobato. *Apertura* genitalis mascula in initio ultimi trientis, feminea in initio ultimae corporis partis sextae. Longit. ultra 7'', latit. 4½''.

Centrostromum polycyclium *Schmarda*: Neue wirbellose Thiere I. 1. 24. Tab. V. 53.

Habitaculum. In oceano indico prope Belligamme ad oram meridionalem Ceyloniae (*Schmarda*).

4. *Centrostromum taenia* *SCHMARDA*.

Corpus taeniaeforme, coerulescente-rubrum. *Ocellorum* acervi duo longitudinales paralleli, cervicales. *Os* in medio corporis, oeso-

phago sexpartito. *Aperturæ* genitales approximatae, in ultimo corporis quadrante. Longit. 1" 9"', latit. 7½''.

Centrostomum taenia *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 24. Tab. V. 54.

Habitaculum. In oceano pacifico prope Paita ad oras Peruviae (*Schmarda*).

** Os antrosum situm.

5. *Centrostomum gigas*.

Corpus planum, oblongo-ovale, supra flavum, maculis parvis et punctis numerosis brunneis et violaceis, versus dorsi lineam medianam obscuriorem crebrioribus pictum, subtus pallide flavum. *Ocellorum* minimorum acervi duo circulares. *Os* circulare in anteriore corporis triente, oesophago cylindrico, limbo sexpartito. *Apertura* genitalis mascula parum ante medium corporis, feminea a prima remota, retrorsum sita. Longit. fere 6'', latit. 2½''.

Ganglion cerebrale oblongum obsolete bilobum, fila nervea numerosa emittens, inter acervos ocellorum.

Leptoplana gigas Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 17. Tab. III. 36.

Habitaculum. In mare libere natans, prope Belligamme ad oras meridionales Ceyloniae (*Schmarda*).

Dubii generis cives:

6. *Centrostomum dubium* SCHMARDA.

Corpus ovale-oblongum, margine undulato, supra rufo-flavum, maculis parvis albidis vittaque mediana angusta denticulata laete flava brunnescenti-marginata, ante finem primi corporis quadrantis incipiente et ad tertium desinente pictum, subtus dorso pallidius. *Ocellorum* acervi duo elliptici, halone semilunari. *Os* in medio corporis, circulare, exiguum, oesophago... *Apertura* genitalis mascula inter aperturam femineam et os, feminea in initio ultimi corporis trientis. Longit. 11'', latit. 5½''.

Centrostomum dubium Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 25. Tab. V. 57.

Habitaculum. In oceano indico, ad oram orientalem Ceyloniae (*Schmarda*).

7. *Centrostomum polysorum* SCHMARDA.

Corpus oblongo-ovale margine undulato, capite truncato, supra sordide flavum in viride et brunneum vergens, vitta mediana brunnea maculis irregularibus albis, ab initio secundae usque ad initium ultimae corporis partis quintae extensa, subtus pallide flavum. *Ocello-*

rum acervi 7, eorum unus ante initium vittae medianae collocatus magnus, ovalis impar, reliquis ternatim per paria illi antepositis; ocelli acervi paris primi et secundi irregulares, tertii multo majores postice dilatati, antice lineares. *Os* parum infra medium corporis situm, oesophago cylindrico, limbo obsolete crenato. Longit. $6\frac{1}{2}$ "", latit. $3\frac{1}{2}$ "".

Ganglion cerebrale globosum.

Centrostromum polysorum *Schmarda*: Neue wirbellose Thiere I. 4. 25.
Tab. V. 56.

Habitaeculum in oceano pacifico Aucklandiae in Nova Zelandia (*Schmarda*).

Oesophagus cylindricus nec multilobus limbo obsolete crenato, nec non acervorum ocellatorum numerus eum caractere generico haud bene quadrant.

XXVI. DIPLONCHUS STIMPSON.

Corpus oblongum depressiusculum. *Caput* corpore continuum papilla occipitali bilobata. *Tentacula* nulla. *Ocelli* numerosi partim papillae capitis impositi, partim ante papillam siti. *Os* ventrale ante corporis medium, oesophago . . . *Aperturæ* genitales retro os sitae. — *Maricolae*, oceani sinensis.

1. *Diplonchus marmoratus* STIMPSON.

Corpus crassiusculum oblongo-ellipticum postice rotundatum, supra brunneum, maculis albis reniformibus insignitum. *Caput* subangustatum, papilla elliptica bilobata. *Ocelli* minuti, partim papillae capitis impositi, partim in acervum linearem ante papillam situm dispositi. Longit. 3" 3"', latit. 1" 4"'.

Diplonchus marmoratus *Stimpson*: Prodr. I. 4 et 11.

Habitaeculum. Sublittoralis inter lapillos, ad oras insulae Ousima (*Stimpson*).

** Pseudotentacula duo, frontalia.

Familia XIII. Nautiloplanidea. *STIMPSON*. Caractere aucto. *Corpus* planum. *Caput* corpore continuum vel discretum pseudotentaculis duobus frontalibus. *Ocelli* nulli. *Os* ventrale antrorsum vel retro corporis medium situm, oesophago cylindrico aut multilobo. *Aperturæ* genitales retro vel ante os sitae. — *Maricolae* utriusque hemisphaerae.

XXVII. SCHMARDEA *DIESING*.Euryleptae spec. *Schmarda*.

Corpus planum oblongo-ovale. *Caput* corpore continuum, pseudotentaculis duobus frontalibus. *Ocelli* nulli. *Os* ventrale antrorsum situm, oesophago cylindrico. *Aperturæ* genitales retro os, infra medium corporis sitae. — Maricolae hemisphaerae septentrionalis.

1. *Schmardea rubrocincta* *DIESING*.

Corpus planum oblongo-ovale, supra viridi-nigrum vel velutino-nigrum, punctulis sparsis albis consitum, margine undulato coccineo, subtus obscure griseum, margine lato sordide rubro. *Pseudotentacula* obtusa. *Os* circulare. *Aperturæ* genitales approximatae. Longit. fere 4", latit. ad 2".

Eurylepta rubrocincta *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 26. Tab. V. 38.

Habitaculum. In oceano indico prope Belligamme ad oram meridionalem Ceyloniae (*Schmarda*).

XXVIII. NAUTILOPLANA *STIMPSON*.

Planariae spec. *Darwin*. — Euryleptae spec. *Diesing*. — *Carenoceraeus Schmarda*.

Corpus planum. *Caput* discretum, pseudotentaculis (auriculis) duobus frontalibus. *Ocelli* nulli. *Os* ventrale retro medium corporis situm, oesophago multilobo. *Aperturæ* genitales ante os, antrorsum sitae. — Maricolae hemisphaerae australis.

1. *Nautiloplana oceanica* *STIMPSON*.

Eurylepta oceanica *Diesing*: Syst. Helm. I. 211.

Nautiloplana oceanica *Stimpson*: Prodr. I. 2.

Carenoceraeus oceanicus *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 14.

Habitaculum. In oceano sub latitudine 5° australi et longitudine 33° occidentali, Febuario (*Darwin*).

Forma oesophagi ignota incertum cui generi hujus familiae adnumerandus.

Proceros cristatus *QUATREFAGES*.

Corpus planum subellipticum, albo-flavum, lineis longitudinalibus undulatis nigris subconcentricis parallelis utrinque quatuor, crista dorsali corpori fere aequilonga. *Pseudotentacula* longa. *Ocelli* nulli. *Os* in medio fere corporis, oesophago . . . *Aperturæ* genitales . . . Longit. 12—14", latit. 4—5".

Proceros cristatus *Quatrefages*: in *Annal. d. sc. nat. trois. ser. IV.* 139, Tab. III. 7. — *Thompson*: in *Ann. nat. bist. XVIII.* 392.

Eurylepta cristata *Diesing*: *Syst. Helm. I.* 210.

Prostheceraeus cristatus *Schmarda*: *Neue wirbell. Th. I. 1.* 30 nota.

Habitaculum. In rupium fissuris maritimis prope St. Vast la Hongue. (*Quatrefages*).

A. cl. *Thompson*: l. s. e. cum *Planaria vittata* *Montagu* identica habetur, cui tamen defectus ocellorum repugnat.

Familia XIV. Euryleptidea. *STIMPSON.* Charactere aucto. *Corpus* planum dilatatum supra laeve vel papillosum. *Caput* a corpore plus minusve discretum, pseudotentaculis duobus frontalibus. *Ocelli* numerosi cervicales, vel simul pseudotentaculis impositi. *Os* ventrale in medio fere corporis vel antrorsum situm, oesophago cylindrico. *Aperturæ* genitales duae ante vel retro os. — *Maricolæ* utriusque hemisphaerae.

a) *Corpus* laeve.

XXIX. *EURYLEPTA HEMPRICH* et *EHRENBERG.* Charactere modific.

Planariae spec. *Müller.* — *Peasiae* spec. *J. E. Gray.*

Caput dilatatum planum laeve. *Caput* a corpore subdiscretum, pseudotentaculis duobus frontalibus. *Ocelli* in acervum unum vel duos dispositi. *Os* ventrale antrorsum situm, oesophago cylindrico. *Aperturæ* genitales ante os sitae. — *Maricolæ* hemisphaerae borealis.

Character hujus generis nequaquam satis stabilitus. Character genericus a cel. viris *Hemprich* et *Ehrenberg* expositus sequens: „*Corpus* depressum, planum ore anoque discretis, inferis, ocellorum acervo in cervice sessili, unico (plicis frontalibus tentaculiformibus duabus), ovario postico“. Character a cl. *Stimpson* modificatus: „*Corpus* laeve, tenue. *Caput* vix subdiscretum. Plicae tentaculares marginales approximatae. *Ocelli* in acervum minutum cervicalem. *Os* ab apice circiter quartam corporis partem remotum. *Apertura* genitalis mascula ante, foeminea pone os sita (an semper?)“. Character hujus generis a cl. *Schmarda* ita modificatus: „*Corpus* planum laeve. *Os* anticum. Pseudotentacula duo frontalia. *Sori* oculorum cervicales nec non marginales nonnunquam etiam in tentaculis, vel in soror ad tentaculorum basim vel apicem dispositi; rarissime nulli. *Maricolæ*“. — Genus hoc a cel. *Ehrenberg* *Rhabdoceolis*, a cl. *Oersted*, *Stimpson* et *Schmarda* vero *Dendroceolis* adnumeratum. Character essentialis, dispositionem aperturarum genitalium attingens, a cl. *Stimpson* *Euryleptæ* adscriptus, num in omnibus speciebus recurrit nec ne, nondum certus.

* *Ocelli* in acervum unicum coaliti.

1. *Eurylepta praetexta* *HEMPRICH* et *EHRENBERG.* — *Dies.* *Syst. Helm. I.* 208. adde:

Stimpson *Prodr. I.* 2.

Habitaculum. Inter Corallia maris rubri prope Tor (Hemprich et Ehrenberg).

2. *Eurylepta flavomarginata* HEMPRICH et EHRENBURG. — *Dies.* Syst. Helm. I. 208. adde:

Stimpson Prodr. I. 2.

Habitaculum. Inter Corallia maris rubri ad insulas Ras et Gusr Arabiae meridionali finitimas (Hemprich et Ehrenberg).

3. *Eurylepta cornuta* HEMPRICH et EHRENBURG. — *Dies.* Syst. Helm. I. 208. adde:

Dalyell: Powers of the Creator II. (1833), 97—101. Tab. XIV. 1—3 (et de evolutione). — *Stimpson* Prodr. I. 2. — *J. Müller*: in *ejus* Arch. 1838. 301.

Prostheceraeus cornutus *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 30 nota.

Habitaculum. In sinibus littoris Christiansandensis, inter rupes Lynger, et in sinu Dröbachensi (Müller); Bristolis (Johnston); ad littora Scotiae (Dalyell).

4. *Eurylepta velutina* DIESING: Syst. Helm. I. 210. adde:

Stimpson Prodr. I. 2.

Habitaculum. Genuae, in portu (Blanchard).

5. *Eurylepta vittata* DIESING: Syst. Helm. I. 209.

Habitaculum. Inter Spongiam tubulosam Devonshire, Augusto (Montagu); in Anglia (Thompson).

Secundum *cl. Thompson*: in *Ann. nat. hist.* XVIII. 1846. 392. species haec cum *Procero cristato* *Quatref.* identica.

6. *Eurylepta maculata* DIESING.

Corpus ovale, tenue, marginibus incrassatis, supra flavo-isabellinum, versus marginem aurantiacum, maculis circularibus magnis griseo-viridibus albo-cinctis crebris in tota corporis superficie dispositis pictum, subtus pallide roseum immaculatum, margine flavido obsolete maculato. *Pseudotentacula* brevissima. *Ocellorum* acervus haud procul a margine frontali. Longit. 1'' 3''', latit. fere 11''' (secundum iconem).

Planarideum *Pease* in *Proceed. Zool. Soc. Lond.* 1860. 38. Tab. LXX. 7. 8.

Peasia maculata *J. E. Gray* *ibid.*

Habitaculum. Ad littora insularum Sandvicensium (Pease).

7. *Eurylepta fulminata* STIMPSON.

Corpus oblongo-ovale, supra rubro-fuscum, viride-punctatum, fasciis obliquis rufis fusco-marginatis, in medio contiguus. *Pseudo-*

tentacula lata, approximata, macula flava ad basim marginis externi. *Ocellorum* acervus in papilla cervicali minuta ovali. Longit. 1" 3"', latit. 7"'.
 Eurylepta fulminata *Stimpson*: in Proceed. Acad. Philad. VII. 380. —
 Idem Prodr. I. 2 et 7.

Habitaculum. Inter corallia profunditate orgyiarum duarum lecta, prope oras insulas Loo-Choo (*Stimpson*).

8. *Eurylepta nigra* STIMPSON.

Corpus elongato-ellipticum, supra nigrum, rufo-marginatum, subtus albescens. *Pseudotentacula* parva, gracilia, nigra ad apicem alba. *Ocellorum* acervus in papilla cervicali, lineae albae longitudinali medianae brevi imposita. Longit. 3"', latit. 10"'.
 Eurylepta nigra *Stimpson* Prodr. I. 8.

Habitaculum. Littoralis inter rupes, ad oras insulae Ousimae Japoniae australis (*Stimpson*).

9. *Eurylepta guttato-marginata* STIMPSON.

Corpus oblongo-ovatum retrorsum latius, supra album, margine serie macularum purpurearum ornatum. *Pseudotentacula* brevia. *Ocellorum* circa 12 acervus minutus pone pseudotentacula. Longit. 1/2"', latit. ultra 3"'.
 Eurylepta guttato-marginata *Stimpson*: in Proceed. Acad. Philad. VII. 380. — Idem Prodr. I. 2 et 8.

Habitaculum. Littoralis, in rupium fissuris, ad insulam Loo-Choo (*Stimpson*).

10. *Eurylepta japonica* STIMPSON.

Corpus oblongo-ovale, marginibus undulatis, supra falbum, albopunctatum. *Pseudotentacula* approximata, subtriangularia, acuta. *Ocellorum* aequalium acervus pone pseudotentacula in areola parva ovata, antice acuminata. Longit. fere 3"', latit. 1" 4"'.
 Eurylepta japonica *Stimpson* Prodr. I. 2 et 8.

Habitaculum. Sublittoralis inter lapides, ad oras insulae Jesso Japoniae borealis (*Stimpson*).

11. *Eurylepta coccinea* STIMPSON.

Corpus oblongum, capite et extremitate postica rotundatis, supra rubrum maculis albis inconspicuis, marginibus purpureis undulatis

fere parallelis. *Pseudotentacula* parva approximata. *Ocellorum* acervus minutus pone pseudotentacula. Longit. 2'', latit. 8''.

Eurylepta coccinea Stimpson Prodr. I. 2 et 8.

Habitaculum. Sublittoralis in rupibus ad insulam Loo-Choo (Stimpson).

* * Ocelli in acervos duos coaliti.

12. *Eurylepta interrupta* STIMPSON.

Corpus ovale, supra pallide fuscum, fascia longitudinali mediana nigra interrupta, marginibus linea prima simulque extima hyalina, secunda nigra, tertia aurantiaca, quarta vel intima latiore nigro-fusca, omnibus frequenter interruptis. *Pseudotentacula* prominentia. *Ocellorum* acervi cervicales duo lunati, paralleli, antrorsum convexi. Longit. $\frac{3}{4}$ '', latit. vix 4'''.

Eurylepta interrupta Stimpson: in Proceed. Acad. Philad. VII. 380. —

Idem Prodr. I. 2 et 8.

Habitaculum. Littoralis sub lapidibus, in locis arenosis ad oras insulae Loo-Choo (Stimpson).

Species inquirendae.

13. *Eurylepta pulchra* OERSTED.

Corpus oblongum, capite acutiusculo, extremitate postica obtusa, marginibus undulatis, supra rubescens; in medio dorso linea coccinea antice ramificata; ad latera puncta numerosa sparsa coccinea, subtus albescens. *Ocelli* numerosi et in margine anteriore et in basi pseudotentaculorum. Longit. . . .

Eurylepta pulchra Oersted: in Kroyer's Naturhist. Tidssk. I. (1844—1845), 415.

Habitaculum. Christianiae prope Drobacum (Oersted).

Ocellorum dispositio haud perfecte cognita.

14. *Eurylepta auriculata* DIESING: Syst. Helm. I. 211.

Habitaculum. In aqua marina sinuum Norvegiae (Müller).
Ocelli in hac specie haud observati.

XXX. PROCEROS QUATREFAGES. Charactere aucto.

Planariae spec. Thompson. — *Euryleptae* spec. auct. — Prostheceraci spec. Schmarda.

Corpus dilatatum planum laeve. *Caput* a corpore subdiscretum pseudotentaculis duobus frontalibus. *Ocelli* capitis in acervum unicum vel acervos 2, vel plures dispositi et plerumque pseudotentaculis

culis impositi. *Os* ventrale, antrorsum vel in medio corporis situm, oesophago cylindrico. *Aperturæ* genitales retro os sitæ. — *Mari-colæ* utriusque hemisphaeræ.

* *Os* antrorsum situm.

a) *Ocellorum* capitis acervus unicus. *Ocelli* in pseudotentaculis vel nulli.

α) *Ocelli* in pseudotentaculis nulli.

1. *Proceros nigrocinctus*.

Corpus planum ovale, supra rubescens, maculis elongatis violaceis et brunneis, duabus plerumque approximatis, margine sinuoso nigro, vitta mediana albida secundum et tertium corporis quadrantem non excedente, subtus rubescens. *Pseudotentacula* remota. *Ocellorum* acervus minimus inter pseudotentacula positus; *ocelli* in pseudotentaculis nulli. *Os* circulare in primo corporis triente. *Aperturæ* genitales approximatae retro corporis medium. Longit. 1'', latit. 10''.

Eurylepta nigrocincta Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 26. Tab. V. 59.

Habitaculum. In Oceano indico, Belligamme, ad oram meridianalem Ceyloniæ (*Schmarda*).

2. *Proceros albicornis STIMPSON*.

Corpus late ovale, supra fuscum albo-punctatum. *Pseudotentacula* remota alba. *Ocelli* inaequales in areola clara magna oblongo ovali (in acervum unicum?) dispositi, majores anteriores; *ocelli* in pseudotentaculis nulli. Longit. 1'' 4''', latit. 11'''.

Proceros albicornis Stimpson: Prodr. I. 2 et 7.

Habitaculum. Sublittoralis, inter lapides algis obsessos ad oras insulae Jesso Japoniæ borealis (*Stimpson*).

β) *Ocelli* in pseudotentaculis.

3. *Proceros striatus*.

Corpus oblongo-ovale, supra flavum vittis tribus longitudinalibus, mediana latissima, brunneis, marginibus corporis undulatis nigris vel brunneis, subtus pallidus. *Pseudotentacula* lata. *Ocellorum* acervus cervicalis rhomboidalis; *ocelli* in pseudotentaculis marginales interni. *Os* in primo corporis triente. *Apertura* genitalis mascula ori approximata, feminea in medio corporis. Longit. ad 3'', latit. 16''.

Eurylepta striata Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 27. Tab. V. 62.

Habitaculum. In oceano indico ad oram orientalem et meridianalem Ceyloniæ, frequens (*Schmarda*).

4. *Proceros cardiosorus*.

Corpus ellipticum capite truncato, supra flavo-brunneum, vitta mediana rufo-brunnea corporis fere longitudine, subtus pallide rufo-brunneum, marginibus corporis undulatis. *Pseudotentacula* parva gracilia. *Ocellorum* acervus cervicalis cordiformis; acervi in pseudotentaculis terminales. *Os* circulare in primo corporis triente. *Apertura* genitalis mascula ante, feminea infra corporis medium. Longit. vix $\frac{1}{2}$ " , latit. 4'''.

Eurylepta cardiosora Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 28. Tab. V. 63.

Habitaculum. In oceano indico ad oras Ceyloniae (Schmarda).

5. *Proceros superbus*.

Corpus oblongo-ovale, capite truncato, supra citrinum, maculis numerosis violaceis vel purpureis halone plerumque ovali pallidiore cinctis, vitta mediana pallidiore in anteriore parte stria longitudinali violacea insignita, subtus pallide flavum, marginibus corporis undulatis supra et subtus violaceis. *Pseudotentacula* clavata. *Ocellorum* acervus frontalis circularis; ocelli pseudotentaculorum in eorum fere medio seriatim dispositi. *Os* circulare in primo corporis triente. *Apertura* genitalis mascula in medio fere corporis, feminea in initio ultimi corporis trientis. Longit. 4'' , latit. 2''.

Eurylepta superba Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 28. Tab. V. 64.

Habitaculum. In oceano indico inter algas, ad oram orientalem Ceyloniae (Schmarda).

b) *Ocellorum* capitis acervi duo. *Ocelli* in pseudotentaculis vel nulli.

a) *Ocelli* in pseudotentaculis nulli.

6. *Proceros sanguinolentus* QUATREFAGES.

Corpus planum ellipticum, supra flavo-brunneum, margine lato coeruleo-cinereo. *Pseudotentacula* brevia coeruleo-alba. *Ocellorum* inaequalium acervi duo elongati antrorsum convergentes in arcola alba. *Os* subterminale circulare exiguum. *Apertura* genitalis mascula in primo corporis quadrante, feminea in medio fere corporis. Longit. 8—10''' , latit. 5—6'''.

Proceros sanguinolentus Quatrefages: in Annal. des sc. nat. 3. ser. IV.

138. Tab. IV. 4 (animal.) Tab. VI. 5, 7 et 13. Tab. VIII. 3 (anatom.)

— W. Thompson: in Ann. nat. hist. XVIII. (1846). 392. — Stimpson Prodr. 1. 2.

Planaria cornuta W. Thompson (nec Müller): in Ann. nat. hist. XV. (1845), 320.

Eurylepta sanguinolenta Diesing: Syst. Helm. I. 209.

Habitaculum. Prope St. Malo ad Fucos (Quatrefages); ad littora Hiberniae (Thompson).

β) Ocelli in pseudotentaculis.

7. *Proceros violaceus*.

Corpus ovato-truncatum, supra violaceum, margine undulato, subtus pallidius in purpureum vergens. *Pseudotentacula* approximata violacea. *Ocellorum* acervi duo, frontalis minimus et cervicalis semilunaris margine convexo antrorsum directo; ocelli in pseudotentaculis terminales. *Os* in fine primi corporis trientis. *Aperturæ* genitales approximatae, mascula aute medium, feminea in medio corporis. Longit. $2\frac{1}{2}''$, latit. $1'' 8'''$.

Eurylepta violacea Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 27. Tab. V. 61.

Habitaculum. In oceano indico ad oram orientalem et meridionalem Ceyloniae (Schmarda).

c) *Ocellorum* acervi in capite sex et ocelli in pseudotentaculis.

8. *Proceros Argus QUATREFAGES*.

Corpus planum subellipticum, supra flavidum linea mediana rosea, retrorsum aurantiacum, sparse albo-punctatum, punctulis marginalibus violaceis. *Pseudotentacula* brevia crassa parum inter se remota pallide flava. *Ocellorum* inaequalium acervi cervicales quatuor in quadrangulum dispositi, acervi frontales duo inter pseudotentacula sita; ocelli in pseudotentaculis numerosi. *Os* subterminale circulare exiguum. *Apertura* genitalis mascula in anteriore corporis quadrante, feminea postposita. Longit. ad $3'''$, latit. $1-1\frac{1}{2}'''$.

Proceros Argus Quatrefages: in Annal. des se. nat. 3. ser. IV. 137. 138.

Tab. III. 5. 6. — *Stimpson* Prodr. I. 2.

Eurylepta Argus Diesing: Syst. Helm. I. 209.

Prostheceeræus Argus Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 30 nota.

Habitaculum. Prope St. Malo, ad Fucos (Quatrefages).

** *Os* in medio corporis situm.

9. *Proceros orbicularis*.

Corpus suborbiculare supra ochraceum, subtus albido-flavum, marginibus corporis undulatis. *Pseudotentacula* parum inter se remota, angusta, pallide flava. *Ocellorum* acervi cervicales duo sub-

triangulares; ocellorum acervi in pseudotentaculis terminales semi-lunares. *Os* in medio corporis, circulare. *Aperturæ* genitales in ultimo corporis triente. Longit. 10'', latit. fere 10''.

Eurylepta orbicularis Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 28. Tab. VI. 65.

Habitaculum. In mare caribico, ad oram meridionalem Jamaicae (Schmarda).

10. *Proceros miniatus*.

Corpus planum ovato-truncatum, supra miniatum, maculis albis obsoletis, margine undulato externo obscure coeruleo, interno coeruleo-albo, vitta mediana obscura per totam fere corporis longitudinem decurrente. *Pseudotentacula* remota angulosa corpori concoloria. *Ocellorum* acervi quinque, bini frontales circulares juxtapositi inter pseudotentacula, et tres subsequentes in triangulum dispositi. *Os* in medio fere corporis. *Apertura* genitalis mascula in medio corporis, feminea huic approximata. Longit. fere 3'', latit. ultra 2''.

Eurylepta miniata Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 27. Tab. V. 60.

Habitaculum. In oceano indico, prope Trinkomali ad oram orientalem Ceyloniae (Schmarda).

Species inquirendae:

11. *Proceros limbatus*.

Eurylepta limbata Oersted. -- *Dies*. Syst. Helm. I. 210.

Habitaculum. Inter corallia maris rubri prope Tor (Rüppell).

12. *Proceros Zebra*.

Eurylepta Zebra Diesing: Syst. Helm. I. 211.

Habitaculum. Inter Corallia maris rubri prope Tor (Rüppell).

Ocellorum praesentia in speciebus 11. et 12. ignota; quod si verum ad familiam Nautiloplanideorum essent referendae.

β) *Corpus* papillosum.

XXXI. PLANEOLIS STIMPSON.

Eolidicerotis spec. *Quatrefuges*. — *Thysanozoi* spec. *Diesing*.

Corpus dilatatum planum, supra papillosum, papillis sparsis serie simplici in formam ellipsis dispositis, subtus laeve. *Caput* a corpore discretum, pseudotentaculis duobus frontalibus. *Ocelli* numerosi in capite et pseudotentaculis. *Os* ventrale in medio fere corporis, oesophago . . . *Aperturæ* genitales . . . — *Maricolae*, hemisphaerae borealis.

1. **Planeolis Panormus** STIMPSON.

Eolidieeros Panormus *Quatrefages*: in *Annal. de sc. nat.* 3. ser. IV. 142. 143. Tab. III. 2 (animal.) 3 (ocellor. dispos.) et 17. Tab. VI. 6 et 12 (anatom.).

Thysanozoon Panormus *Diesing*: *Syst. Helm.* I. 213.

Planeolis Panormus *Stimpson*: *Prodr.* I. 2.

Thysanozoon (Eolidieeros) Panormus *Schmarda*: *Neue wirbell. Th.* I. 1. 29.

Habitaculum. Panormi ad rupes de Porta-Felice (Quatrefages).

XXXII. THYSANOZOON GRUBE.

Planariae spec. *Delle Chiaje* et *Risso*. — Stylochi spec. *Diesing*. — Eolidieeri spec. *Quatrefages*. — Peasiae spec. *J. E. Gray*.

Corpus dilatatum planum, supra undique papillosum, papillis longis, subtus laeve. *Caput* a corpore discretum, pseudotentaculis duobus in margine frontali resupinato. *Ocelli* numerosi in capite et interdum in pseudotentaculis. *Os* ventrale in medio fere corporis vel antorsum situm, oesophago cylindrico. *Apertura* genitalis mascula in medio vel parum supra vel infra medium corporis, feminea in medio corporis v. retrorsum sita. — *Maricolae*, utriusque hemisphaerae.

De systemate vasorum aquiferorum et de organis genitalibus hujus generis efr. *Schultze*: *Bericht d. phys. med. Gesellsch. zu Würzburg* 1853. 222. — *Observationem* de embryone probabiliter ad hoc genus spectante, vide in *Schmarda*: *Neue wirbell. Th.* I. 1. 30.

* Ocelli in pseudotentaculis nulli.

1. **Thysanozoon Diesingii** GRUBE. — *Dies.* *Syst. Helm.* I. 212. adde:

Max. Müller: *Observ. anatom. de verm. quibusd. maritim.* *Diss. inaug.* 1852. 27 (de corpuse. bacillar.). — *Grube*: in *Troschel's Arch.* 1855. I. 143 (cum diagn.). — *Stimpson*: *Prodr.* I. 2. — *Schmarda*: *Neue wirbell. Th.* I. 1. 29.

Habitaculo adde: In oceano indico, ad oram orientalem Ceyloniae (*Schmarda*).

2. **Thysanozoon tuberculatum** OERSTED. — *Dies.* *Syst. Helm.* I. 212.

Habitaculum. Inter algas castri Luculli (*Delle Chiaje*).

3. **Thysanozoon Diequemaris** OERSTED. — *Dies.* *Syst. Helm.* I. 212. adde:

Planaria Diequemari *Risso*. — *Veray*: *Catalogo degli animali invertebrati marini del golfo di Genova e Nizza.* 1846. 9.

Thysanozoon Diequemaris *Oersted*. — *Stimpson* *Prodr.* I. 2.

Habitaculum. In mare mediterraneo inter lapides, Aprili (Risso), ibidem (Verany).

4. **Thysanozoon Fockei** *DIESING*: Syst. Helm. I. 213. adde:
Stimpson Prodr. I. 2.

Habitaculum. Ad littora maris adriatici, Tergesti (Focke).

5. **Thysanozoon australe** *STIMPSON*.

Corpus ovale, utrinque late rotundatum, supra fusco nigroque maculatum, papillis subaequalibus, regulariter dispersis, circiter 60 obsessum; papillae magnae, fuscae, tuberculis prominentibus flavis ornatae. *Pseudotentacula* mediocria, gracilia. *Ocellorum* acervus parvus, ovatus, postice macula alba cuneiformi interruptus. Longit. 1'', latit. ultra $\frac{1}{2}$ ''.

Thysanozoon australe *Stimpson*: in Proceed. Acad. Philad. VII. 389. —
Idem Prodr. I. 2 et 7.

Habitaculum. Inter spongiarum profunditate 6 orgyiarum, in portu Jackson Australiae (*Stimpson*).

6. **Thysanozoon discoideum** *SCHMARDA*.

Corpus orbiculare, supra aurantiacum vel sanguineum papillis longis cylindricis, nigro-brunneis vel nigris, subtus dorso pallidius. *Pseudotentacula* semicylindrica. *Ocellorum* acervus cervicalis circularis halone decolore cinctus. *Apertura* genitalis mascula centralis, feminea in medio ultimi corporis trientis. Longit. ultra 7''', latit. 7'''.

Corpuscula bacilliformia curvata numerosa $\frac{1}{60}$ ''' longa, $\frac{1}{360}$ ''' lata in papillis inclusa.

Thysanozoon discoideum *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 29. Tab. VI. 66.

Habitaculum. In oceano indico, prope Belligamme, ad oram meridionalem Ceyloniae (*Schmarda*).

7. **Thysanozoon tentaculatum** *DIESING*.

Corpus ovale tenue transparens, marginibus valde undulatis coccineis, supra clare isabellinum, papillis obscurioribus retractilibus numerosis subcylindricis, attenuatis vel subelavatis, apice mucronatis mucronibus retractilibus, subtus pallidius quam supra. *Pseudotentacula* approximata nigricantia. *Ocellorum* acervus unicus subcircularis haud procul a margine frontali. Longit. $1\frac{1}{2}$ '', latit. ad 1'' (secundum iconem).

Mucrones in apice papillarum fortasse nil aliud quam corpuseula bacilliformia sicut in specie praecedente sed extus prominentia.

Planarideum Pease in Proceed. Zool. Soc. Lond. 1860. 37. Taf. LXX. 56.

Peasia tentaculata *J. E. Gray* ibid.

Habita culum. Sub lapidibus, raro ad littora insularum Sandvicensium (Pease).

* * Ocelli in pseudotentaculis.

8. **Thysanozoon Broecchi** OERSTED. — *Dies.* Syst. Helm. I. 213. adde:

Thysanozoon Broecchi? *Grube*: in Troschel's Arch. 1855. I. 140—145 et 158 (cum descr. et anatom. specim. adulti). Tab. VI, 4. 5.

Thysanozoon Broecchi: *Stimpson* Prodr. I. 2. — *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 29.

Habita culum. Sub saxo calcareo, Julio, Villafrancae prope Nicaeam (Jouanny Bruyard).

9. **Thysanozoon violaceum** OERSTED. — *Dies.* Syst. Helm. I. 214. adde:

Thysanozoon (Eolidiceros) violaceum *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 29.

Habita culum. Neapoli (Delle Chiaje).

10. **Thysanozoon ovale** SCHMARDA.

Corpus planum ovale, crassiusculum, supra brunneum, papillis conicis concoloribus, apice albescentibus, subtus flavidum. *Pseudotentacula* minima, crenulata. *Ocellorum* acervus cervicalis ovalis halone laete brunneo cinctus; ocelli in pseudotentaculis exigui, rari. *Os* circulare in fine primi corporis trientis. *Apertura genitalis* mascula centralis, feminea ante finem secundi corporis trientis. Longit. $4\frac{1}{2}$ "", latit. 2"."

Thysanozoon (Eolidiceros) ovale *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 29. Tab. VI. 67.

Habita culum. In oceano indico, prope Belligamme, ad oram meridionalem Ceyloniae (*Schmarda*).

11. **Thysanozoon cruciatum** SCHMARDA.

Corpus planum ellipticum, marginibus undulatis, supra laete brunneum fasciis duabus albidis, una mediana longitudinali, altera transversali sub angulo recto decussatis, papillis conicis obscure brunneis, in fasciis nullis, subtus cinereo-ochraceum. *Pseudotentacula* obtusa. *Ocellorum* acervi duo cervicales semicirculares; ocelli pseudotentaculorum utrinque in series duas lineares dispositi. *Os* ante

finem primi corporis trientis. *Apertura genitulis* mascula parum ante corporis medium, feminea in medio corporis sita. Longit. 1", latit. ultra 8".

Thysanozoon (*Eolidiceros*) *cruciatum* *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 30. Tab. VI. 68.

Habitaeculum. In oceano pacifico, Port Jackson in Nova Cambria et in portu Auckland in Nova Zelandia (*Schmarda*).

Species inquirendae.

12. *Thysanozoon flavum* *OERSTED*. — *Dies*. Syst. Helm. I. 214.

13. *Thysanozoon aurantiacum* *OERSTED*. — *Dies*. Syst. Helm. I. 214. adde:

Planaria aurantiaca. *Verany*: Catalogo degli animali marini del golfo di Genova e Nizza. 1846. 9.

Habitaeculo adde: In sinu Genuensi et Nicaeensi (*Verany*).

14. *Thysanozoon Mülleri* *OERSTED*. — *Dies*. Syst. Helm. I. 215.

15. *Thysanozoon nigrum* *GIRARD*:

in Proceed. Bost. Soc. IV. (1852), 137 (in specimine Bibliothecae Academiae Caesariae scientiarum pagina desideratur). — *Stimpson* Prodr. I. 1.

Habitaeculum. Cap Florida (*Girard*).

Dendrocoela pseudotentaculis instructa genere dubia ¹⁾.

1. *Planaria cerebralis* *KELAART*.

Corpus laeve, supra flavo-brunneum, linealis brunneis undulatis striatum, marginibus lateralibus linea nigra albobstriata insignitis, subtus roseum. *Pseudotentacula* marginalia. *Os* ventrale amplum labiis albis, in primo corporis triente. Longit. fere 3½", latit. 3".

Planaria cerebralis *Kelaart*: in Journ. of the Ceylon. Branch. of the Royal. Asiatic. Society I. 135.

Habitaeculum. Ad rupes et algas in sinibus marinis prope Trincomale Ceyloniae (*Kelaart*).

2. *Planaria violacea* *KELAART*.

Corpus laeve, supra purpureo-violaceum, marginibus laete flavis, linea mediana flavida, subtus roseum. *Pseudotentacula* marginalia. Longit. 1¼", latit. ¾".

Planaria violacea *Kelaart* l. s. e. 135.

Habitaeculum. Ibid. (*Kelaart*).

1) Neglectis ab auctore ocellorum praesentia, oesophagi forma, nec non aperturarum genitalium dispositione omne conamen, species in genera recepta disponere, irritum esse, quisque intelliget.

3. *Planaria viridis* KELAART.

Corpus laeve, supra viride brunneo-maculatum, marginibus obscure cinereo-brunneis, subtus pallide viride. *Pseudotentacula* plicata. Longit. circa $1\frac{1}{4}$ ".

Planaria viridis Kelaart l. s. c. 135.

Habitaculum. Ibid. (Kelaart).

4. *Planaria purpurea* KELAART.

Corpus laeve, supra pulchre purpureum, subtus pallide purpureum. *Pseudotentacula*. Longit. ad $1\frac{1}{2}$ ".

Planaria purpurea Kelaart l. s. c. 136.

Habitaculum. Ibidem (Kelaart).

5. *Planaria fusca* KELAART.

Corpus laeve, supra obscure fuscum, subtus pallide fuscum. *Pseudotentacula* . . . Longit. $1\frac{1}{2}$ ".

Planaria fusca Kelaart l. s. c. 135.

Habitaculum. Ibid. (Kelaart).

6. *Planaria striata* KELAART.

Corpus laeve, supra brunneo-purpureum brunneo-striatum, subtus pallide aurantiaco-brunneum. *Pseudotentacula*. Longit. $2\frac{1}{2}$ ".

Planaria striata Kelaart l. s. c. 137.

Habitaculum. Ibid. (Kelaart).

7. *Planaria undulata* KELAART.

Corpus laeve, pallide flavum, lineis undulatis et maculis purpureo-brunneis, marginibus et linea mediana purpureis. *Pseudotentacula*. Longit. 2".

Planaria undulata Kelaart l. s. c. 137.

Habitaculum. Ibid. (Kelaart).

8. *Planaria dulcis* KELAART.

Corpus laeve, clare viride, maculis parvis rufescenti-brunneis, marginibus corporis albis, linea mediana brunnea. *Pseudotentacula*. Longit. 1".

Planaria dulcis Kelaart l. s. c. 137.

Habitaculum. Ibid. (Kelaart).

9. *Planaria Zeylanica* KELAART.

Corpus laeve, supra obscure purpureo-brunneum, marginibus albis linea interna adjuncta aurantiaca et nigra, subtus pallidus. *Pseudotentacula*. Longit. $2\frac{1}{2}$ ", latit. $1\frac{1}{2}$ ".

Planaria Zeylanica Kelaart l. s. c. 138.

Habitaculum. Ibidem abunde, mense Majo et Junio (Kelaart).

10. *Planaria armata* KELAART.

Corpus supra spinulis brevibus nigris armatum, obscure purpureum, subtus inerme pallide purpureum. *Pseudotentacula*. Longit. ad $1\frac{1}{2}''$, latit. fere $1\frac{1}{4}''$.

Planaria armata Kelaart l. s. c. 135.

Habitaculum. Ibid. (Kelaart).

11. *Planaria Papilionis*. KELAART.

Corpus supra spinulis parvis nigris armatum, flavum albido-marginatum, subtus pallide flavum. *Pseudotentacula* nigra macula terminali alba. Longit. ad $1''$.

Motus corporis motu alarum papilionis similis.

Planaria Papilionis Kelaart l. s. c. 136.

Habitaculum. Ibid. (Kelaart).

In hac et praecedente specie spinulae dorsales nil aliud esse videntur quam corpusecula bacilliformia prominentia.

* * * Tentacula genuina duo, dorsalia, cervicalia vel frontalia.

Familia XV. Planoceridea STIMPSON. Character generis unici simul familiae.

XXXIII. PLANOCERA BLAINVILLE.

Peasiae spec. J. E. Gray.

Corpus planum dilatatum. *Caput* corpore continuum. *Tentacula* duo genuina dorsalia. *Ocelli* nulli. *Os* ventrale, in medio corporis, oesophago tubaeformi limbo lobato. *Aperturae genitales*. . . Ovipara. — Maricolae hemisphaerae borealis.

Aperturae genitales in spec. 1.—3. incognitae, in specie 4. probabiliter una earum ante os sita.

Evolutio per metamorphosin completam. Larva agilis. Corpus ejus contractile, hyalinum, ciliis vibrantibus obsessum, retrorsum inerassatum, dorso nunc concavo extremitatibus elevatis, nunc convexo extremitatibus declivis, marginibus lateralibus rotundatis, subtus processibus tribus, uno anteriore et duobus posterioribus juxtapositis. Ocellorum acervi duo. Organa interna haud observata. — Chrysalis immobilis. Corpus elongatum, parum curvatum, semicylindricum, supra convexiusculum, subtus planum, medio transparens extremitatibus opacis. Organa interna haud observata. Girard de Planocera elliptica.

1. *Planocera Gaimardi* BLAINVILLE. — Dies. Syst. Helm. I. 217.
adde:

Planoceros Gaimardi Ehrenberg: Acaleph. d. rothen Meeres 67.

Planocera Gaimardi Stimpson Prodr. I. 5.

Habitaculum. In itinere d'Urvillei legit: Gaimard.

In hac specie oesophagi limbus lobatus.

2. *Planocera elliptica* GIRARD.

Corpus ellipticum, marginibus integris, cinereo-flavum. Longit. ad 9".

Planocera elliptica Girard: in Proceed. Amer. Assoc. Adv. Sc. 2 meeting (1849) 398 (de evolut.). — Idem in Boston. Soc. nat. hist. III. (1848—1851), 251 (descr. incompleta animalis) et ibid. 348 (de evolut.). — Idem: Researches upon Nemerteans and Planarians I. Philadelphia 1854 c. tab. tribus. (de evolut.) — *Stimpson*: Prodr. I. 5.

Habitaculum. Ad littus Massachusetts frequens (Girard).

3. *Planocera nebulosa* GIRARD.

Corpus ellipticum obscure hyalinum, supra obscure adpersum, inde cinereum, vitta mediana obscure brunneo-rufa a basi tentaculorum ad marginem corporis posticum usque excurrente, subtus griseum, antrum rubrotinctum, marginibus hyalinis. *Tentacula* albida, protracta $1\frac{1}{2}$ " longa. Longit. $\frac{1}{2}$ ", latit. 3".

Planocera nebulosa Girard: in Proceed. Acad. Philad. VI. 367.

Habitaculum. In limo arenoso prope Fort Johnston ad littus Carolinae (Kürtz et Stimpson).

4. *Planocera reticulata* DIESING.

Corpus planum ovale, pellucidum, marginibus crenulato-undulatis, supra et subtus pallide flavum v. isabellinum reticulo pallide brunneo insignitum et brunneo-maculatum. *Tentacula* parum ante corporis medium, breviter subcylindrica. *Os* rimaeforme, oesophago. . . *Apertura* genitalis ante os? Longit. $2\frac{3}{4}$ ", latit. $2\frac{1}{4}$ " (secund. iconem).

Ovula, in spiras multas dense agglomeratas disposita, sub lapidibus deposita. — *Animalecula* vivacia, natantia vel gliscentia.

Planarideum Pease in Proceed. Zool. Soc. London 1860. 37. t. 70. 1. 2.

Peasia reticulata J. E. Gray ibid.

Habitaculum. Ad littora insularum Sandvicensium (Pease).

Specie 5. et 6. propter ocellos a cl. *Kelaart* haud indicatos huic familiae nec Stylochideorum adnumeravimus.

5. *Planocera elegans*.

Corpus supra pallide flavum virescente-brunneo tinctum, nigropunctatum, marginibus nigris aurantiaco-lineatis, subtus albidum. *Tentacula* in anteriore corporis triente, rubra. Longit. $1\frac{1}{4}$ ".

Planaria elegans Kelaart: in Journ. of the Ceylon. Branch. of the Royal Asiatic Society I. 136.

Habitaculum. Ad rupes et algas in sinibus prope Trincomale Ceyloniae (*Kelaart*).

6. *Planocera aurea*.

Corpus supra aureum albo brunneoque maculatum. *Tentacula* in anteriore corporis triente, acuta. Longit. $2\frac{1}{2}$ ".

Planaria aurea Kelaart l. s. e. I. 137.

Habitaculum. Ad rupes et algas in sinibus prope Trincomale Ceyloniae (*Kelaart*).

Typus fortasse novi generis in familia, cui, characteribus melius quondam cognitis, nomen genericum *Pocillocerotis* imponere mallet:

Planaria Thesea *KELAART*.

Corpus supra nigro-brunneum, marginibus flavis, subtus pallide purpureum. *Tentacula* duo albida apice rubra, singulum urceolo prope medium corporis trientem sito exceptum. *Os* in medio corporis, oesophago. . . *Organa* genitalia retro os sita. Longit. $1\frac{1}{2}$ ".

Planaria Thesea Kelaart l. s. e. 136.

Habitaculum. Ad rupes et algas in sinibus prope Trincomale Ceyloniae (*Kelaart*).

Familia XVI. Stylochidea *STIMPSON*. Char. aucto.

Corpus planum saepius crassiusculum, laeve vel supra tuberculosum. *Caput* corpore continuum. *Tentacula* genuina duo frontalia vel cervicalia. *Ocelli* numerosi varie dispositi. *Os* antrorsum vel in medio fere corporis, rarissime retrorsum situm, oesophago cylindrico vel multilobo. *Aperturae* genitales duae retro os sitae. — *Maricolae* utriusque hemisphaerae.

Evolutio per metamorphosin.

a) *Corpus* laeve. *Tentacula* frontalia v. cervicalia.

† *Tentacula* frontalia.

XXXIV. **PROSTHECERAEUS** *SCHMARDA*. Char. restr.

Corpus planum subovale laeve. *Caput* corpore continuum. *Tentacula* genuina duo frontalia. *Ocelli* numerosi cervicales et ten-

taculares. *Os* ventrale, antrorsum situm, oesophago cylindrico. Aperturæ genitales retro *os* sitae. — Maricolae regionum tropicarum utriusque hemisphaerae.

Generi *Proceroti Quatrefages* simile, sed tentaculis genuinis diversum.

1. *Prostheceræus microcæraeus* SCHMARDA.

Corpus planum ovale, capite attenuato, supra ochraceum, maculis parvis brunneis crebris undique, excepto margine, adpersum, vitta mediana pallidior versus ultimam corporis partem sextam protracta, marginibus undulatis, flavis, subtus dorso concolor sed pallidius. *Tentacula* subconica brevissima. *Ocellorum* acervus cervicalis suborbicularis, prominens; ocelli tentaculorum in utraque superficie. *Os* oblongum in primo corporis triente. *Apertura* genitalis mascula in medio corporis, feminea masculæ postposita. Longit. fere $\frac{1}{2}$ "', latit. 4'''.

Prostheceræus microcæraeus Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 31.

Tab. VI. 70.

Habitaeculum. In oceano indico ad oram orientalem Ceyloniæ (Schmarda).

2. *Prostheceræus nigricornis* SCHMARDA.

Corpus planum oblongo-ovale, supra rufo-flavum, maculis crebris et marginibus obscure brunneis fere nigris, subtus isabellinum. *Tentacula* nigrescentia. *Ocellorum* acervus cervicalis orbicularis; ocelli tentaculares in acervos laterales oblongos dispositi. *Os* in primo corporis triente. *Apertura* genitalis mascula in medio corporis, feminea ante initium secundi corporis trientis. Longit. fere 2'', latit. ultra 1''.

Penis ad 1 lineam longus, inter processus duos foliaceos prominens.

Prostheceræus nigricornis Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 31. Tab.

VI. 71.

Habitaeculum. In oceano pacifico ad rupes in sinu Paita in Peruvia (Schmarda).

3. *Prostheceræus latissimus* SCHMARDA.

Corpus suborbiculare rufo-flavum, vitta mediana, excepta prima ac ultima quinta corporis parte, tres medianas percurrente, brunnea, subtus plumbeum maculis crebris obscurioribus circularibus notatum, marginibus corporis valde undulatis fere crispatis. *Tentacula* acuminata. *Ocellorum* acervus cervicalis orbicularis; ocelli tentaculares in acervos duos circulares ad basin tentaculorum dispositi.

Os circulare in primo corporis triente. *Apertura* genitalis mascula parum ante medium, feminea in medio corporis. Longit. ad $1\frac{1}{2}''$, latit. $13''$.

Prostheceraeus latissimus *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 31. Tab. VI. 72. 72 b.

Habitaculum. In oceano indico, prope Belligamme. ad oram meridionalem Ceyloniae (*Schmarda*).

4. *Prostheceraeus clavicornis* *SCHMARDA*.

Corpus oblongo-ovale postice attenuatum, capite truncato, marginibus undulatis, supra violaceum annulo flavido marginem sequente, subtus fusco-violaceum. *Tentacula* claviformia. *Ocellorum* acervus frontalis subovalis; ocelli tentaculares in acervos terminales dispositi. *Os* in primo corporis triente. *Apertura* genitalis mascula parum ante medium, feminea in corporis medio. Longit. ultra $2''$, latit. $15''$.

Prostheceraeus clavicornis *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 32. Tab. VII. 73.

Habitaculum. In oceano indico prope Belligamme ad oram meridionalem Ceyloniae (*Schmarda*).

5. *Prostheceraeus viridis* *SCHMARDA*.

Corpus oblongo-ovale postice attenuatum, supra viride maculis exiguis albis sparsis, vitta mediana pallidiore, margine undulato laete brunneo, subtus viridi-flavum. *Tentacula* flavida apicibus albis. *Ocelli* frontales in acervos tres juxtapositi, mediano circulari, reliquis minoribus, irregularibus; ocelli tentaculares ad medium marginis interni in acervum coaliti. *Os* in anteriore corporis triente. *Aperturæ* genitales in medio fere corporis. Longit. $1'' 8''$, latit. ultra $1''$.

Prostheceraeus viridis *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 32. Tab. VII. 74.

Habitaculum. In oceano indico ad oram meridionalem Ceyloniae (*Schmarda*).

†† *Tentacula* cervicalia.

XXXV. *STYLOCHUS* *HEMPRICH* et *EHRENBERG*. Char. amplificato.

Planariae spec. *Savigny* et *Leuckart*. — *Planocerae* spec. *Oersted*. — *Imagine* *Girard*. — *Stylochoplana*, *Callioplana* et *Stylochopsis* *Stimpson*. — *Peasiae* spec. *J. E. Gray*.

Corpus planum saepius crassinseculum, laeve. *Caput* corpore continuum. *Tentacula* duo genuina cervicalia. *Ocelli* numerosi varie

dispositi. *Os* ventrale, in medio fere corporis, oesophago cylindrico. *Aperturæ* genitales retro os sitae. — *Maricolæ*, utriusque hemisphaeræ.

Evolutio per metamorphosin; confer larvam *Stylochi* linteï sp. 21.

Conspectus dispositionis specierum.

I. Ocelli solummodo tentaculares vel simul intertentaculares vel simul marginales.

a) Ocelli solummodo tentaculares sp. 1—10.

b) Ocelli tentaculares simulque ocelli intertentaculares sp. 11—17.

c) Ocelli tentaculares simulque ocelli in margine frontali sp. 18—19.

d) Ocelli tentaculares simulque ocelli in toto corporis margine sp. 20.

II. Ocelli solummodo intertentaculares, tentacularibus nullis sp. 21.

Species inquirenda 22.

I. Ocelli solummodo tentaculares vel simul intertentaculares vel simul marginales.

a) Ocelli solummodo tentaculares.

1. *Stylochus suesensis* HEMPR. et EHRENB. — *Dies. Syst. Helm.* 1. 215 adde:

Oesophagus . . .

Stylochus suesensis Stimpson Prodr. 1. 4.

Habitaeculum. Inter *Corallia maris rubri* (Savigny), prope Suez et Tor (Hemprich, Ehrenberg et Rüppell).

2. *Stylochus corniculatus* STIMPSON.

Corpus oblongum capite et extremitate postica late rotundatis, pellucidum, flavo-brunneo maculatum, areola pellucida circulari intertentaculari. *Tentacula* triangulato-pyramidalia. *Ocelli* minuti in pagina tentaculorum externa ubique conferti. *Oesophagus* . . . Longil. 2'', latit. . .

Stylochus corniculatus Stimpson: in *Proceed. Acad. Philad.* VII. 381. — Idem Prodr. 1. 4 et 11.

Habitaeculum. In testis vacuis Bivalvium e fundo limoso, profunditate 6 orgyiarum in portu Hong-Kong (Stimpson).

(Diesing.)

3. *Stylochus obscurus* STIMPSON.

Corpus subovatum capite latiore, supra obscure glaucum, maculis subnigris in linea mediana confertis. *Tentacula* parva. *Ocelli* minuti numerosi in tota superficie tentaculorum. *Oesophagus*. . . Longit. ultra $1\frac{1}{2}$ " , latit. 1" .

Stylochus obscurus *Stimpson* Prodr. I. 4 et 11.

Habitaeculum. Sublittoralis, ad oras insulae Jesso (*Stimpson*).

4. *Stylochus dictyotus* SCHMARDA.

Corpus ovale, marginibus undulatis, supra flavum, reticulo rubro ramificationum tractus intestinalis transparente, subtus pallidius, reticulo pallido. *Tentacula* brevia cylindrica in initio secundae corporis partis quintae. *Ocelli* in tota superficie tentaculorum. *Os* in medio fere corporis, circulare, oesophago . . . *Apertura* genitalis mascula in medio corporis, feminea paulo retro sita. Longit. 9" , latit. 6" .

Stylochus dictyotus *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 33. Tab. VII. 75.

Habitaeculum. In mare Antillarum, ad Port Royal in Jamaica (*Schmarda*).

5. *Stylochus amphibolus* SCHMARDA.

Corpus ellipticum supra et subtus flavidum. *Tentacula* cylindrica in initio secundi corporis quadrantis. *Ocelli* in series plures usque ad mediam tentaculorum partem dispositi. *Os* in medio fere corporis, ellipticum, oesophago. . . . *Apertura* genitalis mascula paulum infra corporis medium, feminea retro initium ultimi corporis trientis. Longit. 3" 4" , latit. 2" 3" (ex icone).

Penis cylindricus.

Stylochus amphibolus *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 34. Tab. VII. 78.

Habitaeculum. In oceano indico ad oram orientalem Ceyloniae (*Schmarda*).

6. *Stylochus fasciatus* SCHMARDA.

Corpus oblongum, capite rotundato, extremitate postica attenuata, marginibus undulatis, supra aurantiacum albo et fusco maculatum, vittis tribus albicantibus brevibus cum quatuor fuscis alternantibus. *Tentacula* brevia in fine primae corporis partis sextae. *Ocelli* in series 3—4 parallelas dispositi inter basin et medium paginae exterioris tentaculorum. *Os* in medio fere corporis, oesophago. . .

Apertura genitalis mascula parum infra corporis medium, feminea in initio ultimi corporis trientis. Longit. 14''', latit. 4'''.

Stylochus fasciatus Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 33. Tab. VII. 76.

Habitaculum. In mare Antillarum ad oram meridionalem Jamaicae ad rupes Corallium (*Schmarda*).

7. *Stylochus oxyceraeus* SCHMARDA.

Corpus oblongo-ovale, supra fusco-viride, subtus olivaceum, marginibus undulatis cinnabarinis. *Tentacula* approximata subuliformia in fine primae corporis partis quintae, alba, annulo lato mediano rubro-brunneo. *Ocelli* numerosi in parte basilari tentaculorum. *Os* parum ante corporis medium, circulare, oesophago . . . *Apertura* genitalis mascula in medio fere corporis, femina huic approximata. Longit. 2½'', latit. 15'''.

Stylochus oxyceraeus Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 35. Tab. VIII. 80.

Habitaculum. In oceano indico, ad oram orientalem et meridionalem Ceyloniae (*Schmarda*).

8. *Stylochus oligoglenus* SCHMARDA.

Corpus ovale, marginibus undulatis, supra et subtus pallide ochraceum. *Tentacula* 1 — 1½'' longa subcylindrica ante finem primi corporis trientis. *Ocelli* pauci ad basin tentaculorum, serie duplici, superiore incompleta. *Os* in medio fere corporis, oesophago . . . *Apertura* genitalis mascula parum infra corporis medium, feminea huic approximata. Longit. 1'' 4''', latit. 1''.

Stylochus oligoglenus Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 34. Tab. VII. 77.

Habitaculum. In oceano indico, ad oram meridionalem Ceyloniae (*Schmarda*).

9. *Stylochus truncatus*.

Corpus ovale, capite truncato, marginibus undulatis, supra fusco-viride, vitta mediana obscure rubro-brunnea ab initio secundae usque in quartam corporis partem quintam decurrente, utrinque vitta obsoleta, grisea, brunneo-marginata, transverse striata limbata, subtus brunneo-flavum. *Tentacula* brevissima, cylindrica, in fine primae corporis partis sextae. *Ocelli* in apice tentaculorum. *Os* in medio fere corporis, ellipticum, oesophago . . . *Apertura* genitalis mascula pa-

rum infra corporis medium, feminea in fine secundi corporis trientis. Longit. ultra 9''', latit. ultra 1/2''.

Imagine truncata *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 35. Tab. VIII. 81.

Habitaculum. In oceano indico, prope Trincomali, ad oram orientalem Ceyloniae (*Schmarda*).

10. *Stylochus conoceraeus*.

Corpus oblongum retrorsum attenuatum, supra rufo-brunneum vitta mediana lata obscure brunnea per tres medias corporis partes quintas extensa, subtus pallidius. *Tentacula* truncato-conica in fine primae corporis partis quintae. *Ocelli* in apice tentaculorum in circumculum dispositi. *Os* in medio fere corporis, rimaeforme, oesophago... *Apertura* genitalis mascula parum infra corporis medium, feminea, in initio ultimi corporis trientis. Longit. ultra 1/2'', latit. antrosum 2''.

Imagine conoceraea *Schmarda*: Neue wirbell. Th. I. 1. 35. Tab. VIII. 82.

Habitaculum. In oceano indico, ad oram orientalem Ceyloniae (*Schmarda*).

b) *Ocelli* tentaculares simulque intertentaculares.

11. *Stylochus tener*.

Corpus ovato-cordatum, capite dilatato, tenue, hyalinum, supra fasciis duabus medianis pallide griseis. *Tentacula* subapproximata in areola pura. *Ocelli* in acervum transversum inter tentacula ad eorum basin extensum dispositi. *Oesophagus* Longit. 10'', latit. 5 1/2''.

Stylochoplana tenuis *Stimpson* Prodr. I. 4.

Stylochoplana tenera *Stimpson* ibid. 11.

Habitaculum. Pelagica: in mare atlantico inter 20 et 30° lat. bor. (*Stimpson*).

12. *Stylochus Folium* GRUBE. — *Dies.* Syst. Helm. I. 216 adde:

Oesophagus

Stylochoplana Folium *Stimpson* Prodr. I. 4.

Habitaculum. Panormi (*Grube*).

13. *Stylochus maculatus* QUATREFAGES. — *Dies.* Syst. Helm. I. 217 adde:

Oesophagus cylindricus.

Stylochoplana maculata *Stimpson* Prodr. I. 4.

Habitaculum. Prope St. Malo (*Quatrefages*).

14. *Stylochus reticulatus* STIMPSON.

Corpus late ovatum, supra pallide brunneum fusco-maculatum, filis nigro-punctatis reticulatum. *Tentacula* subapproximata et ocelli in areola intertentaculari clara in anteriore corporis quadrante sita. *Ocelli* in acervos quatuor dispositi, quorum duo ad basim anteriorem tentaculorum, et duo inter simulæ ante tentacula siti. *Oesophagus*... Longit. 2'', latit. 1½''.

Stylochus reticulatus Stimpson: in Proceed. Acad. Philad. VII. 381.

Stylochoplana reticulata Stimpson Prodr. I. 4 et 11.

Habitaeculum. Sublittoralis in rupium fissuris ad oras insulae Loo-Choo (Stimpson).

15. *Stylochus marginatus*.

Corpus ovale tenue, supra nigro-fuscum, margine cinnabario. *Tentacula* parva, approximata, gracilia, styliformia, apice truncata, in areola alba, parva, lunata, transversali. *Ocelli* ad latus exterius tentaculorum prope basin, et ocellorum acervi duo lineares intertentaculares. *Oesophagus* . . . Longit. 2½'', latit. 14'''.

Callioplana marginata Stimpson Prodr. I. 4 et 11.

Habitaeculum. Sub lapidibus, profunditate 4 pedum ad oras insulae Ousima (Stimpson).

16. *Stylochus palmula* QUATREFAGES. — Dies. Syst. Helm. I. 217. adde:

Oesophagus cylindricus.

Habitaeculum. In Sicilia prope Taurominium ad Fucos (Quatrefages).

17. *Stylochus heteroglenus* SCHMARDA.

Corpus ovale, capite truncato, supra ochraceum, vitta mediana rufo-brunnea per medias tres corporis partes quintas decurrente, subtus pallide flavum. *Tentacula* cylindrica flavidula ad finem primae corporis partis sextae. *Ocelli* tentaculares in series plures ad basin paginae exterioris tentaculorum dispositi; ocelli intertentaculares quatuor in quadrangulum dispositi. *Os* parum ante corporis medium, circulare, oesophago . . . *Aperturæ* genitales approximatae paulum retro corporis medium. Longit. ½'', latit. 4½'''.

Ganglion cerebrale sub ocellis intertentacularibus situm, fila nervea tria antrosum, duo versus tentacula, tria retrorsum directa emittit.

Stylochus heteroglenus Schmarda: Neue wirbell. Th. I. 1. 34. Tab. VIII. 79.

Habitaculum. In mare Antillarum ad oram meridionalem Jamaicae (Schmarda).

c) Ocelli tentaculares simulque in margine frontali; ocelli intertentaculares vel nulli.

18. *Stylochus limosus*.

Corpus oblongo-ovale, crassiusculum, mucosum, supra pallide fuscum, maculis oblongis, parvis, numerosis, griseo-fuscis. *Tentacula* remota. *Ocelli* tentaculorum magni, ocelli marginis frontalis minuti sparsim distributi. *Oesophagus*. . . Longit. 3'', latit. 1'' 4''.

Stylochopsis limosus Stimpson Prodr. I. 4 et 12.

Habitaculum. Sublittoralis in fundo arenoso et algoso sub lapidibus, in sinu insulae Ousima (Stimpson).

19. *Stylochus conglomeratus*.

Corpus oblongo-ovale, crassiusculum, capite subtruncato vel late rotundato, supra pallide griseum, maculis nigricantibus angularibus confertis distinctissimis. *Tentacula* remota, brevia, ad apicem obtusa. *Ocelli* tentaculorum magni; ocelli minuti in margine frontali sparsim distributi et ocellorum minorum acervus rhomboidalis intertentacularis. *Oesophagus*. . . Longit. 1 $\frac{1}{3}$ '', latit. ultra $\frac{1}{2}$ ''.

Stylochopsis conglomeratus Stimpson Prodr. I. 4 et 11.

Habitaculum. Sub lapidibus, profunditate pedum duorum ad insulam Ousima (Stimpson).

d) Ocelli tentaculares simulque in toto corporis margine.

20. *Stylochus oculiferus*.

Corpus ellipticum planum fuscum maculis obscure rubris nebulosum, subtus unicolor. *Tentacula* in anteriore corporis tertia parte, subcylindrica, versus apicem incrassata. *Ocellus* magnus circularis in apice singuli tentaculi, ocelli numerosi minuti in tota corporis peripheria marginales. *Oesophagus*. . . Longit. 1 $\frac{1}{2}$ '', latit. 1''.

Imagine oculifera Girard: in Proceed. Acad. Philad. VI. 367. — Stimpson Prodr. I. 4.

Habitaculum. Sub lapidibus, Majo, Sullivan's Island in Carolina australi (Girard).

II. Ocelli solummodo intertentaculares, tentacularibus nullis.

21. *Stylochus linteus* J. MÜLLER.

Corpus subellipticum retrorsum attenuatum, album, filis capillaribus marginalibus distantibus, et corpuseculis bacillaeformibus cute inclusis. *Tentacula* dorsalia brevissima. Ocelli 12 pone tentacula utrinque per paria 3 dispositi. *Os* infra corporis medium. *Aperturæ* genitales . . . *Oesophagus* . . . Longit. $\frac{1}{2}$ '''.

Status larvæ: Corpus processibus 8 organo rotatorio corporis cinctis, album. *Tentacula* dorsalia brevissima. *Ocelli* 12 pone tentacula utrinque per paria 3 dispositi. *Os* infra medium corporis. Longit. $\frac{1}{5}$ '''.

Stylochus linteus Joh. Müller: in Berliner Akad. 12. Januar 1854. — Idem in ejus Arch. 1854. 73. Tab. IV. 1.

Habitaeculum. *Statu perfecto*: Tergesti et Messinae in aqua marina (J. Müller).

Statu larvæ: Messinae in aqua marina (J. Müller).

An hujus generis?

22. *Stylochus corniculatus* LEUCKART (nec STIMPSON).

Planaria corniculata Dalyell: Powers of the Creator II. 101.

Planocera vel *Stylochus*? Leuckart in Trosehel's Arch. 1859. II. 183 (excerpt.).

Habitaeculum. Ad littora Scotiae (Dalyell).

XXXVI. GNESIOCEROS DIESING.

Planariae spec. Mertens. — *Stylochi* spec. Ehrenb. — *Planocerae* spec. Oersted.

Corpus planum, laeve. *Caput* corpore continuum. *Tentacula* duo genuina cervicalia. *Ocelli* in apice vel simul ad basin tentaculorum. *Os* ventrale, in medio fere corporis, oesophago multilobo. *Aperturæ* genitales retro os sitae. — *Maricolae* regionum calidiorum hemisphaerae borealis.

1. *Gnesioceros pellucidus* DIESING.

Planaria pellucida Mertens: in Mém. de l'Acad. Imp. des sc. de St. Pétersbourg six. ser. scienc. Mathem., Phys. et Nat. II. 8—13. Tab. II. 1—5 (et anatom.).

Stylochus pellucidus Ehrenberg: Akaleph. d. rothen Meeres 67. — Diesing: Syst. Helm. I. 216.

Planocera pellucida Oersted: Entw. einer system. Einth. d. Plattw. 48.

Habitaeculum. In oceano Atlantico inter 7° $48'$ latitudinis borealis et 23° — 56° longitudinis occidentalis a Greenwich, temperatura maris 19° R.; Majo (Mertens).

2. *Gnesioceros Mertensi* *DIESING*.

Planaria sargassicola Mertens l. s. c. 13. Tab. l. 4—6 (et anatom.).

Stylochus sargassicolus Ehrenberg: Akaleph. d. rothen Meeres 67.

Planocera sargassicola Oersted l. s. c. 48.

Stylochus Mertensi Diesing: Syst. Helm. l. 216.

Habitaculum. In oceano atlantico inter 21—35° latitudinis borealis et 36—38° longitudinis occidentalis a Greenwich, temperatura maris 16—18° R.; Majo et Junio ad Fucos (Mertens).

β) *Corpus supra tuberculatum*.

XXXVII. *TRACHYPLANA STIMPSON*.

Corpus crassiusculum, supra tuberculatum. *Caput* corpore continuum. *Tentacula* duo genuina cervicalia. *Ocelli* ad tentacula. *Os* ventrale, in medio fere corporis, oesophago. . . *Aperturæ* genitales retro os sitae. — *Maricolæ* regionum calidiorum hemisphaeræ borealis.

1. *Trachyplana tuberculosa* *STIMPSON*.

Corpus oblongo-ovale, supra flavum, tuberculis minutis carnis obsessum. *Tentacula* parva, hyalina. *Ocelli* pauci in superficie tota tentaculorum sparsim dispositi. Longit. 1 1/3", latit. ultra 1/2".

Trachyplana tuberculosa Stimpson Prodr. l. 4 et 12.

Habitaculum. Inter lapides, profunditate 4 pedum, in sinu insulae Ousima (Stimpson).

Fortasse typus generis novi nomine *Heterocerotis* familiae propriae in tribu *Digonopororum* salutandi simulac.

Planaria meleagrina *KELAART*.

Corpus laeve, albo- et clare-purpureo: vittatum, marginibus undulatis, nigro-limbatis, linea mediana rufescente nigro-limbata. *Pseudotentacula* capitis duo ovalia. *Tentacula* genuina cervicalia duo linearia. *Ocelli* occipitales. Longit. 1 3/4".

Planaria meleagrina Kelaart: in Journ. of the Ceylon. Branch. of the Royal Asiatic Society l. 137.

Habitaculum. Ad rupes et algas in sinibus prope Trincomale Ceyloniae (Kelaart).

Generi *Galeocephalæ* e tribu *Monogonopororum* non absimile.

Genera non satis cognita.

XXXVIII. HYDROLIMAX HALDEMAN.

Corpus gracile limaciforme. *Tentacula* nulla. *Ocelli* nulli. *Os* subterminale expansum campanulatum. *Porus* mucum excernens posticus? *Motus* gliscens limacinus. — Aquarum dulcium incolae.

1. *Hydrolimax griseus* HALDEMAN.

Corpus supra-griseo-variegatum, subtus et antorsum in utroque latere decolor. Longit. $\frac{1}{2}$ ".

Hydrolimax grisea Haldeman: in Proceed. Acad. Philad. I. (1842) 166.

Habitaeculum. In limo fundi aquarum tranquillarum cum una *Cypride discolor*e et *C. vitrea*, in fluvio Susquehanna (Haldeman).

XXXIX. GLOSSOSTOMA LE CONTE.

Corpus teretiuseculum. *Caput* corpore continuum. *Ocelli* numerosi. *Os* ventrale subterminale anticum, utrinque appendice retractili, brevi. — Maricolae.

Tractus cibarius ramosus, ramulis brevibus obtusis.

1. *Glossostoma nematoideum* LE CONTE.

Corpus filiforme pallide flavicans, pellucidum. *Ocelli* minutissim utrinque 10—16 in acervum oblongum aggregati. Longit. 1".

Glossostoma nematoideum Le Conte: in Proceed. Acad. Philad. V. 319.

Habitaeculum. Ad isthmum Panamae, Decembri (Le Conte).

XL. POLYCYSTIS KÖLLIKER.

Corpus oblongum depressiuseculum. *Os* anticum. Maricolae. *Corpus* ciliatum. *Tractus* intestinalis bifurcatus, coecus. Androgyna.

1. *Polycystis Naegeli* KÖLLIKER.

Corpus utrinque attenuatum flavidum, punctulis rubris sparsis. Longit. $1\frac{1}{3}$ ".

Polycystis Naegeli Kölliker: in Verhandl. d. schweizerisch. Naturf. Versamml. zu Chur im Juli 1844. Chur 1845. 96.

Habitaeculum. In portu Messinae (Kölliker).

Index generum et specierum.

- Anocelis Stimpson: *coeca* 494, *fuliginosa* 494.
- Bdellura Leidy: *fusca* 519, *longiceps* 519, *parasita* 518, *rustica* 518.
- Bipalium Stimpson: *Cantori* 515, *dendrophilum* 516, *Ferudpoorensis* 515, *fuscum* 515, *Grayi* 515, *lunatum* 517, *maculatum* 514, *Stimpsoni* 515, *Tennentii* 517, *trilineatum* 516, *virgatum* 514.
- Callioplana* Stimpson: *marginata* 569.
- Carenoceræus* Schmarda: *oceanicus* 546.
- Centrostomum Diesing: *dubium* 544, *gigas* 544, *incisivum* 543, *lichenoides* 543, *polycyclium* 543, *polysorum* 544, *taenia* 543.
- Cephalolepta Diesing: *macrostoma* 524.
- Cercyra O. Schmidt: *hastata* 501.
- Cryptocoelum* Stimpson: *opacum* 522.
- Dicelis* Schmarda: *megalops* 524.
- Dioncus* Stimpson: *badius* 528, *oblongus* 528.
- Diopis Diesing: *borealis* 524, *megalops* 523.
- Diplanaria* Darwin: *notabilis* 542.
- Diplonehus Stimpson: *marmoratus* 545.
- Discocelis* Ehrenberg: *lichenoides* 543.
- Dendrocoelum Oersted: *Angarensis* 504, *fusum* 505, *lactum* 504, *Nausicae* 505, *pulcherrimum* 507, *superbum* 517, *superbum* 520, *vitta* 505.
- Dugesia* Girard: *Foremanii* 499, *gonocephaloides* 498, *maculata* 499.
- Dunlopea* Wright: *Cantoria* 515, *Ferudpoorensis* 516, *Grayia* 515.
- Elasmodes* Le Conte: *ucutus* 527, *discus* 527, *flexilis* 526, *gracilis* 541, *modestus* 527, *tenellus* 528, *tigrinus* 527.
- Eolidiceros* Quatrefages: *cruciatus* 558, *ovalis* 557, *Panormus* 555, *violaceus* 557.
- Eurylepta Hemprich et Ehrenberg: *Argus* 553, *auriculata* 550, *cardiosora* 552, *coccinea* 549, *cornuta* 548, *cristata* 547, *flavomarginata* 548, *fulminata* 548, *guttato-marginata* 549, *japonica* 549, *interrupta* 550, *limbata* 554, *maculata* 548, *miniata*

554, nigra 449, *nigrocincta* 551, *oceanica* 546, *orbicularis* 554, *praetexta* 547, *pulehra* 550, *rubrocincta* 546, *sanguinolenta* 553, *striata* 551, *superba* 552, *velutina* 548, *violacea* 553, *vittata* 548, *Zebra* 554.

Fasciola Linné: *fusca* 505, *terrestris* 503.

Fovia Girard: *affinis* 502, *longiceps* 502, *littoralis* 502, *trilobata* 502, *Warrenii* 501.

Galeocephala Stimpson: *superba* 520, *tentaculata* 520.

Geobia Diesing: *subterranea* 496.

Geoplana Stimpson: *atra* 513, *bilinearis* 510, *Burmeisteri* 512, *elegans* 510, *elongata* 495, *Gayi* 495, *lapidicola* 510, *maculata* 495, *marginata* 511, *marmorata* 513, *Maximiliani* 513, *Mülleri* 511, *Nephele* 513, *nigrofusca* 510, *octostriata* 512, *olivacea* 511, *pallida* 509, *pallida* 512, *pulehella* 509, *pulla* 510, *rufiventris* 509, *Schultzei* 512, *semilineata* 495, *silvatica* 505, *subterranea* 496, *tasmanica* 511, *terrestris* 503, *tristriata* 512, *vaginuloides* 511.

Glossostoma Le Conte: *nematoideum* 573.

Gnesioceros Diesing: *Mertensi* 572, *pellucidus* 571.

Goniocarena Schmarda: *gonocephala* 498.

Gunda O. Schmidt: *lobata* 506.

Haga O. Schmidt: *plebeja* 501.

Hydrolimax Haldeman: *griseus* 573.

Imagine Girard: *conoceraea* 568, *oculifera* 570, *truncata* 568.

Leimacopsis Diesing: *terricola* 519.

Leptoplana Hemprich et Ehrenberg: *acuta* 527, *affinis* 539, *Alcinoi* 541, *arcta* 538, *atomata* 532, *australis* 529, *badia* 523, *capensis* 530, *collaris* 536, *constipata* 527, *crassiuscula* 537, *cribraria* 537, *delicatula* 534, *discus* 527, *Droebachensis* 526, *ellipsis* 542, *ellipsoides* 533, *elongata* 538, *erythrotaenia* 529, *fallax* 533, *ferruginea* 530, *flexilis* 526, *formosa* 541, *fusca* 531, *gigas* 545, *gracilis* 541, *grandis* 539, *haloglena* 528, *hamata* 538, *humilis* 533, *hyalina* 532, *inconspicua* 536, *irrorata* 536, *lactea* 531, *laevigata* 532, *lanceolata* 540, *lutea* 542, *lyrosora* 535, *macrorhyncha* 531, *macrosora* 538, *maculosa* 534, *microsora* 529, *modesta* 527, *monosora* 535, *nigropunctata* 532, *notabilis* 542, *oblonga* 533, *obovata* 528, *obscura* 539, *oosora* 530, *ophryoglena* 526, *orbicularis* 527, *otophora* 541, *pallida*

527, Patellarum 534, pellucida 532, punctata 534, purpurea 540, Schönbornii 530, Stimpsoni 528, sparsa 540, striata 536, subauriculata 527, tenebrosa 538, tenella 528, tigrina 527, trapezoglana 531, tremellaris 532, trullaeformis 535, variabilis 542.

Nautiloplana Stimpson: oceanica 546.

Oligocelis Stimpson: pulcherima 507.

Orthostomum Grube: rubrocinctum 522.

Pachyplana Stimpson: lactea 532.

Peasia Gray: inconspicua 536, irrorata 536, maculata 548, reticulata 561, tentaculata 557.

Penula Kelaart: alba 542, fulva 542, ocellata 542, punctata 542.

Phagocata Leidy: gracilis 506.

Planaria Müller: affinis 502, angarensis 505, Arethusa 505, armata 560, aurantiaca 558, aurea 562, badia 499, bilobata 522, cerebralis 558, ciliata 495, cinerea 499, coeca 494, corniculata 571, cornuta 533, Dicquemari 555, dulcis 559, elegans 562, ellipsis 542, flexuosa 495, Foremanii 499, frequens 521, fusca 498, fusca 505, fusca 559, gracilis 506, gonoccephala 498, guttata 498, heteroclitia 495, lactea 504, littoralis 502, longiceps 519, lugubris 497, lunata 517, macrostoma 524, maculata 499, maculata 532, meleagrina 572, nigra 508, olivacea 500, Papilionis 560, pellucida 571, polychroa 497, purpurea 559, sagitta 499, sargassicola 572, Schultzei 497, Sinensis 500, stagnalis 495, striata 559, subtentaculata 505, sylvatica 503, Tennenti 517, tentaculata 520, terrestris 503, Thesea 562, tigrina 507, torva 496, torva 497, torva 498, tremellaris 532, truncata 500, Ulvae 502, Ulvae 521, undulata 559, violacea 558, viridis 539, vitta 505, vittata 505, Zeylanica 559.

Planeolis Stimpson: Panormus 555.

Planocera Blainville: aurea 562, elegans 562, elliptica 561, Gaimardi 561, nebulosa 561, pellucida 571, reticulata 561, sargassicola 572.

Planoides Dalyell: fusca 519.

Polycelis Hemprich et Ehrenberg: australis 529, bilinearis 510, brunnea 508, capensis 530, cornuta 508, elegans 510, ellipsis 542, ferruginea 530, huloglana 529, laevigata 532,

lyrosora 535, *macroryncha* 531, *microsora* 529, *nigra* 508, *nigrofusca* 510, *obovata* 528, *oosora* 530, *ophryoglena* 526, *orbicularis* 527, *pallida* 509, *pulla* 510, *tasmanica* 511, *trapezoglana* 531, *vaginuloides* 511, *variabilis* 542, *viganensis* 508.

Polycladus Blanchard: *andicola* 495, *Darwinii* 495, *elongatus* 495, *Gayi* 495, *maculatus* 495, *semilineatus* 495.

Polycystis Kölliker: *Naegeli* 573.

Procerodes Girard: *frequens* 521, *Ulvae* 521, *Wheatlandii* 520.

Proceros Quatrefages: *albicornis* 551, *Argus* 553, *cardiosorus* 552, *cristatus* 546, *limbatus* 554, *miniatus* 554, *nigrocinctus* 551, *orbicularis* 553, *sanguinolentus* 552, *striatus* 551, *superbus* 552, *violaceus* 553, *Zebra* 554.

Procotyla Leidy: *fluviatilis* 517.

Prostheceraeus Schmarda: *Argus* 553, *clavicornis* 564, *cornutus* 548, *cristatus* 547, *latissimus* 563, *microceraeus* 563, *nigricornis* 563, *terricola* 519, *viridis* 564.

Prosthiostomum Quatrefages: *affine* 539, *collare* 537, *constipatum* 537, *crassiusculum* 537, *cribrarium* 537, *gracile* 541, *grande* 539, *hamatum* 539, *obscurum* 539, *sparsum* 540, *tenebrosum* 538.

Rhynchodemus Leidy: *sylvaticus* 503, *Taunayi* 504, *terrestris* 503.

Schmardea Diesing: *rubrocincta* 546.

Sphyrocephalus Schmarda: *dendrophilus* 516.

Stylochoplana Stimpson: *folium* 568, *maculata* 568, *reticulata* 568, *tenera* 568.

Stylochopsis Stimpson: *conglomeratus* 570, *limosus* 570.

Stylochus Hemprich et Ehrenberg: *amphibolus* 566, *conglomeratus* 570, *conoceraeus* 568, *corniculatus* 565, *corniculatus* 571, *dictyotus* 566, *fasciatus* 566, *Folium* 568, *heteroglenus* 569, *limosus* 570, *linteus* 571, *maculatus* 568, *marginatus* 569, *Mertensi* 572, *obscurus* 566, *oculiferus* 570, *oligoglenus* 567, *oxyceraeus* 567, *palmula* 569, *pellucidus* 571, *reticulatus* 569, *sargassicolus* 572, *suesensis* 565, *tener* 568, *truncatus* 567.

Thysanozoon Grube: *aurantiacum* 558, *australe* 556, *Broechi* 557, *cruciatum* 557, *Diequemaris* 555, *Diesingii* 555, *discoideum* 556, *flavum* 558, *Fockei* 556, *Mülleri* 558, *nigrum* 558, *ovale*

557, *Panormus* 555, *tentaculatum* 556, *tuberculatum* 555, *violaceum* 557.

Trachyplana Stimpson: *tuberculosa* 572.

Typhlocolax Stimpson: *acuminatus* 523, *acutus* 523, *marinus* 523.

Typhlolepta Oersted: *acuminata* 523, *acuta* 523, *bilobata* 522, *coeca* 521, *extensa* 522, *marina* 523, *opaca* 522, *retusa* 523, *rubrocincta* 522, *Stimpsoni* 522.

Typhloplana Ehrenberg: *coeca* 494, *fuliginosa* 495.

Vortex Girard: *candida* 518, *Warrenii* 502.
